

Lagrådsremiss

Genomförande av direktivet om skattetvistlösningsmekanismer inom EU

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 9 maj 2019

Per Bolund

Claes Lundgren
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås en ny lag om tvistlösningsförfarande i ärenden som rör skatteavtal inom den Europeiska unionen. Genom lagen genomförs rådets direktiv (EU) 2017/1852 av den 10 november 2017 om skattetvistlösningsmekanismer i Europeiska unionen.

Direktivet innebär att det införs EU-gemensamma bestämmelser om tvistlösning i fall av dubbelbeskattning inom EU. De berörda staterna ska genom ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse försöka komma överens om hur dubbelbeskattningssituationen ska lösas. Direktivet innehåller även bestämmelser om att medlemsstaterna ska inrätta en rådgivande kommitté om staterna inte kan komma överens om en lösning.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 november 2019.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	4
2	Förslag till lag om tvistlösningsförfarande i ärenden som rör skatteavtal inom Europeiska unionen.....	5
3	Ärendet och dess beredning	16
4	Bakgrund.....	16
4.1	Skatteavtal.....	16
4.2	OECD:s arbete med att motverka aggressiv skatteplanering	17
4.3	EU:s arbete med att påverka skattebaserosion och flyttning av vinster	18
4.4	Skattetvistlösningsförfarandet i direktivet i korthet	19
5	En ny lagstiftning införs för att lösa tvister som rör tolkningen och tillämpningen av skatteavtal inom Europeiska unionen.....	20
6	Förslaget till genomförande av skattetvistlösningsdirektivet.....	21
6.1	Den nya lagens innehåll och tillämpningsområde.....	21
6.2	Ord och uttryck i den nya lagen	22
6.3	Behörig myndighet i Sverige.....	25
6.4	Ansökan om tvistlösning.....	26
6.4.1	Ansökan om tvistlösning	26
6.4.2	Vad ansökan om tvistlösning ska innehålla	30
6.4.3	Komplettering av ansökan.....	34
6.4.4	Prövning av ansökan om tvistlösning.....	35
6.4.5	Sökandens återkallelse av ansökan.....	38
6.5	Förfarandet vid ömsesidig överenskommelse	38
6.5.1	Tidsfrist för att lösa en tvist genom ömsesidig överenskommelse	38
6.5.2	Komplettering av uppgifter	41
6.5.3	Följder av en ömsesidig överenskommelse	42
6.5.4	Inledande av ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse i andra fall.....	44
6.6	Tvistlösning genom en rådgivande kommitté	45
6.6.1	Begäran om inrättande av en rådgivande kommitté.....	45
6.6.2	Inrättande av en rådgivande kommitté	49
6.6.3	Underrättelse till sökanden.....	53
6.6.4	En rådgivande kommittés sammansättning	55
6.6.5	Förteckning över oberoende personer	57
6.6.6	Begäran om att utnämna oberoende personer	58
6.6.7	Begäran om att få del av arbetsordningen	64
6.6.8	Bevis och närvaro	65
6.6.9	Kommitté för alternativ tvistlösning.....	73

6.6.10	Yttrande från den rådgivande kommittén eller kommittén för alternativ tvistlösning.....	75
6.7	Ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté.....	76
6.7.1	Inledande bestämmelser	76
6.7.2	Följder av en ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté.....	79
6.8	Tvistlösningsförfarandets upphörande	84
6.9	Särskilda bestämmelser för fysiska personer och mindre företag	86
6.10	Förhållandet till andra nationella förfaranden	90
6.11	Offentliggörande	92
6.12	Behörig domstol i Sverige	93
6.13	Kostnader för förfarandet	94
6.14	Överklagande	95
6.15	Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser i direktivet.....	98
6.16	Personuppgiftsbehandling	99
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	101
8	Konsekvenser.....	102
8.1	Syfte och alternativa lösningar	102
8.2	Offentligfinansiella effekter	102
8.3	Konsekvenser för enskilda och företag	102
8.4	Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna	104
8.5	Övriga effekter och bedömningar.....	105
9	Författningskommentar.....	106
9.1	Förslaget till lag om tvistlösningsförfarande i ärenden som rör skatteavtal inom Europeiska unionen.....	106
Bilaga 1	Rådet direktiv (EU) 2017/1852 av den 10 oktober 2017 om skattetvistlösningsmekanismer i Europeiska unionen	129
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	143
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser	153

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om tvistlösningsförfarande i ärenden som rör skatteavtal inom Europeiska unionen.

2 Förslag till lag om tvistlösningsförfarande i ärenden som rör skatteavtal inom Europeiska unionen

Regeringen har följande förslag till lagtext.

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller när det uppkommer en tvist mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal mellan Sverige och den andra staten som ska lösas på sådant sätt som avses i rådets direktiv (EU) 2017/1852 av den 10 oktober 2017 om skattetvistlösningsmekanismer i Europeiska unionen (skattetvistlösningsdirektivet), i den ursprungliga lydelsen.

Ord och uttryck i lagen

2 § I denna lag avses med

1. *behörig myndighet*: en behörig myndighet enligt definitionen i artikel 2.1 a i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen, i någon av de stater inom Europeiska unionen som är part i en tvist enligt denna lag,

2. *skatteavtal*: ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning på inkomst och, i förekommande fall, på förmögenhet som ingåtts av Sverige med en stat inom Europeiska unionen.

Tolkning av ord och uttryck

3 § Ord och uttryck som inte definieras i denna lag har samma betydelse som de har i det skatteavtal som är föremål för tolkning och tillämpning i tvisten.

Ord och uttryck som inte definieras i skatteavtalet har samma betydelse som i den svenska lagstiftning som var gällande när beslutet eller beskedet om den åtgärd som gett upphov till en tvist enligt denna lag fattades eller meddelades. Betydelsen som ett ord eller ett uttryck har i den svenska skattelagstiftningen har företräde framför ordets eller uttryckets betydelse i annan lagstiftning.

Behörig myndighet i Sverige

4 § Skatteverket ska vara behörig myndighet i Sverige enligt denna lag.

¹ Jfr rådets direktiv (EU) 2017/1852 av den 10 oktober 2017 om skattetvistlösningsmekanismer i Europeiska unionen, i den ursprungliga lydelsen.

2 kap. Ansökan om tvistlösning

Vem kan ge in en ansökan om tvistlösning?

1 § En fysisk eller juridisk person som enligt skattelagstiftningen i en stat inom Europeiska unionen anses höra hemma där och vars inkomst- eller förmögenhetsbeskattning påverkas direkt av en tvist mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal dem emellan, har rätt att ansöka om att dessa stater ska lösa tvisten.

När och hur ska ansökan om tvistlösning ges in?

2 § En ansökan om tvistlösning ska ges in till Skatteverket inom tre år från den dag då sökanden fick del av det beslut eller besked om en åtgärd som gett eller kommer att ge upphov till en sådan tvist som anges i 1 kap. 1 §. Ansökan ska vara skriftlig.

Vad ansökan om tvistlösning ska innehålla

3 § En ansökan om tvistlösning ska innehålla

1. uppgift om vilka medlemsstater som berörs av tvisten,
2. identifikationsuppgifter i form av namn och postadress, personnummer, samordningsnummer, organisationsnummer eller motsvarande registreringsnummer och motsvarande utländska nummer och andra uppgifter som behövs för att identifiera den eller de personer som är berörda av tvisten,
3. uppgift om vilka beskattningsår tvisten avser,
4. relevanta fakta och omständigheter i tvisten,
5. uppgift om tillämpligt skatteavtal och nationella föreskrifter,
6. uppgift om vilka omständigheter som ligger till grund för ansökan,
7. kopia av beslut, förslag till beslut eller annat liknande dokument som ligger till grund för tvistefrågan,
8. en försäkran om att sökanden ska lämna fullständiga och skyndsamma svar på förfrågningar från Skatteverket och tillhandahålla de uppgifter som Skatteverket begär,
9. uppgift om överklaganden, rättsliga förfaranden och domstolsavgöranden som har koppling till tvistefrågan i de fall sådana uppgifter finns tillgängliga,
10. uppgift om huruvida en begäran om ömsesidig överenskommelse som rör tvistefrågan har lämnats in inom ramen för ett annat liknande förfarande i de fall sådana uppgifter finns tillgängliga, och
11. en försäkran om att sökanden är medveten om att ingivandet av ansökan om tvistlösning enligt denna lag innebär att ett sådant annat liknande förfarande rörande tvistefrågan som avses i 10 ska avslutas.

Komplettering av ansökan

4 § Skatteverket får förelägga sökanden att ge in de uppgifter som behövs för att tvisten ska kunna prövas i sak. Föreläggandet ska utfärdas inom tre månader från det att ansökan om tvistlösning togs emot.

I föreläggandet ska det anges att sökanden ska lämna svar inom tre månader från det att föreläggandet togs emot och att följderna av att det inte följs kan bli att ansökan om tvistlösning avvisas.

Prövning av ansökan om tvistlösning

5 § Skatteverket ska pröva om en ansökan om tvistlösning ska godtas. Prövningen ska göras inom sex månader från den dag som är senast av

1. dagen för mottagandet av ansökan, eller
2. dagen för mottagandet av kompletterande uppgifter efter ett föreläggande enligt 4 §.

Tidsfristen gäller inte om sökanden har överklagat ett beslut som gett upphov till den tvist som ligger till grund för ansökan. Tidsfristen ska då räknas från den dag då en dom eller ett slutligt beslut i det förfarandet har fått laga kraft eller förfarandet har vilandeförklarats.

6 § En ansökan om tvistlösning ska avvisas om

1. det inte finns någon tvist,
2. ansökan inte har lämnats in inom den tid som anges i 2 §,
3. ansökan inte innehåller de uppgifter som anges i 3 §, eller
4. inte har kompletterats enligt 4 §.

7 § En ansökan om tvistlösning som inte prövas inom den tid som anges i 5 § ska anses ha godtagits.

Sökandens återkallelse av ansökan om tvistlösning

8 § Sökanden får när som helst under förfarandet enligt denna lag återkalla en ansökan om tvistlösning. En återkallelse ska vara skriftlig och ges in till Skatteverket.

3 kap. Förfarandet vid ömsesidig överenskommelse

1 § Om samtliga behöriga myndigheter har godtagit ansökan om tvistlösning, ska Skatteverket försöka lösa tvisten genom en ömsesidig överenskommelse med utländsk behörig myndighet.

Om myndigheterna inte träffar en överenskommelse inom två år, eller högst tre år efter förlängning av en behörig myndighet, från det senaste av någon av de behöriga myndigheternas beslut att godta en ansökan om tvistlösning ska Skatteverket underrätta sökanden om detta. En sådan underrättelse ska innehålla en motivering till varför en överenskommelse inte har träffats. En sökande som har fått en sådan underrättelse får begära att en rådgivande kommitté inrättas i enlighet med vad som anges i 4 kap. 1 §.

2 § Om sökanden har överklagat ett beslut som gett upphov till tvisten ska tidsfristen i 1 § räknas från den dag då en dom eller ett slutligt beslut i det förfarandet har fått laga kraft eller förfarandet vilandeförklarats.

Komplettering av uppgifter

3 § Skatteverket får begära att sökanden ger in de uppgifter som behövs för att Skatteverket ska kunna träffa en ömsesidig överenskommelse enligt denna lag.

Sökanden ska lämna svar på en begäran om komplettering inom tre månader från det att begäran togs emot.

Följder av en ömsesidig överenskommelse

4 § Skatteverket ska så snart som möjligt underrätta sökanden när en ömsesidig överenskommelse träffats och om överenskommelsens innebörd.

5 § Sökanden ska inom 60 dagar från det att denne underrättades om den ömsesidiga överenskommelsens innebörd meddela Skatteverket om överenskommelsen godtas och om sökanden, i frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen, avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder eller återkallar sådana åtgärder som redan har vidtagits. Om sökanden återkallar åtgärder som redan har vidtagits ska denne inom samma tid ge in bevis för att dessa avslutats.

6 § Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att en ömsesidig överenskommelse ska kunna verkställas så snart som möjligt efter det att sökanden, i enlighet med 5 §, har meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder eller har gett in bevis för att sådana åtgärder som redan har vidtagits har avslutats.

Om Skatteverket inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen inom en månad från det att sökanden har meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder, får sökanden begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen. Skatteverket ska så snart som möjligt antingen vidta sådana åtgärder eller i ett beslut avslå begäran.

Inledande av ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse i andra fall

7 § Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas också i fall då en rådgivande kommitté som har inrättats enligt 4 kap. 1 § beslutat att en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning ska godtas och en behörig myndighet begär att ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse ska inledas.

I sådant fall ska tidsfristen i 1 § räknas från den dag då den rådgivande kommittén meddelade sitt beslut.

4 kap. Rådgivande kommitté och kommitté för alternativ tvistlösning

Allmänna bestämmelser

Begäran om inrättande av en rådgivande kommitté

1 § En sökande som underrättats om att de behöriga myndigheterna inte träffat en ömsesidig överenskommelse får begära att en rådgivande kommitté inrättas för att lösa tvisten.

En sökande vars ansökan avvisats av en utländsk behörig myndighet, men inte av alla behöriga myndigheter, får begära att en rådgivande kommitté inrättas för att pröva ansökan om tvistlösning. En sådan begäran ska dock inte tas upp till prövning i de fall en avvisad ansökan om tvistlösning är föremål för överprövning, avvisningsbeslutet kan överklagas eller en domstol har bekräftat att avvisningsbeslutet var riktigt och det inte går att avvika från domstolens bedömning.

Formerna för begäran om inrättande av en rådgivande kommitté

2 § Begäran om att inrätta en rådgivande kommitté ska vara skriftlig och ges in till Skatteverket inom 50 dagar från den dag som är senast av

1. dagen då sökanden tog emot en underrättelse om att de behöriga myndigheterna inte träffat en ömsesidig överenskommelse inom föreskriven tid,

2. dagen då sökanden tog emot det senaste av behöriga myndigheters beslut att avvisa eller godta en ansökan om tvistlösning, eller

3. dagen då sökanden tog emot ett beslut om att en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning slutligt prövats.

3 § Tillsammans med en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté enligt 1 § andra stycket ska sökanden lämna en försäkran om att det aktuella avvisningsbeslutet inte kan överklagas eller om att ingen överprövning av avvisningsbeslutet pågår och att sökanden avstår från sin rätt att överklaga beslutet.

4 § Skatteverket ska avslå en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté, om sökanden eller en företrädare för sökanden avseende den fråga som är föremål för tvisten har dömts till påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69).

Inrättande av en rådgivande kommitté

5 § Skatteverket ska, i samråd med utländsk behörig myndighet, inrätta en rådgivande kommitté inom 120 dagar från den dag då begäran om inrättande togs emot. Detta gäller dock inte om

1. begäran om inrättande har avslagits enligt 4 §, eller

2. utländsk behörig myndighet har avslagit en sådan begäran.

Vid inrättandet ska Skatteverket utnämna en eller flera oberoende personer för Sveriges räkning.

Underrättelse till sökanden

6 § Om en rådgivande kommitté inrättas ska Skatteverket, inom 120 dagar från mottagandet av begäran om att inrätta kommittén, underrätta sökanden om

1. att en rådgivande kommitté har inrättats,
 2. den dag då den rådgivande kommittén senast ska lämna ett yttrande om hur tvisten ska lösas, och
 3. tillämpliga skatteavtal och nationella föreskrifter.
- Skatteverket ska även skicka över arbetsordningen för den rådgivande kommittén till sökanden inom den tidsperiod som anges i första stycket.

Begäran om att utnämna oberoende personer

7 § Om en rådgivande kommitté inte har inrättats enligt 5 § inom 120 dagar från det att begäran om inrättande av en sådan kommitté gavs in får sökanden begära att Skatteverket utnämner oberoende personer till den rådgivande kommittén för Sveriges räkning.

Begäran ska ges in till Skatteverket inom 30 dagar från det att 120-dagarsperioden har löpt ut. I begäran ska det anges om någon behörig myndighet utöver Skatteverket inte har utnämnt oberoende personer.

Om en sökande som är obegränsat skattskyldig i Sverige ger in en begäran om att utnämna oberoende personer för en annan medlemsstats räkning till Skatteverket, ska Skatteverket hjälpa denne till rätta.

8 § Skatteverket ska så snart som möjligt pröva begäran om att utnämna oberoende personer. Om Skatteverket avslår begäran ska det ske i ett beslut.

9 § Om Skatteverket inte har utnämnt minst en oberoende person till den rådgivande kommittén enligt 5 § andra stycket ska Skatteverket, efter en begäran enligt 7 §, utnämna en sådan person och en ersättare för Sveriges räkning.

Om varken Skatteverket eller någon utländsk behörig myndighet har utnämnt minst var sin oberoende person till kommittén, ska Skatteverket utnämna två oberoende personer för Sveriges räkning.

Oberoende personer och ersättare ska utnännas från förteckningen över oberoende personer som anges i artikel 9 i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen.

Begäran om att få del av arbetsordningen

10 § En sökande som inte fått del av den rådgivande kommitténs arbetsordning inom två veckor från inrättandet av kommittén får begära att Skatteverket skickar över den standardiserade arbetsordning som fastställts av Europeiska kommissionen enligt artikel 11.3 i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen, till kommittén för tillämpning.

Bevis och närvaro under förfarandet i den rådgivande kommittén

Bevis

11 § Sökanden eller en annan person som är berörd av tvisten får ge in bevis av betydelse för tvisten till den rådgivande kommittén om de behöriga myndigheterna samtycker till det, eller om kommittén begär det.

12 § Skatteverket ska ge in bevis till den rådgivande kommittén om kommittén begär det. Skatteverket är dock inte skyldigt att ge in bevis, om

1. ett inhämtande av uppgifterna skulle kräva att en svensk myndighet vidtar förvaltningsåtgärder som är oförenliga med svensk rätt,

2. uppgifterna inte är tillgängliga enligt svensk rätt,

3. uppgifterna avser handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet nyttjat förfaringsätt, eller

4. ett utlämnande av uppgifterna skulle strida mot grunderna för rättsordningen (ordre public).

Närvaro

13 § Sökanden eller en annan person som är berörd av tvisten får närvara under förfarandet i en rådgivande kommitté om de behöriga myndigheterna samtycker till det, eller om kommittén begär det.

Tystnadsplikt och sekretess

14 § Sökanden, en annan person som är berörd av tvisten eller en företrädare för någon av dessa personer får inte till någon obehörigen röja vad han eller hon har fått reda på under förfarandet i en rådgivande kommitté.

Motsvarande tystnadsplikt gäller också för en oberoende person.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Kommitté för alternativ tvistlösning

15 § Skatteverket får komma överens med utländsk behörig myndighet om att inrätta en kommitté för alternativ tvistlösning i stället för en rådgivande kommitté.

16 § Om en kommitté för alternativ tvistlösning har inrättats ska Skatteverket, inom den period som anges i 6 § andra stycket, underrätta sökanden om

1. att en kommitté för alternativ tvistlösning har inrättats,

2. kommitténs arbetsordning,

3. den dag då kommittén för alternativ tvistlösning senast ska lämna ett yttrande om hur tvisten ska lösas, och

4. tillämpliga skatteavtal och nationella föreskrifter.

17 § En sökande som inte fått del av arbetsordningen för kommittén för alternativ tvistlösning inom två veckor från inrättandet av kommittén får begära att Skatteverket skickar över den standardiserade arbetsordning

som fastställts av Europeiska kommissionen enligt artikel 11.3 i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen, till kommittén för tillämpning.

18 § Bestämmelserna om bevis och närvaro under förfarandet i en rådgivande kommitté och om tystnadsplikt och sekretess i 11–14 §§ samt om kostnader för förfarandet i 9 kap. gäller även vid förfarandet i en kommitté för alternativ tvistlösning, om inte något annat anges i arbetsordningen för kommittén för alternativ tvistlösning.

5 kap. Ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté

1 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas om en rådgivande kommitté som har inrättats enligt 4 kap. 1 § har lämnat ett yttrande. Det som sägs om en rådgivande kommitté gäller även för en kommitté för alternativ tvistlösning som har inrättats enligt 4 kap. 15 §.

2 § Skatteverket ska, inom sex månader från den dag då Skatteverket tar emot ett yttrande från den rådgivande kommittén, lösa tvisten genom en ömsesidig överenskommelse med utländsk behörig myndighet.

Den ömsesidiga överenskommelsen ska grundas på yttrandet från den rådgivande kommittén om inte Skatteverket kommer överens med utländsk behörig myndighet om att lösa tvisten på annat sätt.

3 § Skatteverket ska så snart som möjligt underrätta sökanden när en ömsesidig överenskommelse träffats och om överenskommelsens innebörd.

Om sökanden inte inom 30 dagar från det att överenskommelsen träffades skriftligen har underrättats om den ömsesidiga överenskommelsens innebörd, får sökanden hos Skatteverket begära att få en sådan underrättelse. Skatteverket ska så snart som möjligt antingen underrätta sökanden om innebörden av överenskommelsen eller i ett beslut avslå begäran.

Följder av en ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté

4 § Sökanden ska inom 60 dagar från det att denne underrättades om den ömsesidiga överenskommelsens innebörd meddela Skatteverket om överenskommelsen godtas och om sökanden avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder i frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen.

5 § Om Skatteverket har kommit överens med utländsk behörig myndighet om att lösa tvisten på annat sätt än vad som följer av yttrandet från den rådgivande kommittén, ska Skatteverket vidta de åtgärder som krävs för att den ömsesidiga överenskommelsen ska kunna verkställas så snart som möjligt efter det att sökanden, i enlighet med 4 §, har meddelat

att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder.

Om Skatteverket inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen inom en månad från det att sökanden har meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder, får sökanden begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen. Skatteverket ska så snart som möjligt antingen vidta sådana åtgärder eller i ett beslut avslå begäran.

6 § Om Skatteverket har kommit överens med utländsk behörig myndighet om att lösa tvisten i enlighet med yttrandet från den rådgivande kommittén, ska Skatteverket vidta de åtgärder som krävs för att den ömsesidiga överenskommelsen ska verkställas om

1. sökanden, i enlighet med 4 §, har meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder, och

2. det inte genom utländsk behörig myndighet eller Skatteverkets prövning enligt artikel 8 i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen, framkommit att det finns brister i opartiskhet hos en oberoende person i en rådgivande kommitté eller hos en medlem i en kommitté för alternativ tvistlösning.

Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att överenskommelsen ska verkställas senast 13 månader efter att yttrandet överlämnats till Skatteverket.

Om Skatteverket inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen inom 13 månader efter att yttrandet överlämnats till Skatteverket, får sökanden begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen. Skatteverket ska så snart som möjligt antingen vidta sådana åtgärder eller i ett beslut avslå begäran.

6 kap. Tvistlösningsförfarandets upphörande

1 § Tvistlösningsförfarandet enligt denna lag ska upphöra om

1. Skatteverket meddelar ett beslut som innebär att det inte längre finns någon tvist,

2. Skatteverket tar emot en skriftlig återkallelse av ansökan om tvistlösning från sökanden, eller

3. tvisten av någon annan anledning upphör.

2 § Tvistlösningsförfarandet enligt denna lag ska upphöra om en domstol meddelat beslut i tvistefrågan som det inte är möjligt att avvika från i den medlemsstaten och

1. de behöriga myndigheterna inte har träffat en ömsesidig överenskommelse, eller

2. den rådgivande kommittén eller kommittén för alternativ tvistlösning inte har lämnat ett yttrande till de behöriga myndigheterna.

7 kap. Särskilda bestämmelser för fysiska personer och mindre företag

1 § En sökande som är en fysisk person eller ett mindre företag enligt artikel 3.4 och 3.7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG och som är obegränsat skattskyldig i Sverige får, med återopande av artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen, till Skatteverket ge in

1. en ansökan om tvistlösning,
2. ett svar på ett föreläggande om komplettering av en ansökan,
3. en begäran om kompletterande uppgifter till ansökan,
4. en återkallelse av ansökan, eller
5. en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté.

2 § Skatteverket ska inom två månader från mottagandet av en handling som getts in enligt 1 § översända handlingen till utländsk behörig myndighet. Vid översändandet ska Skatteverket ange att handlingen har getts in med stöd av artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet. En handling som har getts in på detta sätt ska anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då verket översände handlingen till utländsk behörig myndighet.

Om Skatteverket tar emot ytterligare uppgifter som svar på ett föreläggande enligt 2 kap. 4 § eller en begäran om att ge in uppgifter enligt 3 kap. 3 §, ska Skatteverket skicka en kopia av svaret till utländsk behörig myndighet. Sådana uppgifter ska anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då de togs emot av Skatteverket.

3 § Om Skatteverket får en underrättelse från utländsk behörig myndighet om att den har tagit emot en sådan handling som anges i 1 §, ska handlingen anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då verket tog emot underrättelsen. Om underrättelsen är en kopia med ytterligare uppgifter som svar på ett föreläggande om komplettering av ansökan eller en begäran om kompletterande uppgifter under förfarandet vid ömsesidig överenskommelse, ska handlingen i stället anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då den överlämnande behöriga myndigheten tog emot handlingen.

8 kap. Förhållandet till andra nationella förfaranden

1 § En sökande ska ha tillgång till tvistlösningsförfarandet enligt denna lag även om det finns ett nationellt beslut avseende tvistefrågan som fått laga kraft.

2 § Skatteverket får förklara tvistlösningsförfarandet enligt denna lag vilande om det samtidigt pågår ett straffrättsligt förfarande i den fråga som gett upphov till tvisten och som kan leda till påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69). Tvistlösningsförfarandet enligt denna lag får vilandeförklaras från och med den dag då ansökan om tvistlösning godtogs

till dess att ett slutligt beslut har fått laga kraft i det straffrättsliga förfarandet.

3 § Om en ansökan om tvistlösning lämnas in enligt 2 kap. 2 § ska Skatteverket avsluta varje annat sådant förfarande vid ömsesidig överenskommelse om den aktuella tvisten som pågår enligt ett skatteavtal mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen.

9 kap. Kostnader för tvistlösningsförfarandet

1 § Skatteverket får besluta att sökanden ska stå för oberoende personers kostnader och arvoden med anledning av en tvist enligt denna lag om Skatteverket har kommit överens med utländsk behörig myndighet om det och

1. sökanden har återkallat ansökan om tvistlösning, eller
2. en rådgivande kommitté har bekräftat att utländsk behörig myndighets beslut att avvisa ansökan om tvistlösning var riktigt.

Skatteverket ska inte ersätta kostnader som uppstår för sökanden eller en annan person som är berörd av tvisten.

10 kap. Överklagande

1 § Beslut enligt 2 kap. 6 §, 3 kap. 6 § andra stycket, 4 kap. 4 § och 8 § andra meningen, 5 kap. 3 § andra stycket, 5 § andra stycket och 6 § tredje stycket och 9 kap. 1 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2019.
 2. Lagen tillämpas för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2017 och ska tillämpas på ansökningar om tvistlösning som getts in efter den 30 juni 2019.

3 Ärendet och dess beredning

Den 5 oktober 2015 publicerade OECD slutrapporter avseende arbetet för att motverka skattebaserosion och flyttning av vinster ("Base Erosion and Profit Shifting Project", BEPS). Detta arbete omfattade bl.a. regler i skatteavtal om ömsesidig överenskommelse inklusive skiljeförfarande (OECD:s BEPS-rekommendationer åtgärd 14)

Den 10 oktober 2017 antogs rådets direktiv (EU) 2017/1852 om skattetvistlösningsmekanismer i Europeiska unionen (skattetvistlösningsdirektivet). Direktivet syftar till att upprätta ett effektivt förfarande för att lösa tvister mellan stater inom Europeiska unionen om tolkning och tillämpning av skatteavtal eller konventionen om undanröjande av dubbelbeskattning vid justering av inkomst mellan företag i intressegemenskap (90/436/EEG). I direktivet finns bestämmelser om ett EU-gemensamt förfarande för att lösa sådana tvister. Medlemsstaterna ska senast den 30 juni 2019 anta de författningar som behövs för att genomföra direktivet. Direktivet ska tillämpas på ansökningar om tvistlösning som lämnas in från och med den 1 juli 2019 och som rör tvister om inkomst eller förmögenhet som intjänats eller innehavts från och med den 1 januari 2018. Direktivet finns i *bilaga 1*.

Med anledning av direktivet om skattetvistlösningsmekanismer i Europeiska unionen utarbetades en promemoria Genomförande av direktivet om skattetvistlösningsmekanismer inom EU (i det följande benämnt "promemorian") inom Finansdepartementet.

Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2019/00521/S3).

4 Bakgrund

4.1 Skatteavtal

Skatteavtal syftar till att undvika dubbelbeskattning och förhindra skatteflykt. Genom att dubbelbeskattning undviks, elimineras eller minskas blir de skattemässiga hinder som finns för ett fritt utbyte av varor, kapital och tjänster och för fri rörlighet för arbetskraft mindre. Avtalen innehåller bestämmelser om bl.a. vilka personer som omfattas av avtalet, i vilken stat en person ska anses ha hemvist vid tillämpningen av avtalet, hur beskattningsrätten till olika inkomster ska fördelas mellan staterna och på vilket sätt dubbelbeskattning ska undvikas.

Sverige har för närvarande fullständiga skatteavtal med drygt 80 stater och jurisdiktioner, däribland samtliga stater inom EU. Alla fullständiga skatteavtal mellan Sverige och andra stater inom EU innehåller bestämmelser om förfarande vid ömsesidig överenskommelse, även om utformningen av dessa bestämmelser kan skilja sig åt mellan avtalen. Generellt sett innebär dessa bestämmelser att en skattskyldig som anser att någon av (eller båda) de avtalsslutande staterna har vidtagit åtgärder som

strider mot bestämmelserna i det aktuella avtalet har rätt att ansöka om att staterna löser frågan. Det är sedan upp till de avtalsslutande staterna att, antingen på egen hand eller gemensamt via en ömsesidig överenskommelse, försöka hitta en lösning.

Bestämmelser om förfarande vid ömsesidig överenskommelse finns också i OECD:s modellavtal (artikel 25) som utgör grunden för svenska förhandlingar om skatteavtal. I 2005 års version av modellavtalet kompletterades bestämmelserna om förfarandet vid ömsesidig överenskommelse med ett s.k. skiljeförfarande. Denna komplettering syftade till att säkerställa att en skattskyldig som har ansökt om ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse får sin fråga löst. Detta uppnås genom att den skattskyldige, om de avtalsslutande staterna inte kan enas om en lösning i ärendet, får begära att olösta frågor avgörs av en skiljenämnd. De avtalsslutande staterna är sedan bundna av skiljenämndens yttrande om de inte kan komma överens om en annan lösning. Förfarandet med skiljenämnd är inte ett separat förfarande utan utgör en del av förfarandet vid ömsesidig överenskommelse.

Vad gäller Sveriges bilaterala skatteavtal med övriga stater inom EU är det enbart avtalet med Storbritannien och Nordirland och avtalet med Tyskland som innehåller bestämmelser om skiljeförfarande. Bestämmelser om skiljeförfarande finns dock även i förhållande till övriga stater inom EU i och med den multilaterala konventionen om undanröjande av dubbelbeskattning vid justering av inkomst mellan företag i intressegemenskap (90/436/EEG, skiljemannakonventionen). Även om skiljemannakonventionen har ett mer begränsat tillämpningsområde än de bilaterala skatteavtalen så innehåller såväl konventionen som avtalen bestämmelser om fördelning av beskattningsrätt samt syftar till att undvika dubbelbeskattning. Såväl skiljemannakonventionen som de bilaterala avtalen omfattas därför av termen ”skatteavtal”.

Det bör framhållas att begreppet skiljeförfarande i skatteavtalen inte har någon koppling till begreppet skiljeförfarande i lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

Enligt förordningen (2000:1077) om handläggning av ärenden enligt skatteavtal ska Skatteverket pröva sådana ärenden om inkomst-, fastighets- eller förmögenhetsskatt som enligt skatteavtal eller annat avtal som Sverige har ingått med en annan stat ska handläggas av behörig myndighet, om ärendet avser ändring i fråga om beslut varigenom statlig eller kommunal skatt har påförts. Om ett ärende är av särskild betydelse eller annars av sådan beskaffenhet att det bör avgöras av regeringen, ska Skatteverket dock överlämna ärendet till regeringen tillsammans med ett eget yttrande.

4.2 OECD:s arbete med att motverka aggressiv skatteplanering

Våren 2013 påbörjade OECD med understöd av G20 ett projekt för att motverka skattebaseroering och flyttning av vinster (”Base Erosion and Profit Shifting Project”, BEPS-projektet). I oktober 2015 publicerades 13 rapporter (avseende 15 åtgärdsområden) och ett sammanfattande

dokument som tillsammans utgör det s.k. BEPS-paketet. Såväl OECD som G20-länderna har godkänt BEPS-paketet. I januari 2016 enades OECD:s skattekommitté om ett inkluderande ramverk för genomförande och övervakning av åtgärderna enligt BEPS-paketet. Ramverket godkändes sedan av G20-länderna i februari 2016.

Ett skäl till BEPS-paketet är att det är svårt för en enskild stat att på egen hand motverka skattebaserosion och flyttning av vinster, eftersom den del av bolagsskattebasen som utgörs av multinationella företag kan anses vara mycket rörlig. Det betyder att om ett land unilateralt inför vissa åtgärder för att motverka skattebaserosion och flyttning av vinster, är det ofta möjligt för multinationella företag att kringgå dessa. Unilaterala åtgärder kan dessutom skada ett lands konkurrenskraft när det gäller att attrahera investeringar. Vidare kan regler som ett enskilt land antar för att motverka skattebaserosion och flyttning av vinster i stället leda till internationell dubbelbeskattning. OECD anser mot bakgrund av detta att det är nödvändigt att regler som ska motverka skattebaserosion och flyttning av vinster tas fram av länder gemensamt.

I den handlingsplan som togs fram i inledningen av BEPS-projektet angavs att åtgärderna för att motverka BEPS kan komma att innebära en ökad osäkerhet vid beskattningen. I handlingsplanen uttalades att det därför var viktigt att komplettera åtgärderna mot skattebaserosion och flyttning av vinster med åtgärder som minskar nämnda osäkerhet och ökar förutsebarheten vid beskattningen. Arbetet med sådana åtgärder kom att bedrivas i åtgärd 14 och resulterade i slutrapporten ”Making Dispute Resolution Mechanisms More Effective”. Rapporten innehåller minimistandarder och rekommendationer avseende bestämmelser i skatteavtal om förfarandet vid ömsesidig överenskommelse, inklusive skiljeförfarande.

4.3 EU:s arbete med att påverka skattebaserosion och flyttning av vinster

Vid Ekofin-rådets möte den 8 december 2015 antogs rådsslutsatser om OECD:s BEPS-arbete i EU. I rådsslutsatserna understryks bl.a. behovet av gemensamma lösningar på EU-nivå samt en effektiv och snabb koordinerad implementering av BEPS-åtgärderna av medlemsstaterna. Flera åtgärder har beslutats, bl.a. rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juni 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt påverkar den inre marknadens funktion (direktivet mot skatteundandraganden). Som ett led i detta arbete presenterade kommissionen i oktober 2016 förslaget till skattetvistlösningsdirektiv. Syftet med förslaget var att förbättra de tvistlösningsmekanismer som redan finns i bilaterala skatteavtal medlemsstaterna emellan och i skiljemannakonventionen. Kommissionens förslag byggde i stor utsträckning på bestämmelserna i skiljemannakonventionen men innehöll en mer detaljerad reglering av förfarandet.

4.4 Skattetvistlösningsförfarandet i direktivet i korthet

Som angetts ovan innehåller direktivet bestämmelser om ett EU-gemensamt förfarande för att lösa tvister mellan stater inom Europeiska unionen om tolkning och tillämpning av skatteavtal och skiljemannakonventionen. Förfarandet kan i korthet beskrivas som följer. Ord och uttryck förklaras närmare i avsnitt 6.2.

Förfarandet initieras genom sökandens ansökan om tvistlösning till behöriga myndigheter i berörda medlemsstater. Ansökan ska ges in till samtliga behöriga myndigheter i berörda medlemsstater samtidigt. Respektive behörig myndighet har sedan att pröva ansökan och antingen godta eller avvisa den. Om ansökan godtas av samtliga behöriga myndigheter ska myndigheterna inleda ett förfarande i syfte att lösa den uppkomna tvisten. Förfarandet kallas förfarande vid ömsesidig överenskommelse. Om myndigheterna inte inom två år, eller som längst tre år om förfarandet förlängts, nått en sådan överenskommelse ska sökanden underrättas om detta. Sökanden kan därefter begära att en rådgivande kommitté inrättas. Den rådgivande kommitténs uppgift är att lämna ett yttrande med förslag på lösning på tvisten inom sex månader. Yttrandet ska överlämnas till de behöriga myndigheterna i berörda medlemsstater som inom sex månader antingen ska ingå en ömsesidig överenskommelse grundad på yttrandet, eller komma överens om en annan lösning på tvisten. Den ömsesidiga överenskommelsen ska sedan verkställas under förutsättning att den bl.a. godtas av den sökande.

Om ansökan om tvistlösning inte godtas av samtliga behöriga myndigheter utan i stället avvisas av minst en behörig myndighet i en berörd medlemsstat kan en rådgivande kommitté inrättas för att så att säga överpröva avvisningsbeslutet. Om kommittén kommer fram till att ansökan ska godtas ska ett sådant förfarande vid ömsesidig överenskommelse som anges ovan inledas. Detta förutsätter dock att en berörd medlemsstat begär det. Om ingen behörig myndighet begär inledande av förfarandet ska kommittén i stället avge ett yttrande med förslag till lösning på tvisten. Yttrandet ska sedan läggas till grund för den ömsesidiga överenskommelsen alternativt ersättas av de behöriga myndigheternas egen lösning på tvisten, på samma sätt som nämnts ovan.

För att säkerställa att de tvistande medlemsstaterna når en överenskommelse finns flera möjligheter för en sökande att vända sig till en domstol eller myndighet under förfarandet för att garantera att processen inte stannar upp.

5 En ny lagstiftning införs för att lösa tvister som rör tolkningen och tillämpningen av skatteavtal inom Europeiska unionen

Regeringens förslag: Skattetvistlösningsdirektivets bestämmelser om skattetvistlösningsmekanismer inom Europeiska unionen ska genomföras i en särskild lag: lagen om tvistlösningsförfarande i ärenden som rör skatteavtal inom Europeiska unionen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Skattetvistlösningsdirektivets bestämmelser om tvistlösning syftar till att säkerställa att en tvist mellan stater inom EU om tolkningen och tillämpningen av ett bilateralt skatteavtal dem emellan eller av skiljemannakonventionen blir löst enligt en viss procedur och inom en viss tid. Själva proceduren består av ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse liknande det som finns i skatteavtalen. I likhet med vissa svenska bilaterala skatteavtal och skiljemannakonventionen innehåller direktivet också bestämmelser om skiljeförfarande (dock inte att förväxla med det förfarande som regleras i lagen [1999:116] om skiljeförfarande).

I svensk rätt finns inte någon generell lag eller annan sammanhållen reglering av frågor som rör tvistlösning utanför domstol. På skatteområdet finns bestämmelser om tvistlösning genom förfarandet vid ömsesidig överenskommelse i respektive lag om skatteavtal (se t.ex. lagen [2015:666] om skatteavtal mellan Sverige samt Storbritannien och Nordirland) och i lagen (1999:1211) om konvention om undanröjande av dubbelbeskattning vid justering av inkomst mellan företag i intressegemenskap. Det finns också specifika lagar om utomrättslig tvistlösning i bl.a. lagen om skiljeförfarande, lagen (2011:860) om medling i vissa privaträttsliga tvister och lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden.

Utifrån vad som nu sagts kan konstateras att det inte förefaller naturligt, eller lämpligt, att föra in direktivets bestämmelser i någon befintlig lag. Eftersom skattetvistlösningsdirektivet är av övergripande natur och ska tillämpas vid tvister som grundas på bilaterala skatteavtal eller skiljemannakonventionen bör bestämmelserna som utgångspunkt regleras i en ny lag. En sådan ordning gör förfarandet mera överskådligt, tydligt och förståeligt. Rena tillämpningsbestämmelser som saknar koppling till tidsfrister och rättigheter eller skyldigheter för den enskilde behöver dock inte föras in i lag utan kan med fördel föras in i föreskrifter på lägre nivå. De bestämmelser i direktivet som reglerar handlandet för utländska organ eller funktioner varken bör eller kan införas i svensk författning.

6 Förslaget till genomförande av skattetvistlösningsdirektivet

6.1 Den nya lagens innehåll och tillämpningsområde

Regeringens förslag: Lagen ska tillämpas vid tvister mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal mellan Sverige och den andra staten som ska lösas på ett sådant sätt som avses i skattetvistlösningsdirektivet.

Regeringens bedömning: Någon definition av tvistefråga behövs inte. Inte heller behöver det regleras att lagen innehåller rättigheter och skyldigheter för berörda personer.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anger att det i flera paragrafer i lagen sker en hänvisning till direktivet med orden "...artikel xx i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen...", att denna upprepning framstår som obehövlig och att man i stället, i lagens 1 eller 2 §, skulle kunna definiera direktivet t.ex. genom att i 1 § flytta parentesen till slutet av meningen, "...i Europeiska unionen, i dess ursprungliga lydelse (skattetvistlösningsdirektivet)". *Näringslivets skattedelegation (NSD)*, till vars yttrande *Svenskt Näringsliv*, *Svensk Försäkring*, *Svensk Handel* och *Svenska Bankföreningen* ansluter sig anger att det framstår som att den föreslagna lagen endast är tillämplig om det föreligger en tvist mellan Sverige och en annan stat inom EU och att det bör förtydligas att tvist kan föreligga mellan Sverige och en eller flera stater inom EU.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: I artikel 1 i skattetvistlösningsdirektivet anges att direktivet fastställer regler för en mekanism vars syfte är att lösa tvister som uppstått mellan medlemsstater till följd av tolkningen och tillämpningen av avtal och konventioner som föreskriver ett undanröjande av dubbelbeskattning av inkomst och, i förekommande fall, kapital. I den svenska versionen av direktivet används genomgående termen "kapital" för den engelska termen "capital". Det är uppenbart att syftet har varit att i direktivet i denna del följa den terminologi som används i det relevanta avtalet. Av denna anledning bör termen "förmögenhet" användas för den engelska termen "capital" (jfr med exempelvis lagen [2014:340] om skatteavtal mellan Sverige och Georgien).

I artikel 1 i skattetvistlösningsdirektivet anges att det i direktivet fastställs de berörda personernas rättigheter och skyldigheter i händelse av sådana tvister. Den fråga som är anledningen till sådana tvister kallas i skattetvistlösningsdirektivet för tvistefråga. En bestämmelse som klargör lagens tillämpningsområde och som motsvarar den första meningen i artikel 1 i skattetvistlösningsdirektivet bör tas in i den nya lagen. För tydlighets skull bör det i bestämmelsen anges att lagen ska gälla vid tvist mellan Sverige och en annan stat inom EU om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal mellan Sverige och staten i fråga.

NSD m.fl. anser att det bör förtydligas att lagen är tillämplig på tvister mellan Sverige och en eller flera stater inom EU. Även om det kan förekomma situationer där fler än två stater beskattar en och samma person för samma inkomst är det ändå så att tvisten beror på olika tolkning och tillämpning av ett skatteavtal mellan Sverige och en annan stat, dvs. endast två stater. Den ömsesidiga överenskommelsen som ingås är också den en överenskommelse om hur dubbelbeskattningssituationen ska lösas mellan de två stater som ingår överenskommelsen. Detta gäller även fall då skatteavtalet är multilateralt. I detta sammanhang kan framhållas att Sverige i dagsläget endast har ett multilateralt avtal, det är det nordiska avtalet där EU-länderna Danmark och Finland är parter. Regeringen anser därför att det inte behövs något ytterligare förtydligande i detta avseende.

Skatteverket har synpunkter på utformningen av de paragrafer där hänvisning görs till skatttvistlösningsdirektivet ”i den ursprungliga lydelsen”. Utformningen av dessa paragrafer har gjorts för att det ska framgå vilken lydelse av direktivet som avses även efter eventuella framtida ändringar i den föreslagna lagen. Även om paragraferna blir något tyngre att läsa är utformningen enligt regeringens bedömning lagtekniskt nödvändig. Remissinstanserna synpunkter leder därför inte till en ändrad utformning av paragraferna i fråga.

För att inte ge intryck av att förfarandet i lagen är det enda förfarande som finns tillgängligt för att lösa den aktuella typen av tvister bör dessutom anges att lagen ska gälla för tvister som ska lösas på ett sådant sätt som avses i skatttvistlösningsdirektivet. Det innebär alltså att lagen endast är tillämpligt på sådana tvister som uppstått mellan medlemsstater till följd av tolkning och tillämpning av avtal och konventioner som föreskriver ett undanröjande av dubbelbeskattning av inkomst och, i förekommande fall, förmögenhet.

Då lagen kommer att innehålla bestämmelser om rättigheter och skyldigheter för fysiska och juridiska personer saknas anledning att föra in en särskild bestämmelse för att tydliggöra detta på motsvarande sätt som görs i artikel 1 i skatttvistlösningsdirektivet. Inte heller bedöms det nödvändigt att införa en definition av begreppet tvistefråga.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 1 kap. 1 § i den nya lagen.

6.2 Ord och uttryck i den nya lagen

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det anges vad som avses med behörig myndighet och skatteavtal.

Ord och uttryck som inte definieras i lagen ska ha samma betydelse som de har enligt det skatteavtal som är föremål för tolkning och tillämpning i tvisten. Om ett ord eller uttryck inte definieras i skatteavtalet i fråga ska det ha samma betydelse som i den svenska lagstiftning som gällde vid tidpunkten för beslutet eller beskedet om den åtgärd som gav upphov till tvisten. Betydelsen som ordet eller uttrycket har i den svensk skattelagstiftningen ska ha företräde framför betydelsen enligt annan lagstiftning.

Regeringens bedömning: Bestämmelser som förklarar uttrycken ”behörig domstol”, ”dubbelbeskattning” och ”berörd person” enligt direktivet bör inte tas in i lag.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* anger i sitt remissvar att skrivningen ”ord och uttryck som inte anges” i den föreslagna 1 kap. 3 § bör ersättas med ”ord och uttryck som inte definieras”.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Bakgrund

Artikel 2.1 skattetvistlösningsdirektivet innehåller definitioner av fyra begrepp: behörig myndighet, behörig domstol, dubbelbeskattning och berörd person. Behörig myndighet och behörig domstol ska utses av respektive medlemsstat. En behörig domstol kan, utöver en domstol, vara en tribunal eller annat organ i en medlemsstat som staten utsett till sin behöriga domstol. Med dubbelbeskattning avses enligt artikel 2.1 c i skattetvistlösningsdirektivet uttag i två eller flera medlemsstater av sådana skatter som omfattas av ett avtal eller en konvention som avses i artikel 1 på samma beskattningsbara inkomst eller förmögenhet när det ger upphov till antingen i) en ytterligare beskattning, ii) en ökning av skatteskulden, eller iii) en annullering eller minskning av förluster, som skulle kunna användas för att kvitta beskattningsbara vinster. En berörd person är enligt artikel 2.1 d i skattetvistlösningsdirektivet en person som har sin skatterättsliga hemvist i en medlemsstat och vars beskattning påverkas direkt av en tvistefråga. I begreppet person inkluderas såväl fysiska som juridiska personer.

I artikel 2.2 i skattetvistlösningsdirektivet anges att alla begrepp som inte definieras i direktivet ska, såvida inte annat framgår av sammanhanget, ha den innebörd som de vid den tidpunkten har enligt det relevanta avtal eller den relevanta konvention som avses i artikel 1 som gäller vid tidpunkten för mottagandet av den första underrättelsen om den åtgärd som leder till eller kommer att leda till en tvistefråga. Om detta inte definieras i ett sådant avtal eller en sådan konvention ska det ha den innebörd som det har vid den tidpunkten det har enligt rätten i den berörda medlemsstaten med avsikt på de skatter för vilka nämnda avtal eller konvention tillämpas. Innebörden enligt tillämplig skattelagstiftning i den medlemsstaten som tillämpar skatteavtalet ska ha företräde framför den innebörd som begreppet ges enligt annan lagstiftning i den medlemsstaten. Bestämmelsen liknar den som är vanligt förekommande i skatteavtal. Skatteavtalens motsvarande bestämmelse brukar vara utformad så att ett uttryck som inte definieras i skatteavtalet ska ha den betydelse som uttrycket har enligt den tillämplande statens nationella lagstiftning vid tidpunkten då avtalet tillämpas. Betydelsen som uttrycket har enligt tillämplig skattelagstiftning ska ha företräde framför den betydelse uttrycket ges i annan nationell lagstiftning (se exempelvis artikel 3.2 i bilagan till lagen [2015:666] om skatteavtal mellan Sverige samt Storbritannien och Nordirland).

Ord och uttryck i lagen

Det underlättar såväl läsningen som utformningen av bestämmelserna i den nya lagen om det införs en bestämmelse med definitioner av vissa ord och uttryck som förekommer ofta i lagen. Vid genomförandet av direktivet i svensk rätt bör det avgörande alltså inte vara vilka definitioner som finns i direktivet utan vilka ord och uttryck som det bedöms lämpligt att definiera utifrån svenska författningar.

När det gäller direktivets definitioner i artikel 2.1 i skattetvistlösningsdirektivet kan följande sägas. Uttrycken ”behörig domstol”, ”dubbelbeskattning” och ”berörd person” bedöms inte behöva någon särskild definition i den nya lagen. Uttrycket ”behörig myndighet” kommer att användas genomgående i lagen och dess innebörd är inte uppenbar (se nedan), varför det behöver definieras. Detsamma gäller innebörden av uttrycket ”skatteavtal”.

”Behörig myndighet” är, som angetts ovan, enligt direktivet den myndighet i en medlemsstat som medlemsstaten utsett till att vara behörig myndighet för statens räkning. Uttrycket ”behörig myndighet” finns även i såväl fullständiga skatteavtal som i skiljemannakonventionen. Det är inte självklart att uttrycket ”behörig myndighet” har samma innebörd enligt de instrumenten som enligt direktivet. För att det av den nya lagen tydligt ska framgå att uttrycket ”behörig myndighet” avser de myndigheter som medlemsstaterna utsett som behörig myndighet i enlighet med direktivet, bör det i definitionen tas in en hänvisning till den aktuella direktivbestämmelsen. Vidare bör det i lagen anges att uttrycket omfattar sådan myndighet i någon av de medlemsstater som är part i en tvist enligt denna lag. Denna avgränsning bedöms nödvändig för att det av lagen tydligt ska framgå vilka behöriga myndigheter som bestämmelserna i lagen tar sikte på. När uttrycket ”behörig myndighet” används avses således behörig myndighet i Sverige och behörig myndighet i den andra stat som är part i tvisten. I de fall det är nödvändigt att särskilja mellan behörig myndighet i Sverige och behörig myndighet i en annan medlemsstat som är part i tvisten benämns sistnämnda behöriga myndighet ”utländsk behörig myndighet”. Den föreslagna lagen kan enbart reglera behörig myndighet i Sverige. När det gäller vilken myndighet som ska vara behörig myndighet i Sverige hänvisas till avsnitt 6.3.

Även uttrycket ”skatteavtal” bör definieras i den nya lagen. Begreppet förekommer i inkomstskattelagen (1999:1229) och definieras där i 2 kap. 35 § såsom ”ett sådant avtal för undvikande av dubbelbeskattning på inkomst och, i förekommande fall, på förmögenhet som ingåtts av Sverige med en annan stat eller utländsk jurisdiktion, om inte annat anges eller framgår av sammanhanget”. Definitionen är inte begränsad till att avse fullständiga skatteavtal utan omfattar även den s.k. skiljemannakonventionen. Termen skatteavtal i den nya lagen bör rimligen också omfatta skiljemannakonventionen, eftersom det då inte blir nödvändigt att i lagen särskilt hänvisa till, eller på annat sätt nämna, skiljemannakonventionen eller uttrycket konvention. Definitionen i den föreslagna lagen bör därför följa den i inkomstskattelagen med ett undantag. Definitionen av skatteavtal i den nya lagen ska enbart avse sådana avtal om undvikande av dubbelbeskattning på inkomst och, i förekommande fall, på förmögenhet som ingåtts av Sverige med en stat inom Europeiska

unionen, eftersom skattetvistlösningsdirektivet endast omfattar EU:s medlemsstater.

Tolkning av ord och uttryck

I syfte att genomföra direktivets artikel 2.2 i skattetvistlösningsdirektivet bör det införas en bestämmelse för att tydliggöra hur ord och uttryck som inte definieras i den föreslagna lagen ska förstås. Bestämmelsen bör utformas på liknande sätt som i direktivet och i enlighet med vad *Förvaltningsrätten i Stockholm* framfört. Således föreslås i den nya lagen en bestämmelse om att ord och uttryck som inte definieras i lagen ska ha samma betydelse som de har i det skatteavtal som är föremål för tolkning och tillämpning i den aktuella tvisten. Vidare föreslås en bestämmelse enligt vilken ord och uttryck som inte definieras i det aktuella skatteavtalet ska ha samma betydelse som i den svenska lagstiftning som gällde när beslutet eller beskedet om den åtgärd som gett upphov till en tvist enligt denna lag fattades eller meddelades. Den betydelse som ett ord eller uttryck har i den svenska skattelagstiftningen ska ha företräde framför betydelsen i annan lagstiftning. Bestämmelsen skiljer sig således något språkligt i förhållande till förslaget i promemorian där det nu föreslagna ordet ”definieras” uttrycktes som ”anges”.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 1 kap. 2 och 3 §§ i den nya lagen.

6.3 Behörig myndighet i Sverige

Regeringens förslag: Skatteverket ska vara behörig myndighet i Sverige.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har kommenterat promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

I skatteavtal som Sverige har ingått anges normalt att behörig myndighet i Sverige är finansministern, dennes befullmäktigade ombud eller den myndighet åt vilken uppdras att vara behörig myndighet vid tillämpningen av avtalet (se t.ex. artikel 3.1 i 1 i bilagan till lagen [2005:248] om skatteavtal mellan Sverige och Polen). Av 1 § förordningen (2000:1077) om handläggning av ärenden enligt skatteavtal framgår att Skatteverket ska handlägga ärenden om inkomst-, fastighets- eller förmögenhetsskatt som enligt skatteavtal eller annat avtal som Sverige har ingått med en annan stat ska handläggas av behörig myndighet. Detta gäller under förutsättning att ärendet avser ändring i fråga om beslut varigenom statlig eller kommunal skatt har påförts. Av 3 § framgår att Skatteverket till regeringen ska överlämna ärenden som är av särskild betydelse eller som annars är av sådan beskaffenhet att det bör avgöras av regeringen.

Behörig myndighet i Sverige

Som har nämnts ovan anges i artikel 2.1 a skattetvistlösningsdirektivet att behörig myndighet är den myndighet i en medlemsstat som har utsetts som sådan av medlemsstaten i fråga. Behörig myndighet spelar en central roll i det förfarande som regleras i den nya lagen. Det behöver därför klargöras vilken myndighet som ska utföra dessa uppgifter för Sveriges del.

Som angetts är Skatteverket i dag behörig myndighet vid handläggning av ärenden enligt skatteavtal som rör beslut varigenom statlig eller kommunal skatt har påförts. Det förefaller därför både naturligt och logiskt att utse Skatteverket till den myndighet som ska agera inom ramen för direktivet och den nya lagen. Det bedöms dock inte behöva göras en avgränsning i den nya lagen till ärenden som avser ändring i fråga om beslut varigenom statlig eller kommunal skatt har påförts såsom görs i förordningen ovan. Detta eftersom det förfarande som anges i lagen endast kan åberopas av en person vars beskattning direkt påverkas av tvisten (se avsnitt 6.4), vilket innebär att lagen enbart gäller i ärenden som avser ändring i fråga om beslut varigenom statlig eller kommunal skatt har påförts.

Det bedöms inte heller behöva införas en bestämmelse som gör det möjligt för Skatteverket att i vissa fall överlämna ett ärende till regeringen på sätt som gäller enligt förordningen om handläggning av ärenden enligt skatteavtal. Visserligen kan det uppstå frågor av stor principiell betydelse med avseende på skatteavtalen. Den nya lagen kommer dock, till skillnad från förordningen om handläggning av ärenden enligt skatteavtal, endast gälla för skatteavtal mellan Sverige och en annan stat inom EU. Antalet ärenden som innefattar sådana principiella frågeställningar torde vara mer sällsynt förekommande vad gäller avtal med stater inom EU än avtal med stater utanför EU varför behovet av en bestämmelse motsvarande 3 § förordningen om handläggning av ärenden enligt skatteavtal kan antas vara avsevärt mindre i den nya lagen. En bestämmelse enligt vilken regeringen utses till behörig myndighet i vissa fall skulle också innebära en stor utmaning vid genomförandet av skattetvistlösningsdirektivets bestämmelser som föreskriver att behörig myndighets beslut ska kunna överklagas. Även detta skäl talar mot att utse regeringen till behörig myndighet.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 1 kap. 4 § i den nya lagen.

6.4 Ansökan om tvistlösning

6.4.1 Ansökan om tvistlösning

<p>Regeringens förslag: En fysisk eller juridisk person som enligt skattelagstiftningen i en stat inom Europeiska unionen anses höra hemma där och vars inkomst- eller förmögenhetsbeskattning påverkas direkt av en tvist mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal dem emellan, ska ha rätt att ansöka om att staterna ska lösa tvisten.</p>

Sökanden ska ge in en ansökan om tvistlösning till Skatteverket inom tre år från den dag då sökanden fick del av det beslut eller besked om den åtgärd som gett eller kommer att ge upphov till en tvist enligt lagen. Ansökan ska vara skriftlig.

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om samtidigt ingivande av ansökan om tvistlösning och vilket språk som ansökan kan ges in på i Sverige eller annan medlemsstat bör inte införas i lag. Inte heller bör bestämmelserna om behörig myndighets bekräftelse av att en ansökan om tvistlösning inkommit och information om vilket språk Skatteverket kommer att kommunicera på under förfarandet införas i lag.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* anger i sitt remissvar att begreppet ”hemvist” uttrycks i lagförslaget som den stat där den fysiska eller juridiska personen enligt skattelagstiftningen anses höra hemma. Det bör klargöras vad som gäller om vad som anses vara hemvist enligt intern rätt skiljer sig från vad som anses vara hemvist enligt ett skatteavtal.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Vem kan ge in ansökan om tvistlösning och när ska den ges in?

I artikel 3 i skattetvistlösningsdirektivet finns bestämmelser som reglerar vem som får ge in en ansökan om tvistlösning, när och hur en sådan ansökan ska ges in och vad den ska innehålla. I artikel 3.1 i skattetvistlösningsdirektivet anges att en berörd person ska ha rätt att lämna in ett klagomål avseende tvistefrågan med ansökan om tvistlösning till var och en av de berörda medlemsstaternas behöriga myndigheter. En sådan ansökan ska lämnas in inom tre år från den tidpunkt då personen fick vetskap om den åtgärd som leder till, eller kommer att leda till, en tvistefråga. Detta ska gälla oavsett om sökanden använder sig av de rättsmedel som finns tillgängliga enligt den nationella rätten i någon av de berörda medlemsstaterna eller inte. Bestämmelsen reglerar i denna del grundförutsättningarna för hur en person som anser att det finns en tvist ska få tillgång till tvistlösningsförfarandet, i och med att den talar om hur personen ska gå till väga för att initiera ett tvistlösningsförfarande mellan de berörda medlemsstaterna. Bestämmelser motsvarande vad som nu sagts behöver därför tas in i den nya lagen. När det gäller begrepp i och omfattning av bestämmelserna görs följande noteringar och ställningstaganden.

I artikel 2.1 d i skattetvistlösningsdirektivet definieras en berörd person som en person, inklusive en enskild person, som har sin skatterättsliga hemvist i en medlemsstat och vars beskattning påverkas direkt av en tvistefråga. Uttrycket berörd person är främmande för svenska förhållanden. Det bedöms heller inte nödvändigt att använda uttrycket för att genomföra direktivet. Uttrycket innefattar såväl en fysisk som en juridisk person. Av nämnda artikel följer att en persons inkomst- eller förmögenhetsbeskattning ska påverkas direkt av en tvist om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal mellan Sverige och en annan

medlemsstat, för att personen ska omfattas av uttrycket berörd person. I Sverige finns inte längre någon förmögenhetsbeskattning. Det är dock möjligt att förmögenhetsskatt tas ut i en annan stat inom EU med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som omfattar förmögenhetsskatt och att det därigenom uppkommer en tvist mellan Sverige och denna andra stat. Det bör därför framgå av bestämmelsen att en sådan situation också omfattas av lagen. Genom att ange att personens beskattning ska vara direkt påverkad av en tvist framgår tydligt att det endast är personer vars egna beskattning direkt påverkas av en tvist som kan ge in en ansökan om tvistlösning.

Vidare bör begreppet ”hemvist” i lagen uttryckas som den stat där den fysiska eller juridiska personen enligt skattelagstiftningen anses höra hemma. Motsvarande formulering förekommer bl.a. i 38 a kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229). Det förefaller därför lämpligt att använda samma uttryck för ”hemvist” i den nya lagen. En fysisk eller juridisk person som uppfyller vad som nu sagts och som ger in en ansökan om tvistlösning bör i lagen fortsättningsvis benämnas sökande. En fysisk eller juridisk person som uppfyller vad som nu sagts men som inte har gett in en ansökan om tvistlösning bör i lagen benämnas annan person som är berörd av tvisten. *Förvaltningsrätten i Stockholm* anger i sitt remissvar att det bör klargöras vad som gäller om vad som anses vara hemvist enligt intern rätt skiljer sig från vad som anses vara hemvist enligt ett skatteavtal.

Var en person anses ha hemvist enligt ett skatteavtal har inte någon betydelse för var en person ska anses höra hemma enligt intern skattelagstiftning. Ett skatteavtals hemvistregler reglerar endast frågan om hemvist vid tillämpningen av avtalet. En förutsättning för att en person ska anses ha hemvist i någon av de avtalsslutande staterna enligt ett skatteavtal är att personen i fråga anses bosatt eller hemmahörande enligt intern rätt i någon av de avtalsslutande staterna eller i båda.

Vad gäller uttrycket ansökan noteras att det i direktivet talas om ”ett klagomål avseende en tvistefråga med begäran om tvistlösning”. Formuleringen innebär med andra ord att en person, under de förutsättningar som anges i direktivet, ska ha rätt att ansöka om tvistlösning. I den nya lagen bör ”ett klagomål avseende en tvistefråga med begäran om tvistlösning” benämnas ansökan eller begäran om tvistlösning. I valet mellan dessa begrepp ligger det närmast till hands att använda ansökan då det är ett uttryck som används även i andra sammanhang då en enskild vill påkalla en myndighets prövning. När det gäller omfattningen av direktivets bestämmelse kan konstateras att ansökan om tvistlösning ska ges in till behöriga myndigheter i samtliga berörda medlemsstater samtidigt. Eftersom varje behörig myndighet i en berörd medlemsstat måste godta ansökan om tvistlösning för att ett förfarande för att lösa tvisten ska inledas (jfr avsnitt 6.4.4) är ingivandet av ansökan till samtliga berörda myndigheter av stor betydelse. Samtidigt är det både främmande för svensk rättsordning och av flera anledningar olämpligt att i en nationell svensk författning reglera ett ingivande av en ansökan till någon annan än svensk myndighet. Från svenskt håll finns t.ex. ingen inblick i eller vetskap om eventuella avgifter som andra medlemsstater tar ut för en ansökan om tvistlösning. Den nya lagen bör därför uttryckligen endast reglera ansökan till svensk behörig myndighet, dvs. till Skatteverket.

För att säkerställa att sökanden är medveten om att bl.a. ansökan behöver lämnas in även i en annan medlemsstat bör det övervägas om det i föreskrifter på lägre nivå behöver införas en bestämmelse om att Skatteverket, när myndigheten tar emot en ansökan om tvistlösning, ska informera sökanden om att det i direktivet finns bestämmelser om samtidigt ingivande av ansökan om tvistlösning till samtliga behöriga myndigheter. Att en ansökan ska lämnas in i samtliga berörda medlemsstater är något som skiljer sig från motsvarande bestämmelser i skatteavtalen. I skatteavtalen anges det vanligtvis att en ansökan ska ges in till den behöriga myndighet i den avtalslutande stat där personen har hemvist, dvs. det räcker med att en ansökan ges in till en behörig myndighet. Motsvarande bestämmelse i skiljemannakonventionen anger att en ansökan ska ges in till den behöriga myndigheten i den avtalslutande stat där företaget eller det fasta driftstället är beläget, se exempelvis artikel 23.1 i bilagan till lagen (2015:666) om skatteavtal mellan Sverige och Storbritannien samt Nordirland och artikel 6 i konventionen 90/436/EEG av den 23 juli 1990 om undanröjande av dubbelbeskattning vid justering av inkomst mellan företag i intressegemenskap (skiljemannakonventionen). Vad som nu sagts ändrar dock inte bedömningen att det i föreskrifter på lägre nivå kan införas en upplysningsbestämmelse om samtidigt ingivande för att genomföra skattetvistlösningsdirektivet i denna del. Regeringen avser återkomma om detta längre fram.

När det gäller tidpunkten för ingivande av ansökan om tvistlösning framgår av artikel 3.1 i skattetvistlösningsdirektivet att ansökan ska ges in inom tre år från det att sökanden tar emot den första underrättelsen om den åtgärd som leder eller kommer att leda till en tvistefråga. Med åtgärd som ger leder till en tvistefråga bör t.ex. förstås ett beslut om skatt som ger upphov till en tvist mellan medlemsstater. Tvisten är således i detta fall ett faktum. Med åtgärd som ger upphov till en tvistefråga torde kunna förstås t.ex. ett förslag till beslut (exempelvis vad som i utlandet kan vara benämnt revisionspromemoria) som kommunicerats med personen i fråga och som, om bedömningen i förslaget till beslut står sig, kommer att leda till en tvist. Beräkningen av treårsperioden i den nya lagen bör således räknas från den dag då sökanden tog emot exempelvis ett beskattningsbeslut eller ett förslag till beslut. Bestämmelser som möjliggör för en person att ansöka om att medlemsstater ska lösa en tvist redan innan ett slutligt beskattningsbeslut fattats, finns redan i dag i skatteavtalen, se exempelvis artikel 6 i skiljemannakonventionen där det anges att saken ska läggas fram inom tre år efter den första anmälan av en åtgärd som medför eller sannolikt kan medföra dubbelbeskattning. Vad som nu föreslås är således inte en ny ordning.

Vidare anges i artikel 3.1 i skattetvistlösningsdirektivet att en berörd person ska säkerställa att varje berörd medlemsstats behöriga myndighet tar emot ansökan på minst ett av den medlemsstatens officiella språk i enlighet med nationell lagstiftning, eller något annat språk som medlemsstaten i fråga godtar för detta ändamål. Detta bör förstås som att sökanden ska förvissa sig om vilket språk som respektive medlemsstat accepterar att ansökan görs på. Som angetts ovan kan svensk författning endast reglera vad som gäller för svensk del.

När det då gäller vilket språk ansökan ska vara utformad på till svensk behörig myndighet noteras att språket i domstolar, förvaltningsmyndigheter och andra organ som fullgör uppgifter i offentlig verksamhet enligt 10 § språklagen (2009:600) är svenska. Av 10 § lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk framgår att enskild som är part i ärende eller den som är ställföreträdare för part alltid har rätt att använda finska, meänkieli och samiska vid sina skriftliga kontakter med bl.a. Skatteverket. Som huvudregel gäller således redan att handlingar och dylikt som ges in till förvaltningsmyndigheter och domstolar ska ges in på svenska. Någon särskild reglering för att genomföra direktivet i detta avseende bedöms därför inte behövas. Vad gäller språket i andra medlemsstater bedömer regeringen att det är viktigt att sökanden känner till att det kan finnas bestämmelser som reglerar vilket språk ansökan om tvistlösning utformas på i andra rättsakter än de svenska. I föreskrifter på lägre nivå bör det därför övervägas att införa en upplysning på samma sätt som nämnts ovan när det gäller en eventuell upplysningsbestämmelse för Skatteverket om samtidigt ingivande av ansökan, om att det i direktivet finns bestämmelser om bl.a. vilket språk en ansökan ska vara utformad på.

Bekräftelse av att ansökan har tagits emot

I artikel 3.2 i skattetvistlösningsdirektivet anges att behörig myndighet inom två månader efter mottagandet av en ansökan om tvistlösning dels ska bekräfta till sökanden att myndigheten har tagit emot ansökan, dels ska underrätta behörig myndighet i övriga berörda medlemsstater om att myndigheten har tagit emot ansökan. I artikeln anges också att behörig myndighet ska informera övriga behöriga myndigheter om vilket språk den har för avsikt att använda i sin kommunikation under handläggningen av ärendet. Bestämmelserna i artikel 3.2 i skattetvistlösningsdirektivet reglerar behörig myndighets agerande och är av betydelse för sökanden och behöriga myndigheter i berörda medlemsstater. De behöver därför genomföras i svensk rätt. Eftersom bestämmelserna är en ren följd av att ansökan om tvistlösning ges in och inte direkt påverkar någons rättigheter eller skyldigheter är föreskrifter på lägre nivå lämpligare i fall det bedöms nödvändigt att införa sådana.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 2 kap. 1 och 2 §§ i den nya lagen.

6.4.2 Vad ansökan om tvistlösning ska innehålla

Regeringens förslag: Ansökan om tvistlösning ska innehålla uppgift om vilka medlemsstater som berörs av tvisten. Ansökan ska också innehålla ett antal andra uppgifter, bl.a. identifikationsuppgifter i form av namn, postadress, person-, samordnings- eller organisationsnummer eller motsvarande registreringsnummer och motsvarande utländska nummer och andra uppgifter som behövs för att identifiera den eller de personer som berörs av tvisten. Ansökan ska även innehålla uppgift om vilka beskattningsår tvisten avser, relevanta fakta och omständigheter i tvisten, uppgift om tillämpligt skatteavtal och nationella föreskrifter

samt uppgift om vilka omständigheter som ligger till grund för ansökan. Vidare ska ansökan innehålla kopia av beslut, förslag till beslut eller annat liknande dokument som ligger till grund för tvistefrågan samt en försäkran om att sökanden ska lämna fullständiga och skyndsamma svar på förfrågningar från Skatteverket och tillhandahålla de uppgifter som Skatteverket begär. Ansökan ska även innehålla uppgift om överklaganden, rättsliga förfaranden och domstolsavgöranden som har koppling till tvistefrågan och uppgift om huruvida en begäran om ömsesidig överenskommelse som rör tvistefrågan har lämnats in inom ramen för ett annat liknande förfarande samt en försäkran om att sökanden är medveten om att ingivandet av ansökan om tvistlösning enligt den nya lagen innebär att ett sådan annat liknande förfarande rörande tvistefrågan avslutas.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har kommenterat förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelser om vilka upplysningar en ansökan om tvistlösning ska innehålla för att ansökan ska kunna godtas finns i artikel 3.3 i skattetvistlösningsdirektivet. Ytterligare en bestämmelse om vad ansökan ska innehålla finns i artikel 3.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

I artikel 3.3 i skattetvistlösningsdirektivet räknas det upp ett antal uppgifter som en sökande ska ange i sin ansökan till behörig myndighet. Att dessa uppgifter anges eller ges in är en grundförutsättning för att ansökan om tvistlösning ska kunna godtas (jfr även artikel 5.1 a i skattetvistlösningsdirektivet, avsnitt 6.4.4). Då ingivandet av uppgifterna utgör grunden för ett beslut att godta eller avvisa ansökan bedöms det nödvändigt att i lagen uttryckligen ange vilka uppgifter som ska finnas i ansökan. Vad gäller själva kraven noteras följande.

I artikel 3.3 a i skattetvistlösningsdirektivet anges att uppgift om namn, adress, skatteregistreringsnummer och annan information som behövs för att identifiera den berörda person eller de berörda personer som lämnade in ansökan om tvistlösning till de behöriga myndigheterna och varje annan inblandad person ska ges in. Det är fråga om uppgifter som kan identifiera den eller de som är berörda av tvisten och kontaktuppgifter till dessa, uppgifter som i 5 kap. 11 § skatteförfarandeförordningen (2011:1261) benämns identifikationsuppgifter. Innebörden av identifikationsuppgifter i form av namn och adress är självklar och behöver inte närmare förklaras. Vad gäller begreppet skatteregistreringsnummer, eller TIN (Tax Identification Number) som det står i den engelska språkversionen, så motsvarar det såväl person- som samordningsnummer på svenska. I Sverige är även organisationsnummer ett vedertaget och välkänt begrepp för att identifiera företag. Den nya lagen bör därför innehålla en bestämmelse om att ansökan om tvistlösning ska innehålla uppgifter om namn, adress, personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer, eller motsvarande utländska nummer för den eller de som är berörda av tvisten. För det fall det finns någon annan typ av nummer registrerat för att identifiera en sökande eller annan person som är berörd av tvisten ska det också anges.

Enligt artikel 3.3 b i skattetvistlösningsdirektivet ska uppgift om berörda skatteperioder ges in. Begreppet skatteperiod förekommer visserligen inom den svenska skatterätten. Vad gäller inkomstbeskattning används dock normalt begreppet beskattningsår. I bestämmelsen bör därför anges att uppgift om vilka beskattningsår som tvisten avser ska lämnas in tillsammans med ansökan.

I artikel 3.3 c skattetvistlösningsdirektivet anges att närmare uppgifter om relevanta fakta och omständigheter i fallet och mera specifikt arten av och datum för de åtgärder som ger upphov till tvistefrågan samt därtill knutna belopp i de berörda medlemsstaternas valutor, med en kopia på eventuella styrkande handlingar, ska ges in. I direktivet anges att det bland annat är fråga om närmare uppgifter om en transaktions struktur och om förhållandena mellan sökanden och övriga parter i de relevanta transaktionerna samt fakta som fastställts i god tro i en ömsesidigt bindande överenskommelse mellan sökanden och skatteförvaltningen, i tillämpliga fall. När det gäller belopp så kan det vara fråga om att ange närmare uppgifter om samma inkomst i den andra medlemsstaten och om upptagandet av en sådan inkomst som beskattningsbar inkomst i den andra medlemsstaten samt uppgifter om skatt som tagits ut eller kommer att tas ut i samband med en sådan inkomst i den andra medlemsstaten. Det bedöms inte nödvändigt att i svensk rätt införa en bestämmelse på denna detaljnivå. För att direktivet ska anses genomfört i detta avseende får det anses tillräckligt att i den föreslagna bestämmelsen om vilka uppgifter som ska ges in i samband med ansökan också ange att relevanta fakta och omständigheter för tvisten ska ges in.

Enligt artikel 3.3 d i skattetvistlösningsdirektivet ska det i ansökan om tvistlösning göras en hänvisning till tillämpliga nationella regler och avtalet eller konventionen som är föremål för tvist mellan medlemsstaterna. Om mer än ett avtal eller en konvention är tillämpligt ska den berörda person som lämnar in klagomålet ange vilket avtal eller vilken konvention som ska tolkas i samband med den aktuella tvistefrågan. Det avtalet eller den konventionen ska anses utgöra det tillämpliga avtalet eller den tillämpliga konventionen för tillämpningen av direktivet. Bestämmelsen får anses syfta till att säkerställa att det klart framgår av ansökan vilka nationella regler som är tillämpliga och vilket skatteavtal som ska tillämpas på tvisten. Detta bör också framgå av den föreslagna bestämmelsen.

Vidare framgår av artikel 3.3 e i skattetvistlösningsdirektivet att en förklaring till varför sökanden anser att en tvistefråga föreligger ska ges in, liksom uppgifter om eventuella överklaganden eller rättstvister som inletts av sökanden i fråga om de relevanta transaktionerna och eventuella domstolsavgöranden som rör tvistefrågan. Direktivets uttryck ”förklaring till varför sökanden anser att en tvistefråga föreligger” bör förstås som uppgift om vilka omständigheter som ligger till grund för ansökan. Bestämmelsen i den nya lagen bör i denna del spegla detta. När det gäller domstolsavgöranden, överklaganden och rättstvister kan det för svensk del bäst beskrivas som överklagande, rättsliga förfaranden och domstolsavgöranden med koppling till tvistefrågan. Detta bör framgå av den föreslagna bestämmelsen.

Utöver vad som nu sagts ska, enligt artikel 3.3 e i skattetvistlösningsdirektivet, en kopia av det slutgiltiga taxeringsbeslutet i form av

ett meddelande om slutgiltig taxering, en skatterevisionspromemoria eller annat motsvarande dokument som föranlett tvistefrågan ges in och, i tillämpliga fall, eventuella andra dokument som utfärdats av skattemyndigheterna avseende tvistefrågan. Mot bakgrund av vad som angetts ovan om de åtgärder som bedöms kunna ge upphov till en tvist, torde de nu nämnda handlingarna för svensk del kortfattat kunna sammanfattas till beslut, förslag till beslut eller annat liknande dokument som ligger till grund för den fråga som är föremål för tvist. Förslag till beslut kan i utlandet motsvaras av revisionspromemoria eller skatterevisionspromemoria i fall sådana upprättats.

Även uppgifter om eventuella ansökningar som sökanden lämnat in inom ramen för ett annat förfarande vid ömsesidig överenskommelse eller enligt ett annat tvistlösningsförfarande enligt ett avtal eller en konvention som tolkas eller tillämpas i förhållande till den relevanta tvistefrågan ska ges in tillsammans med ansökan. Med avtal eller konvention som tolkas eller tillämpas i förhållande till den relevanta tvistefrågan får förstås det skatteavtal som tvisten avser. Till dessa uppgifter ska sökanden ge in ett uttryckligt åtagande om att denne i tillämpliga fall kommer att iaktta bestämmelserna i artikel 16.5 i skattetvistlösningsdirektivet. Av artikel 16.5 i skattetvistlösningsdirektivet framgår att om en ansökan om tvistlösning ges in enligt direktivet ska ett liknande förfarande vid ömsesidig överenskommelse enligt ett skatteavtal som tolkas eller tillämpas i tvisten avslutas. Det andra förfarandet ska avslutas med verkan från och med det datum då en behörig myndighet i en berörd medlemsstat tog emot ansökan om tvistlösning. Ett eventuellt förfarande vid ömsesidig överenskommelse som redan pågår enligt ett skatteavtal kommer med andra ord att avslutas från och med den dag då ansökan om tvistlösning först togs emot. För att genomföra direktivet i dessa avseenden bör det i lagen anges att sökanden ska intyga att denne är medveten om att ingivandet av ansökan om tvistlösning enligt den nya lagen leder till att det andra förfarandet vid ömsesidig överenskommelse avslutas.

Utöver de uppgifter som nu angetts ska ges in vid ansökan om tvistlösning föreskrivs i direktivet att sökanden ska ge in ett åtagande om att denne kommer att svara så fullständigt och skyndsamt som möjligt på alla ändamålsenliga uppmaningar från en behörig myndighet och tillhandahålla all dokumentation på begäran av de behöriga myndigheterna. Rent språkligt förefaller ordet försäkran passa bättre i sammanhanget. I bestämmelsen om uppgifter som ska ges in vid ansökan om tvistlösning bör således finnas krav på en försäkran från sökanden om att denne kommer att lämna fullständiga och skyndsamma svar på uppmaningar från Skatteverket och tillhandahålla de uppgifter som Skatteverket begär.

Till de nu angivna uppgifterna och handlingarna ska kopior på eventuella styrkande handlingar ges in.

I artikel 3.3 f i skattetvistlösningsdirektivet anges att sökanden ska ge in den eventuella ytterligare information som begärs av de behöriga myndigheterna och som anses nödvändig för att en prövning i sak av det enskilda ärendet ska kunna göras. Den försäkran som ovan nämnts får anses omfatta även dessa uppgifter varför något tillägg till bestämmelsen på grund av vad direktivet föreskriver i detta avseende inte anses behövas.

Utöver vad som nu sagts finns i artikel 3.1 i skattetvistlösningsdirektivet krav på att sökanden ska ange vilka medlemsstater som är berörda av tvistefrågan i samband med att ansökan ges in. Till skillnad från de uppgifter som anges ovan framgår inte uttryckligen att detta är ett absolut krav för att ansökan ska kunna godtas. Det är dock rimligt att hålla samman samtliga uppgifter som ska ges in i samband med ansökan i en bestämmelse. Denna del av artikel 3.1 i skattetvistlösningsdirektivet bör därför föras in i den föreslagna bestämmelsen om vad ansökan ska innehålla.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 2 kap. 3 § i den nya lagen.

6.4.3 Komplettering av ansökan

Regeringens förslag: Skatteverket får förelägga en sökande att ge in de uppgifter som Skatteverket anser behövs för att tvisten ska kunna prövas i sak. Ett sådant föreläggande ska utfärdas inom tre månader från det att ansökan om tvistlösning togs emot. I föreläggandet ska det anges att den sökande ska lämna svar inom tre månader från mottagandet av föreläggandet och att följderna av att det inte följs kan bli att ansökan om tvistlösning avvisas.

Regeringens bedömning: Det behöver inte införas några särskilda bestämmelser om sekretess för uppgiftsskydd och skydd av handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemligheter eller handelsprocesser.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: *Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut* anger att ett föreläggande om komplettering borde kunna utfärdas snabbare än inom tre månader.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: I direktivets artikel 3.4 i skattetvistlösningsdirektivet finns bestämmelser om att behörig myndighet har rätt att begära in kompletterande upplysning i vissa fall och under vissa förutsättningar.

Av artikel 3.4 i skattetvistlösningsdirektivet första stycket jämförd med artikel 3.3 f i skattetvistlösningsdirektivet framgår att behörig myndighet i en berörd medlemsstat får begära in de ytterligare upplysningar som anses nödvändiga för att en sakprövning i ärendet ska kunna göras. En sådan begäran ska göras inom tre månader från mottagandet av ansökan om tvistlösning. Nationell lagstiftning om uppgiftsskydd och skydd av handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemligheter eller handelsprocesser ska tillämpas på de uppgifter som kommer in. Bestämmelserna riktar sig till behörig myndighet, men har koppling till artikel 3.4 andra stycket och artikel 5.1 a i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt artikel 3.4 andra stycket i skattetvistlösningsdirektivet ska en berörd person svara på en behörig myndighets begäran om ytterligare information inom tre månader från mottagandet av begäran. Av artikel 5.1 a i skattetvistlösningsdirektivet framgår att en ansökan om tvistlösning får avvisas om inte all kompletterande information enligt artikel 3.4 i

skattetvistlösningsdirektivet getts in eller inte getts in i tid. Konsekvensen av att en sökande inte efterkommer behörig myndighets begäran är alltså att ansökan kan komma att avvisas. För att genomföra artikel 3.4 i skattetvistlösningsdirektivet i dessa delar bör en bestämmelse tas in i den nya lagen som ger Skatteverket rätt att förelägga sökanden att, inom tre månader från det att föreläggandet togs emot, ge in de uppgifter som behövs för att tvisten ska kunna prövas i sak. Följden av att svar inte lämnas inom den angivna tiden ska kunna bli att ansökan avvisas. I bestämmelsen bör också anges att Skatteverket ska utfärda ett sådant föreläggande inom tre månader från mottagandet av ansökan om tvistlösning, vilket motsvarar den tid som sökanden har på sig att svara på föreläggandet.

Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut anser ett föreläggande om komplettering borde kunna utfärdas snabbare än tre månader. Den angivna tiden i lagstiftningen har valts eftersom det följer av artikel 3.4 i skattetvistlösningsdirektivet. Eftersom det även är en annan medlemsstat som är berörd av tvisten så kommer även behörig myndighet i denna stat ha motsvarande tid på sig att utfärda ett föreläggande till den sökande om att komplettera sin ansökan. Att i svensk lagstiftning ange en kortare tid för svensk behörig myndighet än vad som följer av direktivet skulle göra att svensk behörig myndighet får kortare tidsfrist än utländsk behörig myndighet vilket inte framstår som lämpligt. Att enbart ha en kortare tidsfrist för svensk behörig myndighet skulle heller inte med säkerhet innebära en kortare handläggningstid.

Det som ovan nämnts (avsnitt 6.4.1) om att Skatteverket, i samband med att en ansökan om tvistlösning tas emot, ska lämna vissa upplysningar om bestämmelser som finns i direktivet till sökanden bör kompletteras med att myndigheten även ska informera om att det i direktivet finns bestämmelser om samtidigt ingivande av svar på begäran om komplettering till samtliga behöriga myndigheter. Bestämmelser om detta behöver inte genomföras i lagform utan regleras i så fall lämpligare av föreskrifter på lägre nivå.

Den del av bestämmelsen som anger att vissa ingivna uppgifter ska skyddas av nationell lagstiftning bedöms inte behöva föras in i någon ny bestämmelse. Detta eftersom det finns bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) till skydd för den sortens uppgifter.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 2 kap. 4 § i den nya lagen.

6.4.4 Prövning av ansökan om tvistlösning

Regeringens förslag: Skatteverket ska pröva en ansökan om tvistlösning inom sex månader från den dag som är senast av dagen för mottagandet av ansökan eller dagen för mottagandet av kompletterande uppgifter.

Tidsfristen gäller inte om sökanden har överklagat ett beslut som gett upphov till den tvist som ligger till grund för ansökan. I dessa situationer ska tidsfristen i stället räknas från den dag då en dom eller ett slutligt beslut i det förfarandet har fått laga kraft eller förfarandet har vilandeförklarats.

En ansökan om tvistlösning ska avvisas om det inte finns någon tvist, om ansökan har lämnats in för sent eller om ansökan inte innehåller de uppgifter som lagen föreskriver ska ges in eller som Skatteverket vill att ansökan ska kompletteras med.

En ansökan som inte prövas inom föreskriven tid ska anses ha godtagits.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Näringslivets skattedelegation (NSD)*, till vars yttrande *Svenskt Näringsliv*, *Svensk Försäkring*, *Svensk Handel* och *Svenska Bankföreningen* ansluter sig noterar att ordvalet ”ska” i 2 kap. 6 § tvistlösningslagen inte tycks förankrat i direktivet (”får”). *Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut* anser att det inte framstår som klart varför det ska ta upp till sex månader att pröva om en ansökan ska godtas.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 3.5 första stycket i skattetvistlösningsdirektivet anges att behörig myndighet i varje berörd medlemsstat ska fatta beslut om att godta eller avvisa en ansökan om tvistlösning inom sex månader från det att ansökan togs emot eller, om kompletterande uppgifter har begärts in, sex månader från mottagandet av dessa uppgifter. En bestämmelse ska tas in i den nya lagen för att genomföra artikel 3.5 i skattetvistlösningsdirektivet i denna del. I artikeln anges även att de behöriga myndigheterna ska underrätta såväl sökanden som behöriga myndigheter i övriga berörda medlemsstater om sitt beslut. Denna del av artikeln bedöms inte behöva genomföras i lagform eftersom det riktar sig enbart till behöriga myndigheter och inte till enskilda.

Enligt artikel 5.1 i skattetvistlösningsdirektivet får behörig myndighet avvisa en ansökan om tvistlösning inom sex månader från mottagandet av ansökan eller kompletterande uppgifter, beroende på vilket som infaller senast. En bestämmelse motsvarande vad som nu sagts bör införas i den nya lagen för att genomföra artikel 5.1 i skattetvistlösningsdirektivet i denna del.

I artikel 16.3 i skattetvistlösningsdirektivet anges att berörda personer får använda sig av de rättsmedel som står dem till buds enligt nationell rätt i de berörda medlemsstaterna. Om en sökande har inlett ett förfarande i syfte att använda sig av ett sådant rättsmedel ska dock de tidsperioder som avses i bl.a. artikel 3.5 i skattetvistlösningsdirektivet och som reglerar tidsfristen för när en behörig myndighet ska ha fattat beslut om en ansökan om tvistlösning, börja räknas från och med det datum då en dom som meddelats i det förfarandet fått laga kraft eller förfarandet i fråga på annat vis slutgiltigt har avslutats eller skjutits upp. En sökande ska med andra ord kunna använda sig av nationella rättsmedel även om vederbörande gett in en ansökan om tvistlösning enligt den nya lagen. Nationellt rättsmedel i direktivets mening torde avse överklagande. Om den enskilde överklagar ett beslut avseende tvistefrågan ska tidsfristerna för när behörig myndighet ska ha prövat ansökan om tvistlösning börja löpa först från den dag då en dom meddelats och fått laga kraft eller förfarandet på annat vis slutligt avslutats eller skjutits upp. ”Slutligt” avslutats och skjutits upp bedöms motsvara vad som i svensk rätt uttrycks som slutligt beslut och vilandeförklaring. En bestämmelse motsvarande vad som nu har sagts bör införas i den nya lagen för att genomföra artikel 16.3 i skattetvistlösningsdirektivet i denna del.

En grund för avvisning är enligt 5.1 a i skattetvistlösningsdirektivet att ansökan inte innehåller de uppgifter som direktivet kräver enligt artikel 3.3 i skattetvistlösningsdirektivet. Att ansökan ”inte innehåller de uppgifter som direktivet kräver” inbegriper också sådana kompletterande uppgifter som behörig myndighet begärt, men som inte har getts in alls eller inte har getts in inom de tre månader som sökanden har på sig (se avsnitt 6.4.1). Ansökan får enligt artikel 5.1 b och c i skattetvistlösningsdirektivet också avvisas om det inte finns någon tvist eller om ansökan inte lämnats in inom tre år från det att tvisten blev känd för sökanden.

Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut anser att det inte är klart varför prövningen om en ansökan ska godtas ska ta upp till sex månader. Den valda tidsfristen i lagstiftningen motsvarar den som anges i tvistlösningsdirektivet. Även om Skatteverket strävar efter att fatta ett beslut om ansökan ska godtas eller inte så snart som möjligt är det också rimligt att myndigheten ges viss tid att göra sin bedömning. Ärenden som rör tvister om tolkning och tillämpning av skatteavtal är inte sällan både komplicerade och omfattande. Det kan också noteras att den sökande inte är part i en eventuell tvist utan att den, om det föreligger, är mellan de relevanta staterna. De behöriga myndigheterna kan alltså behöva tid för att reda ut om en tvist finns.

NSD m.fl. noterar att ordvalet ”ska” i 2 kap. 6 § i den föreslagna tvistlösningslagen inte tycks förankrat i direktivet där det står ”får” och anför att det faktum att en behörig myndighet får avvisa en ansökan inte är samma sak som att myndigheten är skyldig att avvisa den.

Ovan har uttalats att det av artikel 3.3 i skattetvistlösningsdirektivet framgår att vissa uppgifter ska finnas med i en ansökan om tvistlösning för att ansökan ska kunna godtas. Regeringen anser att det finns en koppling mellan artikel 3.3 och artikel 5.1 a i skattetvistlösningsdirektivet. Det vill säga att en ansökan om tvistlösning som inte innehåller de föreskrivna uppgifterna eller inte kompletteras med efterfrågade uppgifter inom angiven tid ska avvisas av behörig myndighet. När det sedan gäller de andra kriterierna som utgör grund för avvisning enligt artikel 5.1 b och c i skattetvistlösningsdirektivet förefaller det lämpligt att införa bestämmelser om avvisning även under sådana omständigheter eftersom det är en rimlig följd av att något ges in för sent eller om ingen tvist finns. Det ligger också i linje med vad som gäller i svensk rätt i dag. En bestämmelse enligt vilken svensk behörig myndighet ska kunna avvisa en ansökan om tvistlösning under de angivna omständigheterna bör således tas in i den nya lagen.

En ytterligare bestämmelse rörande prövningen av en ansökan om tvistlösning finns i artikel 5.2 i skattetvistlösningsdirektivet. I artikeln anges att ansökan ska anses ha godtagits av berörd behörig myndighet om myndigheten inte har fattat ett beslut om ansökan inom den tidsfrist som föreskrivs i artikel 3.5 i skattetvistlösningsdirektivet (dvs. inom sex månader från det att ansökan togs emot eller kompletterades med uppgifter som nämndes ovan). En sådan ordning är främmande för svensk rättsordning och torde komma att få ytterst begränsad betydelse i och med att myndigheter kan granskas och få kritik av Justitieombudsmannen. Granskning eller kritik av Justitieombudsmannen får dock inte per automatik till följd att en ansökan godtas, inte heller sker en sådan granskning inom den tid som föreskrivs i direktivet. För att genomföra

direktivet bör därför en bestämmelse motsvarande vad som sägs i artikel 5.2 i skattetvistlösningsdirektivet införas i den föreslagna lagen.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 2 kap. 5–7 §§ i den nya lagen.

6.4.5 Sökandens återkallelse av ansökan

Regeringens förslag: Sökanden ska kunna återkalla sin ansökan om tvistlösning när som helst under förfarandet enligt lagen. En sökande som vill återkalla sin ansökan ska göra detta skriftligen till Skatteverket.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har haft synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I direktivets artikel 3.6 finns bestämmelser om att en sökande har rätt att återkalla en ansökan om tvistlösning, hur en sådan återkallelse ska ske och vilka följder den får.

Enligt artikel 3.6 ska en sökande som önskar återkalla sin ansökan om tvistlösning skriftligen underrätta de behöriga myndigheterna om detta. En sådan underrättelse ska innebära att alla förfaranden enligt direktivet omedelbart upphör. En behörig myndighet som tar emot en återkallelse ska utan dröjsmål informera behörig myndighet i varje annan berörd medlemsstat om att förfarandena upphört av denna anledning (se avsnitt 6.8).

Bestämmelser om att sökanden ska kunna återkalla sin ansökan och formerna för det bör tas in i den nya lagen. Bestämmelser om att Skatteverket i vissa fall är skyldigt att underrätta utländsk behörig myndighet kan med fördel regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag. Även bestämmelser om att Skatteverket, i samband med att myndigheten tar emot en ansökan om tvistlösning, ska upplysa sökanden om att det i direktivet finns bestämmelser om samtidigt ingivande av återkallelse av en ansökan om tvistlösning till samtliga behöriga myndigheter bedöms inte behöva genomföras i lagform utan regleras lämpligare av föreskrifter på lägre nivå.

Vad gäller effekterna av en återkallelse, dvs. att den ska innebära att alla förfaranden enligt direktivet upphör hänvisas till avsnitt 6.8.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 2 kap. 8 § i den nya lagen.

6.5 Förfarandet vid ömsesidig överenskommelse

6.5.1 Tidsfrist för att lösa en tvist genom ömsesidig överenskommelse

Regeringens förslag: Om samtliga behöriga myndigheter har godtagit ansökan om tvistlösning ska Skatteverket försöka lösa tvisten genom en

ömsesidig överenskommelse med utländsk behörig myndighet. Om myndigheterna inte når en överenskommelse inom två år, eller högst tre år efter förlängning av en behörig myndighet, från det senaste av behöriga myndigheternas beslut att godta ansökan, ska Skatteverket underrätta sökanden om detta. En sådan underrättelse ska innehålla en motivering till varför en överenskommelse inte har träffats. En sökande som fått en sådan underrättelse ska kunna begära att en rådgivande kommitté inrättas.

Om sökanden har överklagat ett beslut som gett upphov till tvisten, ska tidsfristen räknas från den dag då en dom eller ett slutligt beslut i det förfarandet har fått laga kraft eller förfarandet vilandeförklarats.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Stockholms Handelskammare*s Skiljedomsinstitut anger i sitt remissvar att ett förfarande som går hela vägen från ansökan till verkställighet från en rådgivande kommitté i sak ser ut att kunna pågå i minst fem år. De föreslår att samtliga tidsfrister ses över med målet att minska den totala tidsåtgången för förfarandet.

Skälen för regeringens förslag

Skattetvistlösningsdirektivet

Artikel 4 i skattetvistlösningsdirektivet innehåller bestämmelser om förfarandet vid ömsesidig överenskommelse. Bestämmelserna syftar till att upprätta ett förfarande varigenom medlemsstater som gör olika bedömning av hur ett skatteavtal dem emellan ska tolkas och tillämpas genom en ömsesidig överenskommelse kan lösa den uppkomna tvisten. I det första skedet av förfarandet ska behöriga myndigheter i berörda medlemsstater gemensamt försöka lösa tvisten genom en ömsesidig överenskommelse. Detta regleras i artikel 4. Processen ska inledas om och när behöriga myndigheter i samtliga berörda medlemsstater har godtagit ansökan om tvistlösning. I artikeln anges att medlemsstaterna ska underrätta sökanden om de inte har nått en ömsesidig överenskommelse inom två år, eller som längst tre år om förfarandet har förlängts. Förfarandet är förhållandevis oreglerat men av artikel 3.4 i skattetvistlösningsdirektivet framgår att en behörig myndighet har möjlighet att begära in kompletterande uppgifter under förfarandet vid ömsesidig överenskommelse.

Bestämmelser om förfarande vid ömsesidig överenskommelse förekommer sedan lång tid i skatteavtal (se t.ex. artikel 24 i bilagan till lagen [2005:248] om skatteavtal mellan Sverige och Polen och artikel 6.2 skiljemannakonventionen). Det är således inte fråga om en ny typ av förfarande på skatterättens område.

Tidsfrist för att lösa en tvist genom ömsesidig överenskommelse

I artikel 4.1 i skattetvistlösningsdirektivet anges att om behöriga myndigheter i berörda medlemsstater har godtagit ansökan om tvistlösning ska de försöka lösa tvisten genom en ömsesidig överenskommelse inom två år räknat från det sista meddelandet om ett beslut av en av de behöriga myndigheterna om att ansökan godtagits. Tvåårsperioden kan förlängas med högst ett år på begäran av behörig myndighet i en berörd medlemsstat.

En sådan begäran ska göras skriftligen av en behörig myndighet till behöriga myndigheter i övriga berörda medlemsstater.

Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut har angett att ett förfarande som går hela vägen ser ut att kunna pågå i minst fem år och att det är en mycket lång tid för en person att ha en olöst skattefråga. De tidsfrister som föreslås i lagen följer bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet. Vidare är det förfarande som direktivet reglerar i huvudsak ett bi- eller multilateralt förfarande. Skatteverket styr alltså inte på egen hand över hur länge förfarandet kan pågå. Att i svensk lagstiftning införa kortare tidsfrister än vad som följer av direktivet bedöms inte aktuellt.

Enligt artikel 4.3 i skattetvistlösningsdirektivet ska behörig myndighet i en berörd medlemsstat informera sökanden om en ömsesidig överenskommelse inte har uppnåtts inom den ovan angivna tidsperioden. Myndigheten ska härvid också informera om de allmänna skälen till att en överenskommelse inte har kunnat nås. Att en överenskommelse inte har uppnåtts inom föreskriven tid innebär emellertid inte att skattetvistlösningsförfarandet upphör. Enligt artikel 6.1 b i skattetvistlösningsdirektivet kan en sökande, när tvåårsperioden har löpt ut (eller den längre period, dock högst tre år, som gäller i det enskilda fallet), begära att en rådgivande kommitté inrättas för att avge ett yttrande om hur tvisten ska lösas. Förfarandet vid ömsesidig överenskommelse kan således fortgå i en rådgivande kommitté om sökanden begär det.

Eftersom bestämmelserna i artikel 4.1 och 4.3 i skattetvistlösningsdirektivet sätter upp ramar för behöriga myndigheters agerande och är av central betydelse för att den skattskyldige ska kunna se till att processen drivs framåt och att medlemsstaterna enas om en lösning på tvisten bör bestämmelser som motsvarar vad som nu sagts införas i svensk rätt. De övergripande bestämmelserna rörande hur ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse inleds och den tid behöriga myndigheter har till sitt förfogande för att lösa tvisten innan sökanden ska underrättas om att tvisten alltjämt är olöst bör föras in i den nya lagen. Detsamma gäller skyldigheten för behörig myndighet att underrätta en sökande om en överenskommelse inte uppnåtts i tid. Det bör också föras in en bestämmelse som anger att en sökande som erhållit en underrättelse om att ingen ömsesidig överenskommelse uppnåtts i tid kan begära inrättande av en rådgivande kommitté. De delar av artikeln som möjliggör för behörig myndighet att begära förlängning av tidsfristen om två år för förhandling med den andra berörda behöriga myndigheten, kan dock med fördel i stället tas in i föreskrifter på lägre nivå än lag. I artikel 16.3 i skattetvistlösningsdirektivet anges att berörda personer får använda sig av de rättsmedel som står dem till buds enligt nationell rätt i de berörda medlemsstaterna. Om en sökande har inlett ett förfarande i syfte att använda sig av ett sådant rättsmedel ska dock de tidsperioder som avses i bl.a. artikel 4.1 i skattetvistlösningsdirektivet och som reglerar tidsfristen för när en ömsesidig överenskommelse senast ska ha uppnåtts, börja räknas från och med det datum då en dom som meddelats i det förfarandet fått laga kraft eller förfarandet i fråga på annat vis slutgiltigt har avslutats eller skjutits upp. En sökande ska med andra ord kunna tillgripa nationella rättsmedel även om vederbörande gett in en ansökan om tvistlösning enligt den nya lagen. Som tidigare nämnts i avsnitt 6.4.4. så torde nationellt rättsmedel i direktivet avse överklagande. Om den enskilde överklagar ett

beslut avseende tvistefrågan ska tidsfristerna för när de behöriga myndigheterna ska ha träffat en ömsesidig överenskommelse börja löpa först från den dag då en dom fått laga kraft eller förfarandet på annat vis slutligt avslutats eller skjutits upp. ”Slutligt” avslutats och skjutits upp bedöms motsvara vad som i svensk rätt uttrycks som slutligt beslut och vilandeförklaring. Bestämmelser motsvarande vad som nu har sagts bör införas i den nya lagen för att genomföra artikel 16.3 i skattetvistlösningsdirektivet i denna del.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 3 kap. 1 och 2 §§ i den nya lagen.

6.5.2 Komplettering av uppgifter

Regeringens förslag: Skatteverket ska från en sökande få begära in de kompletterande uppgifter som Skatteverket anser behövs för att kunna träffa en ömsesidig överenskommelse. Sökanden ska ge in svar på Skatteverkets begäran om komplettering inom tre månader från mottagandet av den.

Regeringens bedömning: Det behöver inte införas några särskilda bestämmelser om uppgiftsskydd och skydd av handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemligheter eller handelsprocesser.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har haft synpunkter på förslaget och bedömningen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: I artikel 3.4 i skattetvistlösningsdirektivet anges att behörig myndighet får begära in ytterligare uppgifter som myndigheten anser nödvändiga för att pröva tvisten under förfarandet vid ömsesidig överenskommelse. Nationell lagstiftning om uppgiftsskydd och skydd av handels-, affärs-, industri-, eller yrkeshemligheter eller handelsprocesser ska då tillämpas på uppgifter som kommer in.

Innebörden av artikeln är densamma som anges i avsnitt 6.4.3, med den skillnaden att det inte finns någon tidsfrist för när behörig myndighet senast måste begära in uppgifterna eller någon konsekvens av om sökanden inte efterkommer begäran. En bestämmelse som gör det möjligt för behörig myndighet att begära komplettering av underlaget under ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse och för sökanden att svara på den inom tre månader föreslås införas i lagen för att genomföra direktivet i denna del. Däremot behöver inte, av samma skäl som tidigare anförts i nämnda avsnitt, någon särskild sekretessbestämmelse införas.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 3 kap. 3 § i den nya lagen.

6.5.3 Följder av en ömsesidig överenskommelse

Regeringens förslag: Skatteverket ska så snart som möjligt underrätta sökanden när en ömsesidig överenskommelse träffats och om innebörden av den.

Sökanden ska inom 60 dagar från det att denne får del av den ömsesidiga överenskommelsens innebörd meddela Skatteverket om överenskommelsen godtas. Sökanden ska inom samma tid också meddela om denne, i frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen, avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder eller återkallar sådana åtgärder som redan har vidtagits. Om sökanden återkallar åtgärder som redan har vidtagits ska denne inom samma tid ge in bevis för att dessa avslutats.

Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att verkställa en ömsesidig överenskommelse så snart som möjligt efter det att sökanden meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder eller har gett in bevis för att sådana åtgärder som redan har vidtagits har avslutats.

Om Skatteverket inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen, ska sökanden inom en månad från det att sökanden meddelade att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder kunna begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa den. Skatteverket ska då så snart som möjligt antingen vidta sådana åtgärder eller i ett beslut avslå begäran.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* framhåller att skrivningarna i artikel 4.2 i skattetvistlösningsdirektivet om beslut som kan drivas igenom av den berörda personen skiljer sig från skrivningarna i artikel 15.4 om att den berörda personen kan vända sig till den behöriga domstolen för att se till att det slutliga beslutet genomförs. Förvaltningsrätten tolkar dock direktivet som att det även i de fall som avses i artikel 4.2 i skattetvistlösningsdirektivet ska vara möjligt för sökanden att begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen och att Skatteverket ska fatta ett beslut som kan överklagas. En sådan bestämmelse bör därför införas även i 3 kap. 6 § lagförslaget och 10 kap. 1 § kompletteras med en hänvisning till denna bestämmelse.

Skälen för regeringens förslag

Följder av en ömsesidig överenskommelse

Artikel 4.2 i skattetvistlösningsdirektivet innehåller bestämmelser om att behöriga myndigheter ska underrätta sökanden när en ömsesidig överenskommelse har träffats. I nämnda artikel finns också bestämmelser om att överenskommelsen ska vara bindande för de behöriga myndigheterna under vissa förutsättningar och att överenskommelsen ska verkställas.

För det fall behöriga myndigheter når en ömsesidig överenskommelse om hur tvisten ska lösas inom den angivna tidsfristen ska de, enligt artikel

4.2 i skattetvistlösningsdirektivet, utan dröjsmål underrätta sökanden om överenskommelsen. Underrättelsen ska ske i form av ett beslut som är bindande för behörig myndighet, och kan drivas igenom av sökanden, under förutsättning att sökanden godtar överenskommelsen och avstår från rätten att vidta andra åtgärder. Om sådana andra åtgärder redan har inletts är beslutet bindande och verkställbart endast efter det att sökanden försett behörig myndighet med bevis om att denne har vidtagit åtgärder för att avsluta dem. Sådana bevis ska läggas fram senast 60 dagar från det datum då sökanden underrättades om beslutet.

Syftet med artikel 4.2 i skattetvistlösningsdirektivet är att säkerställa dels att sökanden informeras om att tvisten är löst, dels att överenskommelsen verkställs om det är vad sökanden vill. Bestämmelsen är således av stor betydelse från den sökandes perspektiv och bör genomföras i lag. I bestämmelsen bör anges att Skatteverket så snart som möjligt efter att en ömsesidig överenskommelse har träffats ska underrätta sökanden om det och om innebörden av den ömsesidiga överenskommelsen. Det bör understrykas att det inte nödvändigtvis är fråga om att översända samtliga handlingar och information om vad som förevarit under diskussionerna mellan berörda medlemsstater till sökanden. Det torde generellt sett vara tillräckligt att behörig myndighet översänder en sammanfattning av de för sökanden mest väsentliga delarna av överenskommelsen.

Vidare bör i lagen föreskrivas att sökanden ska ha 60 dagar på sig att meddela Skatteverket om överenskommelsen godtas. Fristen ska räknas från den dag då sökanden fick del av överenskommelsens innebörd. Inom samma tid ska sökanden också meddela om denne, i frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen, avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder eller återkallar sådana åtgärder som redan har vidtagits. Sökanden ska därvid ge in bevis till stöd för att eventuella vidtagna åtgärder har avslutats. Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att verkställa en ömsesidig överenskommelse om sökanden vidtar nyss nämnda åtgärder. Om sökanden godtar överenskommelsen men underlåter att avsluta vidtagna åtgärder ska Skatteverket inte vidta åtgärder för att verkställa överenskommelsen.

Till skillnad från artikel 15.4 följer det inte uttryckligen av artikel 4.2 i skattetvistlösningsdirektivet att sökanden ska kunna begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen och att Skatteverket ska fatta ett beslut som kan överklagas. Regeringen delar dock den bedömning som *Förvaltningsrätten i Stockholm* har gjort att bestämmelsen i artikel 4.2 i skattetvistlösningsdirektivet bör tolkas på samma sätt som artikel 15.4 i skattetvistlösningsdirektivet i detta avseende. Regeringen anser således att sökanden bör ha möjlighet att hos Skatteverket begära att en ömsesidig överenskommelse verkställs och att ett eventuellt avslag på en sådan begäran görs genom ett beslut som kan överklagas.

Av artikel 4.2 i skattetvistlösningsdirektivet framgår även att överenskommelsen ska verkställas omedelbart oberoende av tidsfrister som finns i nationell rätt. Bestämmelsen torde syfta till att göra det möjligt för medlemsstater som i sin interna rätt har tidsfrister vad gäller ändring av beskattningsbeslut att verkställa en ömsesidig överenskommelse trots

dessa tidsfrister. I svensk rätt finns en bestämmelse som möjliggör detta i 67 kap. 38 § skatteförfarandelagen.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 3 kap. 4–6 §§ i den nya lagen.

6.5.4 Inledande av ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse i andra fall

Regeringens förslag: Bestämmelserna om förfarandet vid ömsesidig överenskommelse ska tillämpas även i fall då en rådgivande kommitté beslutat att en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning ska godtas och en behörig myndighet har begärt att ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse ska inledas. I dessa fall ska tidsfristen för att träffa en ömsesidig överenskommelse räknas från den dag då den rådgivande kommittén meddelade sitt beslut.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag förutom vad gäller från vilken tidpunkt tidsfristen för det ömsesidiga förfarandet ska beräknas i fall då en rådgivande kommitté har beslutat att godta en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning.

Remissinstanserna: *Näringslivets Skattedelegation (NSD)* till vars yttrande *Svenskt Näringsliv*, *Svensk Försäkring*, *Svensk Handel* och *Svenska Bankföreningen* ansluter sig påpekar att tidsfristen enligt artikel 6.2 andra stycket ska räknas från den dag då den rådgivande kommitténs beslut om godtagande av klagomålet meddelats och inte den dag då behörig myndighet begär att det ömsesidiga förfarandet ska inledas.

Skälen för regeringens förslag: Ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse enligt lagen torde normalt sett komma att inledas på initiativ av sökanden. Det finns dock fall där förfarandet inleds efter begäran av en av de behöriga myndigheterna. Det rör sig då om sådana situationer som avses i artikel 6.1 a i skattetvistlösningsdirektivet, dvs. där en ansökan om tvistlösning har avvisats av en av de behöriga myndigheterna men en rådgivande kommitté därefter beslutat att ansökan om tvistlösning ska godtas. I dessa fall ska, enligt artikel 6.2 i skattetvistlösningsdirektivet, ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse i enlighet med artikel 4 i skattetvistlösningsdirektivet inledas efter begäran av en av de behöriga myndigheterna. Den tidsfrist inom vilken de behöriga myndigheterna ska försöka träffa en ömsesidig överenskommelse ska i dessa fall börja räknas från dagen då den rådgivande kommittén som inrättats enligt 4 kap. 1 § meddelade sitt beslut att godta den tidigare avvisade ansökan om tvistlösning såsom *NSD* m.fl. påpekat. Förfarandet för ömsesidig överenskommelse beskrivs närmare i avsnitt 6.6.1.

Av artikel 6.2 i skattetvistlösningsdirektivet framgår således att förfarandet vid ömsesidig överenskommelse ska vara detsamma oavsett om det inleds efter ansökan av sökanden eller, i de fall som avses i artikel 6.1 a i skattetvistlösningsdirektivet, efter begäran av en behörig myndighet. Vidare framgår hur tidsfristen för att träffa en ömsesidig överenskommelse i dessa fall ska räknas. En bestämmelse som ger uttryck för vad som nu har sagts bör tas in i den nya lagen.

6.6 Tvistlösning genom en rådgivande kommitté

6.6.1 Begäran om inrättande av en rådgivande kommitté

Regeringens förslag: En sökande som underrättats om att de behöriga myndigheterna inte träffat en ömsesidig överenskommelse inom angiven tidsfrist ska kunna begära att en rådgivande kommitté inrättas för att lösa tvisten.

En sökande vars ansökan har avvisats av en utländsk behörig myndighet, men inte av alla behöriga myndigheter, ska kunna begära att en rådgivande kommitté inrättas för att pröva ansökan om tvistlösning. En sådan begäran ska inte tas upp till prövning om en avvisad ansökan om tvistlösning är föremål för överprövning, avvisningsbeslutet kan överklagas eller en domstol har bekräftat att avvisningsbeslutet var riktigt och det inte går att avvika från domstolens bedömning. Tillsammans med en sådan begäran ska sökanden lämna en försäkran om att det aktuella avvisningsbeslutet inte kan överklagas eller om att ingen överprövning av avvisningsbeslutet pågår och att sökanden avstår från sin rätt att överklaga beslutet.

En begäran om att inrätta en rådgivande kommitté ska vara skriftlig och ges in till Skatteverket inom 50 dagar från den dag som är senast av

1. dagen då sökanden tog emot en underrättelse om att de behöriga myndigheterna inte träffat en ömsesidig överenskommelse inom föreskriven tid,

2. dagen då sökanden tog emot det senaste av behöriga myndigheters beslut att avvisa eller godta en ansökan om tvistlösning, eller

3. dagen då sökanden tog emot ett beslut om att en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning slutligt prövats.

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om att behörig myndighet kan begära inledande av ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse under vissa omständigheter och bestämmelserna som enbart riktar sig mot den rådgivande kommittén bör inte genomföras i lag.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat förslaget och bedömningen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Skattetvistlösningsdirektivet

Artikel 6 innehåller bestämmelser om tvistlösning i en rådgivande kommitté. Den rådgivande kommittén är en del av förfarandet vid ömsesidig överenskommelse. Motsvarigheter förekommer också i vissa skatteavtal. En rådgivande kommitté kan inrättas på begäran av en sökande

om behöriga myndigheter i berörda medlemsstater inte lyckats nå en ömsesidig överenskommelse inom den tid som direktivet föreskriver eller om minst en men inte alla behöriga myndigheter har avvisat ansökan om tvistlösning. I det första fallet har den rådgivande kommittén till uppdrag att lämna ett yttrande med förslag till lösning på tvisten till behöriga myndigheter. I det andra fallet ska kommittén pröva om en behörig myndighets avvisning av en ansökan om tvistlösning var riktig. Om den rådgivande kommittén vid denna prövning bedömer att förutsättningarna för att inleda ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse är uppfyllda ska ett sådant förfarande inledas om behörig myndighet i någon av de berörda medlemsstaterna begär det (jfr avsnitt 6.5.4). Om någon sådan begäran inte görs inom 60 dagar från kommitténs beslut ska den rådgivande kommittén avge ett yttrande om hur tvisten ska lösas. Eftersom en rådgivande kommitté inrättas för ett enskilt ärende kommer sammansättningen i kommittén att variera beroende på vilka medlemsstaterna är, vilka personer som företräder de behöriga myndigheterna, vilka s.k. oberoende personer som berörda behöriga myndigheter utser och vem som väljs till ordförande.

Begäran om inrättande av en rådgivande kommitté enligt artikel 6.1 b

En rådgivande kommitté ska enligt artikel 6.1 b inrättas på begäran av en sökande om behöriga myndigheter i berörda medlemsstater inte lyckats nå en ömsesidig överenskommelse inom den tid som anges i artikel 4.1, dvs. inom som mest tre år (se avsnitt 6.5.1). Enligt artikel 6.3 ska begäran ges in inom 50 dagar från den dag då sökanden underrättades om att medlemsstaterna inte träffat en överenskommelse inom den föreskrivna tiden. En rådgivande kommitté som inrättas av denna anledning ska lämna ett yttrande med förslag på hur tvisten ska lösas och på så sätt driva förfarandet framåt mot en lösning på tvisten. Ett yttrande från kommittén ska utfärdas i enlighet med artikel 14.1 (se avsnitt 6.6.10).

I syfte att ge en sökande möjlighet att driva på för att tvisten ska få en lösning bör det införas en bestämmelse om en rätt för sökanden att under de nämnda omständigheterna begära att en rådgivande kommitté inrättas. Bestämmelsen bör införas i den nya lagen då det är fråga om en rättighet som bedöms vara av grundläggande betydelse i skattetvistlösningsförfarandet.

Begäran om inrättande av en rådgivande kommitté enligt artikel 6.1 a

I artikel 6.1 a föreskrivs att en rådgivande kommitté ska inrättas på begäran av en sökande, om behörig myndighet i minst en men inte alla berörda medlemsstater har avvisat ansökan om tvistlösning. Kommittén ska enligt artikel 6.2 inom sex månader från dess inrättande fatta beslut om ansökan om tvistlösning ska godtas. För det fall kommittén godtar ansökan ska förfarandet vid ömsesidig överenskommelse inledas om behörig myndighet i någon av de berörda medlemsstaterna begär det. Om ingen myndighet begär inledande av detta förfarande inom 60 dagar från kommitténs beslut ska kommittén lämna ett yttrande om hur tvisten ska lösas, i enlighet med artikel 14 (se avsnitt 6.6.10). Inrättandet av en rådgivande kommitté enligt artikel 6.1 a kan således ge tillgång till förfarandet vid ömsesidig överenskommelse. Tillgång till det förfarandet

föresätter dock att det inte finns någon kvarstående avvisad ansökan om tvistlösning rörande tvisten samt att behörig myndighet i någon av de berörda medlemsstaterna begär inledande av förfarandet i fråga efter att kommittén har godtagit en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning. Om ingen av de behöriga myndigheterna gör det ska kommittén i stället lämna ett yttrande om hur tvisten ska lösas varefter reglerna för hur myndigheterna ska förfara efter att kommittén lämnat ett yttrande med förslag på lösning av tvisten aktualiseras (jfr avsnitt 6.7).

Vad gäller grundförutsättningen för inrättandet av den rådgivande kommittén – att ansökan om tvistlösning ska ha avvisats av minst en men inte alla berörda behöriga myndigheter noteras följande. Enligt artikel 5.3 ska en sökande ha rätt att överklaga avvisningen av ansökan om tvistlösning enligt nationella regler om alla behöriga myndigheter i berörda medlemsstater har avvisat ansökan. Om sökanden använder sig av möjligheten att överklaga kan denne inte lämna in en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté enligt artikel 6.1 a om ett överklagande av avvisningsbeslutet fortfarande prövas, om avvisningsbeslutet fortfarande kan överklagas i de berörda medlemsstaterna eller om överklagandet har prövats och avvisningsbeslutet har fastställts samt det inte är möjligt att avvika från domstols eller annan rättslig myndighets beslut i den berörda medlemsstaten. Det sistnämnda hindrande kriteriet för ingivande tolkas som följer. Om en domstol eller annan rättslig myndighet i en berörd medlemsstat har överprövat avvisningsbeslutet och kommitté fram till att det var riktigt och det inte är möjligt att ändra den bedömningen t.ex. genom överprövning av en rådgivande kommitté, så får en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté inte ges in. I övrigt bör framhållas att det i artikel 5.3 andra stycket anges att om sökanden nyttjat rätten att överklaga ska domstols eller rättslig myndighets beslut beaktas vid tillämpningen av artikel 6.1 a. Vad innebär då detta för Sveriges del och för genomförandet av direktivet?

Som utgångspunkt kan konstateras att Skatteverkets beslut att avvisa en sökandes ansökan om tvistlösning är ett förvaltningsbeslut som kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt vanlig ordning (se avsnitt 6.14). Ett förvaltningsbeslut torde under inga omständigheter kunna överprövas eller ändras av en rådgivande kommitté som de facto inte har någon jurisdiktion över svenska myndigheter (jfr 10 kap. 8 § regeringsformen). Artikel 5.3 bör därför tolkas som att den hindrar inrättandet av en rådgivande kommitté så länge som Skatteverkets avvisningsbeslut kan överprövas, om avvisningsbeslutet är föremål för överprövning eller om Skatteverkets avvisningsbeslut står fast när beslutet får laga kraft. Detta ställningstagande påverkas inte av om det är Skatteverket som ensamt av de berörda behöriga myndigheterna har avvisat ansökan om tvistlösning eller om även en annan behörig myndighet har gjort det. Andra medlemsstater kan dock ha andra regler som möjliggör för sökanden att ge in en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté för ”överprövning” av en avvisad ansökan om tvistlösning. På grund av detta, och eftersom direktivet föreskriver att begäran ska ske till behöriga myndigheter i berörda medlemsstater, bör en bestämmelse införas om att en sökande vars ansökan har avvisats av en utländsk behörig myndighet, men inte alla behöriga myndigheter, ska kunna ge in en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté. Av

bestämmelsen bör även framgå att de ovan nämnda kriterierna i artikel 5.3 i skattetvistlösningsdirektivet hindrar en ”överprövning” av en avvisad ansökan och således inrättandet av en kommitté under sådana omständigheter. Det vill säga om beslutet att avvisa den ansökan om tvistlösning som den rådgivande kommittén ska pröva är föremål för överprövning, avvisningsbeslutet fortfarande kan överklagas eller om en domstol har bekräftat att avvisningsbeslutet var riktigt och det inte går att avvika från domstolens bedömning ska begäran inte tas upp till prövning. Begreppet domstol ska i detta sammanhang även förstås som att det inkluderar annan rättslig myndighet, i enlighet med vad som anges i artikel 5.3 c.

Den del av bestämmelsen som möjliggör för behörig myndighet att begära att ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse ska inledas i de fall då kommittén kommit fram till att en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning ska godtas bör däremot inte införas i lag. Regeringen avser att senare återkomma med ett förslag på genomförande i denna del. Den del av bestämmelsen som avser den rådgivande kommitténs skyldighet att yttra sig bör inte författningsregleras alls eftersom kommittén inte kan regleras av svenska föreskrifter.

Formerna för begäran om inrättande av en rådgivande kommitté

Enligt artikel 6.1 ska en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté göras skriftligen till behörig myndighet inom 50 dagar från den senaste av följande dagar: dagen då sökanden tog emot en underrättelse om att de behöriga myndigheterna inte träffat en ömsesidig överenskommelse inom föreskriven tid, dagen då sökanden tog emot det senaste beslutet rörande ansökan om tvistlösning eller dagen då sökanden tog emot ett beslut om att en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning har godtagits. Då de nämnda kriterierna utgör formella förutsättningar för begäran om inrättande ska det införas en bestämmelse med motsvarande innehåll i den nya lagen.

Till begäran om att inrätta en kommitté med stöd av artikel 6.1 a ska sökanden foga en försäkran om att det enligt nationell lagstiftning i den berörda medlemsstaten inte är möjligt att överklaga beslutet om avvisning av en ansökan om tvistlösning alternativt att det inte pågår någon prövning med anledning av ett sådant överklagande eller att sökanden formellt har avstått från rätten till sådant överklagande. I svensk rätt framgår det normalt av beslutet om det är överklagbart eller inte. Hur det förhåller sig i andra medlemsstater går inte att uttala sig om. Enklast torde vara att sökanden vänder sig till berörd behörig myndighet för information såvida inte den aktuella medlemsstaten informerar om eller reglerar detta på något sätt. Med berörd medlemsstat avses i detta sammanhang den medlemsstat vars avvisade ansökan om tvistlösning ska prövas av den rådgivande kommittén. En bestämmelse av denna innebörd, som motsvarar vad som sägs i artikel 6.1 andra stycket, bör införas i den nya lagen.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 4 kap. 1–3 §§ i den nya lagen.

6.6.2 Inrättande av en rådgivande kommitté

Regeringens förslag: Skatteverket ska avslå en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté om sökanden eller företrädaren för sökanden, med avseende på tvistefrågan, har dömts till påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69).

Skatteverket ska i samråd med utländsk behörig myndighet inrätta en rådgivande kommitté inom 120 dagar från dagen då begäran om inrättande togs emot om inte

1. begäran om att inrätta en rådgivande kommitté har avslagits på grund av att sökanden eller sökandens företrädare dömts till påföljd enligt skattebrottslagen, eller

2. utländsk behörig myndighet har avslagit en sådan begäran.

Vid inrättandet ska Skatteverket utnämna en eller flera oberoende personer för Sveriges räkning.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslås bl.a. att en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté också ska kunna avslås om sökanden påförts skattetillägg. Promemorian innehåller dock inget uttryckligt förslag om att såväl sökandens som företrädarens för sökanden skattebrott har betydelse vid prövningen av en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté eller att Skatteverket ska inrätta en sådan kommitté inom en viss tid.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Näringslivets Skattedelegation (NSD)* till vars yttrande *Svenskt Näringsliv, Svensk Försäkring, Svensk Handel* och *Svenska Bankföreningen* ansluter sig är kritiska till förslaget. *Insamlingsstiftelsen Rättvis skatteprocess (Rättvis skatteprocess)* till vars yttrande *Företagarna* ansluter sig och *Sveriges Advokatsamfund* avstyrker förslaget. Även *Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut* har synpunkter på förslaget.

De kritiska och avstyrkande remissinstanserna uttrycker att den ordning som föreslås är svårkörlig med artikel 16.6 som anger att det är fall av skattebedrägeri, avsiktlig försummelse eller grov vårdslöshet som kan ligga till grund för avslag på en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté. *Handelshögskolan i Göteborg* uttalar att skattetillägg kan påföras även i andra än de uppräknade fallen. Exempelvis kan skattetillägg påföras vid oavsiktliga misstag eller vid skatterättsliga felbedömningar som inte innefattar skattebedrägeri, avsiktlig försummelse eller grov vårdslöshet.

Flera remissinstanser, däribland bl.a. *NSD* och *Svensk Handel*, är kritiska till att Skatteverket utan prövning av omständigheterna i varje enskilt fall ges möjlighet att avslå en begäran på grund av att skattetillägg tagits ut. *Förvaltningsrätten i Stockholm* framhåller att förslaget innebär att Skatteverket får vidare möjligheter att avslå en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté och *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* anför att det kan ifrågasättas om lagtexten utgör ett korrekt genomförande av direktivet i och med att det ger Skatteverket utökade möjligheter att neka sökanden tillgång till tvistlösningsförfarandet. *Rättvis Skatteprocess* m.fl. och *Sveriges Advokatsamfund* anser att förslaget går påtagligt eller väsentligt längre än vad som följer av direktivet. Även *Stockholms*

Handelskammarens Skiljedomsinstitut har liknande synpunkter. *Sveriges Advokatsamfund* framhåller att vad som är en oriktig uppgift regelmässigt är föremål för svåra bedömningar och processer i domstol.

NSD m.fl. anser att avslag endast ska komma i fråga om skattetillägg har påförts på grund av uppsåt eller grov vårdslöshet medan *Svenska Bankföreningen* föreslår att avslag ska vara möjligt om skattetillägg påförts om oriktig uppgift lämnats uppsåtligen eller av grov vårdslöshet.

Rättvis skatteprocess, Företagarna och *Sveriges Advokatsamfund* anser att möjligheten för Skatteverket att avslå en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté om sökanden påförts skattetillägg bör utgå och, enligt *Sveriges Advokatsamfund*, således begränsas till att avse fall som omfattas av skattebrottslagen, dvs. fall som – förenklat – tar sikte på just skattebedrägerier som sker uppsåtligen eller genom grov oaktsamhet.

Skälen för regeringens förslag

Avslag på en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté

Som framgår av avsnitt 6.6.1 är tvistlösning genom en rådgivande kommitté en del av förfarandet vid ömsesidig överenskommelse. Inrättandet av en rådgivande kommitté sker i samråd mellan behöriga myndigheter och med iakttagande av bestämmelserna i artikel 8. Inrättande förutsätter dock att samtliga behöriga myndigheter godtar begäran om inrättande av en kommitté. I direktivet finns vissa bestämmelser av betydelse i detta avseende.

Av artikel 16.6 följer att medlemsstaterna får neka tillgång till tvistlösningsförfarandet i den rådgivande kommittén i fall där påföljder ålagts i medlemsstaten vad avser den justerade inkomsten eller det justerade kapitalet. De påföljder som uttryckligen nämns är skattebedrägeri, avsiktlig försummelse och grov vårdslöshet. I promemorian gjordes bedömningen att de påföljder som för svensk del kan omfattas av direktivsbestämmelsen är påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69) och skattetillägg enligt skatteförfarandelagen (2011:1244). Bestämmelser om att Skatteverket ska kunna avslå en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté på någon av dessa grunder, och som anger att de behöriga myndigheterna inte är skyldiga att inrätta en rådgivande kommitté i sådana fall, föreslogs därför tas in i den nya lagen.

Flera remissinstanser däribland *Insamlingsstiftelsen Rättvis skatteprocess* m.fl. har framhållit att direktivet föreskriver att en medlemsstat endast kan neka tillgång till tvistlösningsförfarandet för skattebedrägeri, avsiktlig försummelse och grov vårdslöshet och vissa att förslaget i promemorian är allt för långtgående i och med att det också omfattar skattetillägg enligt skatteförfarandelagen. Enligt skatteförfarandelagen ska skattetillägg tas ut i följande situationer.

Skattetillägg ska tas ut av den som på annat sätt än muntligen under förfarandet har lämnat en oriktig uppgift till ledning för egen beskattning. Detsamma gäller om en oriktig uppgift har lämnats i ett mål om egen beskattning och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak (49 kap. 4 § skatteförfarandelagen). Enligt 49 kap. 5 § skatteförfarandelagen ska en uppgift anses vara oriktig om det klart framgår att en lämnad uppgift är felaktig, eller om en uppgift som ska lämnas till ledning för beskattningen har utelämnats. En uppgift ska dock inte anses vara oriktig om uppgiften

tillsammans med övriga uppgifter som har lämnats eller godkänts utgör tillräckligt underlag för ett riktigt beslut, eller uppgiften uppenbart inte kan läggas till grund för ett beslut. Skattetillägg kan enligt 49 kap. 6 § skatteförfarandelagen även tas ut vid skönsbeskattning. Skönsbeskattning kan ske i två situationer, nämligen om den som är skyldig att lämna deklaration inte har gjort det eller om skatten eller underlaget för skatten inte kan beräknas tillförlitligt på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklarationen (57 kap. 1 § skatteförfarandelagen). Vidare ska skattetillägg tas ut av den som har skönsbeskattats på grund av att någon inkomstdeklaration inte har lämnats, inte heller har lämnat deklaration inom viss ytterligare tid som föreskrivs i 49 kap. 7 § i den nämnda lagen och på Skatteverkets initiativ påförs ytterligare skatt genom omprövning av skönsbeskattningsbeslutet samt av den som inte har fullgjort sin skyldighet att göra skatteavdrag (49 kap. 8 och 9 §§ skatteförfarandelagen).

Bestämmelserna om skattetillägg innehåller som synes inga subjektiva rekvisit. Skattetillägg kan såsom flera remissinstanser påpekat således påföras även vid oavsiktliga misstag eller skatterättsliga felbedömningar utan att det föreligger uppsåt eller grov vårdslöshet. Även om den i promemorian föreslagna bestämmelsen genom skrivningen ”får avslå” ger utrymme för bedömning förefaller den, som flera remissinstanser har påpekat, gå utöver vad direktivet föreskriver. Även om den i promemorian föreslagna ordningen motsvarar vad som följer av skiljemanna-konventionen, och således har en viss logik ur det perspektivet, kan regeringen inte se att ordningen går att motivera utifrån direktivets bestämmelser. Frågan är då hur bestämmelsen bäst utformas för att motsvara innebörden i direktivet. Några remissinstanser har föreslagit att begäran ska kunna avslås om skattetillägg påförts då en oriktig uppgift har lämnats uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet eller helt enkelt om skattetillägg har påförts på grund av uppsåt eller grov vårdslöshet. Enligt regeringens bedömning skulle en sådan utformning av bestämmelsen ligga i linje med begreppen avsiktlig försummelse och grov vårdslöshet i direktivet. Eftersom Skatteverkets beslut om skattetillägg grundas på objektiva kriterier görs emellertid ingen prövning av vare sig uppsåt eller vårdslöshet i samband med att ett beslut om skattetillägg fattas. Om det införs en möjlighet för Skatteverket att avslå en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté när skattetillägg påförts på grund av uppsåt eller grov vårdslöshet hos sökanden skulle Skatteverket således behöva göra en bedömning av subjektiva kriterier som inte görs i dag. Det skulle följaktligen bli en slags ytterligare prövning av omständigheterna genom tillämpning av rekvisit som inte används vid eller i beslutet om skattetillägg och som inte heller förekommer i bestämmelserna om skattetillägg i skatteförfarandelagen. En sådan ordning är enligt regeringens mening inte lämplig. Regeringen anser därför att en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté över huvud taget inte bör kunna avslås på den grunden att skattetillägg har påförts.

Vad gäller påföljd enligt skattebrottslagen kan konstateras att skattebrotten i de allra flesta fall kräver uppsåt eller grov oaktsamhet, uttryck som väl motsvarar vad som står i direktivet. Regeringen anser därför att det inte finns något hinder mot att i lagen ange att påföljd enligt skattebrottslagen utgör grund för avslag.

Enligt direktivet är möjligheten att neka en sökande tillgång till tvistlösning genom en rådgivande kommitté kopplad till fall då påföljd ålagts när det gäller den justerade inkomsten eller den justerade förmögenheten, dvs. till det belopp som är föremål för tvisten. Detta innebär enligt regeringens bedömning att såväl en sökande juridisk person som en sökande fysisk person ska kunna få avslag på en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté om det dömts till påföljd enligt skattebrottslagen. Ett skattebrott som begåtts inom ramen för t.ex. ett aktiebolags verksamhet lagförs genom att en företrädare för den juridiska personen ställs till ansvar. Detta bör tydligt framgå av den föreslagna bestämmelsen. Av bestämmelsen i den nya lagen bör således framgå att den omfattar avslag om sökanden eller företrädaren för sökanden dömts till påföljd enligt skattebrottslagen. Därutöver anser regeringen, i och med att påförande av skattetillägg inte föreslås vara en grund för avslag på en begäran om inrättande, att det saknas anledning för Skatteverket att nyansera sin bedömning. I stället för att Skatteverket "får" avslå en begäran om inrättande, anser regeringen således att det bör anges att myndigheten "ska" avslå begäran om sökanden eller företrädaren för sökanden dömts för skattebrott med avseende på fråga som omfattas av tvisten. Sammanfattningsvis bör en bestämmelse som motsvarar vad som nu har anförts tas in i den nya lagen.

Inrättande av en rådgivande kommitté

Enligt artikel 6.1 ska en rådgivande kommitté inrättas senast 120 dagar från mottagandet av en begäran om att inrätta en kommitté. Den rådgivande kommittén är inte ett organ eller en funktion som kan eller bör regleras av svenska föreskrifter. Någon uttrycklig bestämmelse som reglerar den rådgivande kommittén borde därför inte kunna tas in i den nya lagen. Däremot förefaller det lämpligt att införa en bestämmelse som tydliggör att, för det fall begäran om inrättande godtas, ska Skatteverket i samråd med utländsk behörig myndighet som är berörd av tvisten inrätta en rådgivande kommitté. Inrättandet ska enligt regeringens uppfattning ske inom de 120 dagar från mottagandet av begäran som anges i artikel 6.1. Detta bör framgå av bestämmelsen. Att en kommitté ska inrättas innebär bl.a. att myndigheterna ska utse oberoende personer (jfr avsnitt 6.6.6). En rådgivande kommitté ska emellertid inte inrättas om Skatteverket avslår begäran på grund av att det dömts till skattebrott. Vad som nu sagts bör framgå av bestämmelsen i den nya lagen. Bestämmelsens utformning skiljer sig således något från den i promemorian. Utöver att påföljd enligt skattebrottslagen ska vara grund för avslag framgår följande av direktivets artikel 16.4 och 16.7.

Av artikel 16.7 framgår att Skatteverket får neka tillgång till en rådgivande kommitté för tvister som inte rör dubbelbeskattning. Vad som avses med dubbelbeskattning framgår av artikel 2.1 c. Mot bakgrund av att lagen endast gäller för tvister som direkt påverkar sökandens beskattning kan det antas att antalet fall då en tvist inte rör dubbelbeskattning i direktivets mening kommer att vara mycket få. Någon bestämmelse som ger Skatteverket möjlighet att avslå en begäran på denna grund bedöms därför inte behöva införas. Andra medlemsstater kan dock komma att genomföra artikeln med följderna att behörig myndighet i en

sådan annan medlemsstat avslår en begäran på denna grund och att en rådgivande kommitté därmed inte ska inrättas. Det bör därför införas en bestämmelse som tydliggör att Skatteverket inte kan inrätta en rådgivande kommitté i fall då en begäran om inrättande av rådgivande kommitté avslagits av utländsk behörig myndighet på den nu nämnda grunden eller av något annat skäl. Det bör således inte vara möjligt att inrätta en rådgivande kommitté tillsammans med en utländsk behörig myndighet om den utländska behöriga myndigheten har avslagit begäran om inrättande på grund av att tvistefrågan inte rör dubbelbeskattning. För det fall utländsk behörig myndighet av något annat skäl avslår begäran kommer inrättande inte heller kunna ske. Bestämmelsen ska utformas i enlighet med detta. Bestämmelsen ska också omfatta följande omständigheter i artikel 16.4 b. I artikel 16.4 b anges att om en domstol eller annan rättslig myndighet i en medlemsstat har meddelat ett beslut i den fråga som är föremål för tvisten, och den nationella rätten i den medlemsstaten inte tillåter att medlemsstaten avviker från detta beslut, får medlemsstaten välja att inte tillämpa bestämmelserna om rådgivande kommitté på en sådan tvist. Detta torde bl.a. innebära att en sådan medlemsstat får avslå en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté om en sådan lämnas in. Mot bakgrund av att det är möjligt för Skatteverket att, i dess egenskap av behörig myndighet, meddela ett beslut som avviker från en domstols dom på ett sätt som är till fördel för den skattskyldige enligt 67 kap. 38 § skatteförfarandelagen (2011:1244) bör Skatteverket inte ges möjlighet att avslå en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté i sådana fall. Eftersom utländsk behörig myndighet kan komma att avslå en begäran på angiven grund ska bestämmelsen i den nya lagen omfatta även den situationen.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 4 kap. 4 och 5 §§ i den nya lagen.

6.6.3 Underrättelse till sökanden

Regeringens förslag: Om en rådgivande kommitté inrättas ska Skatteverket, inom 120 dagar från mottagandet av begäran om att inrätta kommittén, underrätta sökanden om att en rådgivande kommitté har inrättats, den dag då den rådgivande kommittén senast ska lämna ett yttrande om hur tvisten ska lösas och tillämpliga skatteavtal och nationella föreskrifter. Skatteverket ska även, inom samma tidsperiod, skicka över arbetsordningen för den rådgivande kommittén till sökanden.

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om att den rådgivande kommitténs ordförande ska informera sökanden om kommitténs inrättande och om att behörig myndighet ska underteckna arbetsordningen för en rådgivande kommitté bör inte införas i lag.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Stockholms Handelskammare Skiljedomsinstitut* påpekar att förslaget tycks sakna en bestämmelse som anger exakt hur lång tid den rådgivande kommittén har till sitt förfogande för att meddela sitt yttrande. Tidsfristen lämnas öppen i den föreslagna 4 kap. 6 §, vilket inte är bra. Tydliga tidsfrister är viktiga för en effektiv tvistlösning och bör inkluderas i lagen, inklusive en bestämmelse om hur en sådan tidsfrist vid behov kan förlängas.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Skattetvistlösningsdirektivet

Artikel 6 innehåller bestämmelser om tvistlösning i en rådgivande kommitté. Av artikel 6.1 tredje stycket framgår att när en kommitté har inrättats ska dess ordförande utan dröjsmål informera den berörda personen om detta.

I artikel 11 finns bl.a. bestämmelser om formen och innehållet i en arbetsordning för en rådgivande kommitté. Artikel 11 innehåller också bestämmelser om när en sådan arbetsordning och viss information ska tillhandahållas en sökande.

Enligt artikel 11.1, ska varje berörd behörig myndighet, inom perioden om 120 dagar för inrättande av en kommitté i artikel 6.1, underrätta sökanden om den rådgivande kommitténs arbetsordning och om den dag då ett yttrande om hur ärendet ska lösas senast ska lämnas. Behöriga myndigheter ska i samband härmed också lämna en hänvisning till tillämpliga bestämmelser i nationell lagstiftning och skatteavtal.

I artikel 11.2 anges att arbetsordningen ska undertecknas av behöriga myndigheter i berörda medlemsstater. Det anges också vilka uppgifter arbetsordningen särskilt ska innehålla. Det rör sig bl.a. om en beskrivning av och egenskaper hos tvistefrågan, vilka riktlinjer som de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna kommit överens om när det gäller de rätts- och sakfrågor som ska lösas och tidsramen för tvistlösningsförfarandet. Även sammansättningen av den rådgivande kommittén och de logistiska arrangemangen för kommitténs förfaranden och utfärdandet av dess yttrande ska anges. Underrättelse ska ske inom 120 dagar från det att begäran om inrättande togs emot.

Underrättelse till sökanden

Enligt artikel 6.1 tredje stycket ska den rådgivande kommitténs ordförande utan dröjsmål underrätta sökanden om att en rådgivande kommitté är inrättad. I avsnitt 6.6.2 föreslås att det införs en bestämmelse som tydliggör att behöriga myndigheter under vissa omständigheter tillsammans ska inrätta en rådgivande kommitté inom 120 dagar från mottagandet av en begäran om inrättande. Som anges i nämnda avsnitt kan den rådgivande kommittén som sådan inte regleras i svenska föreskrifter. På motsvarande sätt bedöms det inte heller vara möjligt att i lag reglera att ordföranden i kommittén ska underrätta sökanden om att kommittén har inrättats. Någon bestämmelse som styr ordförandens underrättelseskyldighet bör således inte tas in i den nya lagen. Inrättandet av en rådgivande kommitté har emellertid koppling till flera delar av förfarandet i den nya lagen varför det är viktigt att sökanden får information om att en kommitté har inrättats.

Eftersom Skatteverket genom företrädare för myndigheten kommer att delta i kommittén kommer myndigheten att ha kännedom om när en kommitté har inrättats. Det framstår därför som lämpligt att i den nya lagen föreskriva att Skatteverket ska underrätta sökanden när en kommitté har inrättats. En bestämmelse med sådan innebörd bör därför införas.

Vad gäller underrättelserna enligt artikel 11 görs följande bedömning. Syftet med artikel 11.1 jämförd med artikel 11.2 förefaller vara att säkerställa att sökanden får vetskap om hur förfarandet i den rådgivande kommittén går till och vilka som ingår i kommittén. Det anges t.ex. specifikt att arbetsordningen ska innehålla information om när ett yttrande kan förväntas, vad som anses vara själva tvistefrågan och vilka riktlinjer som de behöriga myndigheterna ska arbeta efter. I arbetsordningen ska vidare anges vilka villkoren är för sökandens deltagande, under vilka omständigheter som information och bevis kan ges in och hur processen ser ut rent allmänt. För att säkerställa att uppgifterna kommer sökanden tillhanda och för att leva upp till vad direktivet föreskriver i dessa avseenden bör det införas bestämmelser enligt vilka Skatteverket ska vara skyldigt att inom 120 dagar från det att begäran om inrättande av den rådgivande kommittén togs emot informera en sökande om de uppgifter som anges i artikel 11.1. Det framstår som lämpligt att dessa bestämmelser samlas i den ovan föreslagna bestämmelsen om underrättelse om att en kommitté inrättats eftersom båda underrättelserna ska skickas ut inom 120 dagar från mottagandet av begäran om att inrätta en kommitté. Eftersom sökanden enligt artikel 11.1 bl.a. ska underrättas om när kommittén senast ska lämna ett yttrande om hur tvisten ska lösas samt tillämpliga bestämmelser i nationell lagstiftning och tillämpliga skatteavtal eller konventioner anser regeringen att det inte finns anledning att införa någon ytterligare bestämmelse eller förtydligande i detta hänseende på så sätt som *Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut* efterfrågat.

Slutligen konstateras att kraven på undertecknande av en arbetsordning i artikel 11.2 riktar sig direkt till behöriga myndigheter inblandade i tvisten. Någon skyldighet för Skatteverket att agera i detta avseende bedöms inte behöva införas i den nya lagen.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 4 kap. 6 § i den nya lagen.

6.6.4 En rådgivande kommittés sammansättning

<p>Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om en rådgivande kommittés sammansättning och oberoende personers opartiskhet bör inte genomföras i lag.</p>
--

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut* anser att det inte framgår inom vilken tidsfrist en prövning av bristande opartiskhet ska ske och vad effekterna blir.

Skälen för regeringens bedömning: I artikel 8 finns bestämmelser om den rådgivande kommitténs sammansättning och vissa grundläggande krav på opartiskhet. Av artikeln framgår att behöriga myndigheter ska enas

om regler för bl.a. utnämning av oberoende personer och ersättare, hur en ordförande i kommittén ska utses och att ordföranden som huvudregel ska vara en domare.

Enligt artikel 8.1 ska en rådgivande kommitté bestå av en ordförande och en företrädare för varje berörd behörig myndighet. De behöriga myndigheterna kan dock komma överens om att utöka antalet företrädare till två för varje berörd behörig myndighet. Vidare ska även s.k. oberoende personer ingå i kommittén. Varje berörd behörig myndighet ska utse en oberoende person vardera att ingå i kommittén. De behöriga myndigheterna kan dock komma överens om att utse två oberoende personer per medlemsstat. De oberoende personerna ska utses från den förteckning över oberoende person som enligt artikel 9 i direktivet ska sammanställas och hanteras av Europeiska kommissionen.

Bestämmelserna om den rådgivande kommitténs sammansättning bör inte regleras i svensk författning eftersom kommittén inte är ett organ eller en funktion som bedöms kunna regleras genom svenska föreskrifter. Vad som däremot bör kunna regleras är skyldigheten för svensk behörig myndighet att välja en företrädare för myndigheten som ska ingå i kommittén och att utse oberoende personer för Sveriges räkning. Regeringen avser att arbeta vidare med detta och återkomma i frågan.

I artikel 8.2 anges att behöriga myndigheter i de berörda medlemsstaterna ska komma överens om reglerna för hur oberoende personer ska utses. Detta förstås som att myndigheterna ska komma överens om vilka kriterier eller egenskaper som ska vägas in vid utnämning av oberoende personer till den rådgivande kommittén. Efter det att oberoende personer har utsetts ska även, med tillämpning av nyss nämnda regler, ersättare för var och en av de oberoende personerna utses. Ersättaren ska träda in om en oberoende person är förhindrad att fullgöra sina åtaganden. Någon bestämmelse som reglerar detta bör inte införas i lag. Däremot kan det finnas anledning att införa en föreskrift på lägre nivå för att det tydligt ska framgå vilka regler som gäller för Skatteverket vid utnämning av oberoende personer. Detta bör dock ytterligare beredas.

Enligt artikel 8.3 ska de oberoende personerna utses genom lotning om regler för hur oberoende personer ska utses inte har upprättats enligt punkt 2. Inte heller detta bör enligt regeringen regleras i den nya lagen.

Enligt artikel 8.4 får behöriga myndigheter i de berörda medlemsstaterna motsätta sig utnämning av var och en av de oberoende personerna på de grunder som de behöriga myndigheterna i förväg har kommit överens om. Detta gäller inte i fall då de oberoende personerna har utsetts med hjälp av en behörig domstol (se artikel 7.1 och avsnitt 6.6.5). Om myndigheterna inte är överens om några särskilda regler får behöriga myndigheter motsätta sig utnämning om personen i fråga

- tillhör eller arbetar på en av de berörda skattemyndigheterna eller detta har varit fallet under de närmast föregående tre åren,
- har eller har haft en betydande andel eller rösträtt i eller är eller har varit anställd av, eller är rådgivare till, någon av de berörda personerna vid någon tidpunkt under de fem närmaste åren före utnämningen,
- inte ger tillräckliga garantier om objektivitet för att lösa tvisten som ska avgöras, eller
- är anställd på ett företag som tillhandahåller skatterådgivning eller på annat sätt lämnar sådan rådgivning på professionell basis, eller om

någon av dessa omständigheter förelåg vid någon tidpunkt under de tre åren närmast före utnämningen.

I artikel 8.5 anges att behöriga myndigheter i de berörda medlemsstaterna får begära att en person som har blivit utnämnd enligt artikel 8.2 eller 8.3, eller dennes ersättare, ska lämna information om intressen, förhållanden eller övrigt som rimligen kan påverka dennes oberoende eller opartiskhet eller som rimligen kan ge sken av partiskhet i förfarandet. Vidare anges att en oberoende person som ingår i en rådgivande kommitté inte, inom en period om 12 månader från det att kommittén meddelade sitt beslut, får vara i en situation som skulle ha föranlett en behörig myndighet att motsätta sig utnämningen om denna situation hade förevarit vid den tidpunkt då personen utsågs till oberoende person.

I artikel 8.6 anges att företrädarna för de behöriga myndigheterna och de oberoende personerna ska välja en ordförande från den förteckning som enligt artikel 9 i direktivet sammanställs av Europeiska kommissionen. Om inte de behöriga myndigheterna och de oberoende personerna kommer överens om något annat ska ordföranden vara en domare.

Artikel 8.4–8.6 genomförs enligt regeringens bedömning lämpligast genom föreskrifter på lägre nivå. Som ett exempel på detta kan nämnas möjligheten för behörig myndighet att ställa frågor till en utnämnd oberoende person i enlighet med vad som framgår av artikel 8.5. *Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut* har påpekat att det bl.a. inte finns någon tydlig tidsfrist för en sådan prövning och vad effekterna blir av brister i opartiskhet. Enligt regeringens mening kan brister i opartiskhet endast prövas i samband med inrättandet av en kommitté och efter att kommittén yttrat sig i samband med verkställandet av en överenskommelse (för den sistnämnda situationen se avsnitt 6.7.2). Eftersom en rådgivande kommitté inrättas genom att utseende av medlemmarna i kommittén däribland oberoende personer och då inrättande ska ske inom 120 dagar från mottagandet av en begäran om inrättande tolkar regeringen det som att det är den tidsram som gäller. Om en oberoende person brister i opartiskhet i detta inledande skede bör denne ersättas av en annan oberoende person. Då det är fråga om Skatteverkets agerande bör utgångspunkten så som angivits ovan emellertid vara att detta inte regleras i lag. *Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstituts* synpunkter föranleder därför ingen åtgärd inom ramen för denna lagrådsremiss. Vad gäller betydelsen av en uppgift om eller invändning mot oberoende personers opartiskhet enligt artikel 8.5 andra stycket hänvisas till avsnitt 6.7.2.

6.6.5 Förteckning över oberoende personer

<p>Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om förteckning över oberoende personer bör inte regleras i lag.</p>

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Artikel 9 reglerar den s.k. förteckningen över oberoende personer. Det vill säga den förteckning över oberoende personer som medlemsstaterna förordnat och som kan utses till att delta i en rådgivande kommitté.

Enligt artikel 9.1 ska förteckningen över oberoende personer omfatta alla de oberoende personer som medlemsstaterna har nominerat som kandidater att ingå i en rådgivande kommitté i egenskap av oberoende personer. I detta syfte ska varje medlemsstat förordna minst tre fysiska personer som ska kunna ingå i en rådgivande kommitté eller kommitté för alternativ tvistlösning. Dessa personer ska vara sakkunniga och oberoende, kunna agera opartiskt och med integritet. Som en jämförelse kan nämnas att funktionen rådgivande kommitté även förekommer i förfarandet enligt skiljemannakonventionen och att varje medlemsstat enligt artikel 9.4 i konventionen ska utse fem personer som ska kunna ingå i en rådgivande kommitté.

Enligt artikel 9.2 ska varje medlemsstat underrätta Europeiska kommissionen om vilka personer som har förordnats och förse kommissionen med fullständig och aktuell information om personernas yrkesmässiga och akademiska bakgrund, deras kompetens och expertis samt eventuella intressekonflikter som de kan ha. I meddelandet kan medlemsstaterna ange vilken av de oberoende personerna som kan utnämnas till ordförande för en rådgivande kommitté.

I artikel 9.3 anges att medlemsstaterna utan dröjsmål ska underrätta kommissionen om eventuella förändringar i förteckningen. Medlemsstaterna ska vidare inrätta förfaranden för att avföra en viss person som den har förordnat från förteckningen över oberoende personer om personen inte längre är oberoende. Det anges också att om en medlemsstat, med beaktande av bestämmelserna i artikel 9 och med hänvisning till bristande oberoende, har rimlig anledning att invända mot att en viss oberoende person finns med i nämnda förteckning ska medlemsstaten underrätta kommissionen om detta. Medlemsstaten ska därvid också presentera bevisning till stöd för sin invändning. Därefter ska kommissionen underrätta den medlemsstat som förordnat personen i fråga och denna medlemsstat ska inom sex månader undersöka invändningen och besluta om personen i fråga ska avföras från förteckningen. Sistnämnda medlemsstat ska utan dröjsmål underrätta kommissionen om sitt beslut.

Bestämmelserna i artikel 9 som träffar kommissionen bör inte regleras i svenska föreskrifter. Inte heller bedöms de skyldigheter som enligt artikeln ankommer på Sverige som medlemsstat behöva regleras i svensk författning (jfr prop. 2006/07:115 s. 394). Artikelns föranleder således inget lagförslag.

6.6.6 Begäran om att utnämna oberoende personer

Regeringens förslag: Om en rådgivande kommitté inte har inrättats inom 120 dagar från det att begäran om inrättande av kommittén gavs in ska en sökande kunna begära att Skatteverket utnämner oberoende personer för Sveriges räkning. En sådan begäran ska ges in inom 30 dagar från utgången av 120-dagarsfristen. I begäran ska anges om det är någon behörig myndighet utöver Skatteverket som inte har

utnämnt oberoende personer. Om en sökande som är obegränsat skattskyldig i Sverige ger in en begäran om att utnämna oberoende personer för en annan medlemsstats räkning, ska Skatteverket hjälpa denne till rätta.

Skatteverket ska så snart som möjligt pröva en begäran om att utnämna oberoende personer. Om Skatteverket avslår begäran ska det ske i ett beslut.

Om Skatteverket inte har utnämnt minst en oberoende person till kommittén, ska Skatteverket, efter begäran från sökanden, utnämna en oberoende person och en ersättare för Sveriges räkning från den förteckning över oberoende personer som anges i skattetvistlösningsdirektivet. Om ingen av de behöriga myndigheterna har utsett minst var sin oberoende person till kommittén, ska Skatteverket utnämna två oberoende personer för Sveriges räkning från förteckningen.

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om lottning av en ordförande och om att utländsk behörig myndighet bör informeras om ett beslut om utnämning av oberoende personer bör inte införas i lag.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* delar promemorians bedömning att det saknas bestämmelser i direktivet om överlämnande av en begäran om att utse oberoende personer mellan medlemsstaterna. I de fall fler än en berörd person är inblandade i förfarandet tolkar dock förvaltningsrätten direktivet som att en berörd person med hemvist i Sverige ska lämna in sin begäran i Sverige, även om det är en behörig myndighet i en annan medlemsstat som har underlåtit att utse oberoende personer. Lagförslaget motsvarar därför inte direktivet varför oklarheter om i vilken medlemsstat en begäran ska lämnas in kan uppstå. Beroende på hur andra medlemsstater tolkar direktivet kan konsekvensen vidare bli att en berörd person inte får lämna in en begäran i någon medlemsstat. Likaså skulle en begäran om att Skatteverket ska utse oberoende personer kunna komma från en utländsk behörig myndighet. Lagförslaget anger enbart att "sökanden" får begära att Skatteverket utnämner oberoende personer. Det kan behöva tydliggöras hur denna problematik ska hanteras. *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* anför att enligt lagförslaget ska Skatteverket tilldelas både rollen som behörig myndighet och rollen som behörig domstol. Med andra ord ska sökanden, om Skatteverket brister i sina åtaganden, vända sig till samma instans för att få sina rättigheter tillgodosedda. Detta kan knappast vara förenligt med syftet bakom reglerna. Den instans som ska gripa in om en rådgivande kommitté inte inrättas inom föreskriven tid bör vara fristående från Skatteverket. *Insamlingsstiftelsen Rättvis skatteprocess* till vars yttrande *Företagarna* ansluter sig anser att det är problematiskt ur rättssäkerhetsperspektiv att en part i målet äger möjligheten att utse förhandlare. Utnämmanderätten borde i stället förläggas hos Finansdepartementet. Då minskar också risken för en beroendeställning hos den oberoende personen gentemot Skatteverket. Detsamma gäller avlöning av oberoende personer. *Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut* har svårt att se skäl till varför en sökande måste vänta 120 dagar innan begäran om utnämning av

oberoende personer kan ges in om Skatteverket inte har agerat för att inrätta kommittén. I många internationellt vedertagna tvistlösningregler är tidsfristen för utseende av skiljedomare satt till 30 dagar. Ambitionen bör vara att processen ska vara så snabb som möjligt för att undvika osäkerhet och kostnad för den enskilde.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Begäran om att utnämna oberoende personer

Artikel 7 innehåller bestämmelser om att behöriga domstolar eller nationellt utnämmande organ i vissa fall ska inrätta den rådgivande kommittén.

Enligt artikel 7.1 ska medlemsstaterna se till att en berörd person kan vända sig till en behörig domstol eller annat organ eller annan person som enligt nationell lagstiftning har utsetts att utföra sådana uppgifter (nationellt utnämmande organ), för att inrätta en rådgivande kommitté, om en sådan kommitté inte har inrättats inom 120 dagar från mottagandet av den ursprungliga begäran om inrättande. Med inrättande får i detta sammanhang förstås att medlemmarna i kommittén utses.

Inledningsvis noteras att det inte verkar finnas något motsvarande förfarande i svensk rätt i dag och att det torde vara en främmande uppgift för en domstol eller annat organ eller person att på ansökan av en fysisk eller juridisk person besluta om inrättande av en funktion för tvistlösning. Det står dock klart att det i lag behöver införas en bestämmelse som säkerställer att oberoende personer kan utses på en sökandes begäran.

Att en domstol eller det nationella utnämmandeorganet ska utse oberoende personer när den får in en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté framgår av artikel 7.1. Oberoende personer utses annars av respektive behörig myndighet från den förteckning över oberoende personer som Europeiska kommissionen sammanställt efter det medlemsstaternas meddelat vilka de förordnat som oberoende personer. Detta ska göras i det inledande skedet efter det att en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté tagits emot (se avsnitt 6.6.2). I artikel 7.1 uttalas att en sökande får begära att den behöriga domstolen i den medlemsstaten eller det nationella utnämmandeorganet utser en oberoende person och en ersättare från förteckningen över medlemsstaternas oberoende personer om behörig myndigheten i den medlemsstaten har underlåtit att utse minst en oberoende person och en ersättare. Om alla berörda behöriga myndigheter har underlåtit att utse oberoende personer, får sökanden begära att den behöriga domstolen eller det nationella utnämmandeorganet i varje underlåtande medlemsstat utser två oberoende personer från förteckningen. Vidare anges att om fler än en sökande är inblandad i förfarandet, ska varje sökande lämna sin begäran om att utse oberoende personer och deras ersättare till sin hemviststat. Är endast en sökande inblandad ska begäran ges in till de medlemsstater vars behöriga myndigheter har underlåtit att utse minst en oberoende person och dennes ersättare. För att leva upp till vad direktivet kräver i dessa avseenden bör det av lagen sammanfattningsvis framgå att en sökande ska kunna vända sig till en behörig domstol eller annat nationellt organ i Sverige för att begära att oberoende personer i en rådgivande kommitté utses för Sveriges räkning, när svensk behörig myndighet har fallerat i detta avseende. När

det gäller vilken domstol eller organ som ska utföra dessa uppgifter för Sveriges del görs följande bedömning.

Skrivningarna i direktivet gör det möjligt att lägga uppgiften att utse oberoende personer på en domstol eller ett annat nationellt organ. Förfarandet ska kunna aktualiseras av sökanden när svensk behörig myndighet inte gjort vad som ankommer på den. Det är således fråga om ett slags ansökningsförfarande på grund av en förvaltningsmyndighets försummelse. I 12 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser som gör det möjligt för en part att under vissa omständigheter begära att en förvaltningsmyndighet avgör dennes ärende om ärendet inte avgjorts av myndigheten inom viss tid. Om myndigheten inte efterkommer begäran ska myndigheten besluta att avslå den. Ett sådant avslagsbeslut kan överklagas. En liknande lösning torde vara både rimlig och möjlig även i nu aktuellt fall. Eftersom det kommer att vara Skatteverket, i egenskap av behörig myndighet, som inte utsett en oberoende person framstår det som naturligt att sökanden vänder sig till Skatteverket med sin begäran om utnämning av oberoende personer, i stället för att vända sig till en förvaltningsrätt eller allmän domstol – en ordning som skulle avvika från vad som annars gäller i svensk rätt. Det nationella utnämningorganet bör således vara Skatteverket för Sveriges del, en lösning som *Insamlingsstiftelsen Rättvis Skatteprocess* och *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* är kritiska till. Regeringen anser att den föreslagna ordningen uppfyller syftet med bestämmelserna – att säkerställa att tvistlösningsförfarandet drivs framåt – samtidigt som den ligger i linje med liknande lösningar på förvaltningsområdet. Ett avslag på begäran ska kunna överklagas till förvaltningsdomstol vilket bedöms säkerställa det krav på fristående prövning som *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* efterfrågar (se avsnitt 6.14). I sammanhanget noteras att utnämning av oberoende personer enligt skatteavtalen idag går till på nu föreslaget sätt, dvs. behörig myndighet (vilket så gott som uteslutande är Skatteverket) utser dem från en förteckning. Regeringen anser att det är lämpligt att ha samma ordning i nu aktuella fall. Utnämningserätten ska därför inte förläggas hos Finansdepartementet såsom *Insamlingsstiftelsen Rättvis Skatteprocess* föreslagit.

Vad gäller skrivningen i direktivet om att begäran ska ges in till hemviststaten om fler än en person är inblandad i förfarandet vid ömsesidig överenskommelse noteras att Skatteverket har att utse oberoende personer för Sveriges räkning och att det inte finns några bestämmelser i direktivet som reglerar överlämnande av en sådan begäran mellan medlemsstaterna. Inte heller finns det uppgift om vad ett eventuellt överlämnande kan få för konsekvenser eller vilka kostnader som är förenade med ett ingivande av en sådan begäran i en annan medlemsstat. Mot denna bakgrund och då begäran ska prövas av Skatteverket om myndigheten själv inte har gjort vad den ska bör direktivet tolkas som att sökandens begäran om utnämning av oberoende personer ska ges in till ett svenskt utnämningorgan (Skatteverket) om myndigheten har underlåtit att utnämna oberoende personer oaktat antalet berörda personer i tvisten. Enligt regeringens bedömning saknar det här betydelse om begäran ges in direkt av sökanden eller indirekt via behörig myndighet i sökandens hemvistmedlemsstat – begäran ska anses ha kommit in från sökanden i båda fallen. En bestämmelse som möjliggör för sökanden att

ge in en begäran om utnämning till Skatteverket bör därför införas i den nya lagen. I bestämmelsen bör det föreskrivas att det i begäran ska anges om det utöver Skatteverket är någon annan behörig myndighet som inte utsett oberoende personer. Detta då antalet personer som ska utnämnas skiljer sig åt beroende på om Skatteverket är ensam om att inte ha utsett oberoende personer eller om det också finns någon annan behörig myndighet som fallerat i detta avseende. Den nu föreslagna lösningen är enligt regeringen mera generös än direktivet i och med att den tillåter en sökande att ge in en begäran till Skatteverket om utseende av oberoende personer för Sveriges räkning oavsett hemvist. Den löser emellertid inte situationen med en sökande som har hemvist i Sverige som behöver kunna ge in en begäran om utseende av oberoende personer för en annan medlemsstats räkning. Det bedöms inte lämpligt att föreskriva att Skatteverket ska överlämna en sådan begäran till det organ i den andra medlemsstaten som har utsett oberoende personer för den medlemsstatens räkning då det t.ex. inte går att veta om en sådan begäran kostar sökanden något. Det bör dock införas en bestämmelse enligt vilken en sökande som är obegränsat skattskyldig i Sverige som ger in en begäran om utseende av oberoende personer för en annan medlemsstats räkning ska hjälpas till rätta av Skatteverket. Att hjälpa tillrätta kan t.ex. avse att informera sökanden om vart denne ska ge sin begäran. Detta eftersom sökanden behöver veta vart denne ska vända sig om en behörig myndighet i en annan berörd medlemsstat underlåtit att utnämna oberoende personer. Denna lösning bedöms uppfylla syftet med direktivet och ligga i linje med allmänna förvaltningsrättsliga regler. Den säkerställer också att sökanden inte står utan möjlighet att ge in begäran såsom *Förvaltningsrätten i Stockholm* påpekat.

Enligt artikel 7.2 ska utnämningen av oberoende personer och deras ersättare enligt artikel 7.1 hänskjutas till behörig domstol i en medlemsstat eller till ett nationellt utnämningorgan först efter utgången av den tidsperiod på 120 dagar för inrättande av en rådgivande kommitté som anges i artikel 6.1 och inom 30 dagar efter utgången av denna period. Skrivningarna i direktivet lämnar inte utrymme för att, såsom *Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut* föreslagit, korta tidsfristerna. Bestämmelsen i lagen ska därför utformas i enlighet med vad som tidigare sagts. Detta innebär att sökanden såsom föreslagits i promemorian ska kunna begära att Skatteverket utnämner oberoende personer till kommittén om den inte har inrättats inom 120 dagar från det att begäran om inrättande gavs in. Begäran ska ges in inom 30 dagar från utgången av 120-dagarsperioden.

Beslut om att utnämna oberoende personer

När det gäller själva förfarandet om utnämning anges i artikel 7.3 att den behöriga domstolen eller det nationella utnämningorganet ska fatta ett beslut enligt artikel 7.1 och underrätta sökanden om detta beslut. Det förfarande som är tillämpligt vid den behöriga domstolen för att utse oberoende personer i fall då medlemsstaterna underlåter att utse dem ska vara detsamma som det förfarande som enligt nationella regler tillämpas i civilrättsliga och kommersiella skiljeförfaranden när domstolarna eller nationella utnämningorgan utser skiljemän eftersom parterna inte kan

enas i detta avseende. Den behöriga domstolen eller det nationella utnämnanndeorganet i en medlemsstat ska informera den behöriga myndigheten i den medlemsstaten, som i sin tur utan dröjsmål ska informera behöriga myndigheter i övriga berörda medlemsstater. Den behöriga myndigheten i den medlemsstat som ursprungligen underlåtit att utnämna en oberoende person och dennes ersättare ska ha rätt att överklaga beslutet från domstolen, eller det nationella utnämnanndeorganet i den medlemsstaten, förutsatt att den behöriga myndigheten har rätt att göra det enligt nationell rätt. I händelse av avslag ska sökanden ha rätt att överklaga domstolens beslut i enlighet med de nationella processrättsliga reglerna.

Artikel 7.3 sätter ramarna för den behöriga domstolens prövning av begäran ovan. En begäran om utnämnannde av oberoende personer innebär att Skatteverket ska utse oberoende personer från den förteckning som avses i direktivets artikel 9. Hur processen rent faktiskt ska se ut har medlemsstaterna viss möjlighet att påverka i och med skrivningen i artikel 7.3 andra meningen av vilken framgår att den behöriga domstolen eller det nationella utnämnanndeorganet ska använda sig av samma förfarande som i civilrättsliga och kommersiella skiljeförfaranden. För svensk del finns lite hjälp att hämta i detta avseende, men det som ligger närmast till hands är reglerna i lagen (1999:116) om skiljeförfarande. Dessa bedöms dock behöva kombineras med allmänna förvaltningsrättsliga regler i och med att Skatteverket kommer att inneha uppgiften att utnämna oberoende personer.

Av 44 § lagen om skiljeförfarande framgår att endast beslut om avslag på en ansökan om att utse skiljeman får överklagas. Detta förefaller vara en god ordning även i förevarande situationer. En sådan ordning säkerställer enligt regeringen också det krav på fristående prövning som *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* efterfrågar. Om Skatteverket avslår begäran ska det således ske i ett beslut. Eftersom Skatteverket är en förvaltningsmyndighet kan sökanden vid avslag överklaga beslutet till en förvaltningsdomstol (se vidare avsnitt 6.14). Skatteverket blir då sökandens motpart. När Skatteverket fattat sitt beslut ska sökanden enligt direktivet meddelas om detta. Eftersom det är fråga om en förvaltningsmyndighet är förvaltningsrättsliga regler tillämpliga. Någon särskild reglering behöver därför inte införas i den nya lagen i detta avseende för att genomföra direktivet. Bestämmelserna i direktivet om att behörig myndighet ska informera behörig myndighet i berörd medlemsstat om beslutet avser regeringen bereda vidare och återkomma till.

I artikel 7.1 tredje stycket sista meningen anges att de oberoende personer som utsetts av behörig domstol i fall då behöriga myndigheter i alla berörda medlemsstater har underlåtit att utse sådana personer ska utse en ordförande för kommittén genom lottning. Lottningen ska ske enligt artikel 8.3, vilket innebär att ordföranden ska lottas fram om behöriga myndigheter inte har kommit överens om reglerna för utnämning av oberoende personer. Bestämmelsen riktar sig enbart till medlemmarna i en rådgivande kommitté och varken kan eller bör genomföras genom en svensk föreskrift (jfr avsnitt 6.6.1).

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 4 kap. 7–9 §§ i den nya lagen.

6.6.7 Begäran om att få del av arbetsordningen

Regeringens förslag: En sökande som inte fått del av den rådgivande kommitténs arbetsordning inom två veckor från inrättandet av kommittén ska kunna begära att Skatteverket skickar över den standardiserade arbetsordning som fastställts av Europeiska kommissionen till kommittén för tillämpning.

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om skyldigheten för Europeiska kommissionen att upprätta en standardiserad arbetsordning och när en sådan arbetsordning ska användas bör inte genomföras i lag.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat förslaget och bedömningen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Begäran om att få del av arbetsordningen

Som anges i avsnitt 6.6.3 innehåller artikel 11 bestämmelser om formen och innehållet i en arbetsordning för en rådgivande kommitté eller en kommitté för alternativ tvistlösning samt bestämmelser om när en sådan arbetsordning ska tillhandahållas en sökande. I artikeln finns även bestämmelser som möjliggör för en sökande att vända sig till en behörig domstol för att erhålla ett beslut om genomförande av en arbetsordning i fall då arbetsordningen inte kommit denne tillhanda inom den tid som direktivet föreskriver.

I artikel 11.4 anges att om de behöriga myndigheterna inte har underrättat sökanden om arbetsordningen i enlighet med 11.1 och 11.2 ska de oberoende personerna och ordföranden färdigställa arbetsordningen på grundval av den standardiserade arbetsordning som fastställts av kommissionen (för innehållet i artikel 11.1 och 11.2 se avsnitt 6.6.3). De oberoende personerna och ordföranden ska underrätta sökanden om arbetsordningen inom två veckor från det att den rådgivande kommittén inrättades. I artikeln anges också att om de oberoende personerna och ordföranden inte har enats om en arbetsordning eller inte har underrättat sökanden om arbetsordningen i tid så får sökanden vända sig till behörig domstol i en av de berörda medlemsstaterna i syfte att erhålla ett beslut om genomförande av arbetsordningen. Det är Europeiska kommissionen som har ansvaret för att ta fram en standardiserad arbetsordning enligt artikel 11.3. Den standardiserade arbetsordningen ska gälla i fall då arbetsordningen är ofullständig eller om sökanden inte har underrättats om den. För att säkerställa att processen i den rådgivande kommittén går framåt och att sökanden erhåller den information som denne enligt direktivet har rätt till bör det införas en bestämmelse i den nya lagen som anger att sökanden, om denne inte har fått del av arbetsordningen inom två veckor från inrättandet av kommittén, ska kunna vända sig till ett i lagen utpekat organ för att få del av arbetsordningen.

När det gäller den faktiska regleringen av ”beslut om genomförande av arbetsordningen” noteras att det inte finns en sådan ordning i svensk rätt i

dag. Det är inte heller helt självklart vad som avses med ett beslut om genomförande av arbetsordningen. Som angetts ska en standardarbetsordning tillämpas i fall då arbetsordningen är ofullständig eller om sökanden inte har underrättats om arbetsordningen i tid. Innebörden av att genomföra en arbetsordning torde därför kunna tolkas som att standardarbetsordningen ska tillämpas inom ramen för en aktuell tvist i fall då sökanden inte underrättats om arbetsordningen enligt huvudregeln. I sådana fall bör standardarbetsordningen skickas till kommittén via Skatteverket eller den oberoende person som är utsedd för Sveriges del eftersom dessa aktörer eller personer deltar i en sådan kommittés arbete. När det gäller vem som ska besluta om att standardarbetsordningen ska tillämpas noteras att direktivet pekar ut behörig domstol för denna uppgift. Behörig domstol kan vara såväl en domstol som annat rättsligt organ i en medlemsstat.

Det finns ingen liknande uppgift för svensk domstol eller myndighet idag. I valet mellan en domstol och annat rättsligt organ bedöms det olämpligt att i en förvaltningsdomstol föra in en säregen måltyp som aktualiseras på direktansökan av en sökande. Att blanda in allmän domstol i ett skatterättsligt förfarande framstår inte heller som ett alternativ. Återstår då andra organ, vilka för svensk del är förvaltningsmyndigheter. Av dessa framstår Skatteverket som mest lämpad. Detta eftersom Skatteverket, i egenskap av svensk behörig myndighet, kommer att vara inblandad i skattetvistlösningsförfarandet och ha en företrädare i den rådgivande kommittén, vilket gör det förhållandevis enkelt för myndigheten att etablera kontakt och kontrollera uppgiften om arbetsordningen upprättats eller inte. Skatteverket kan också skicka standardarbetsordningen till kommittén med hjälp av myndighetens företrädare. Denna ordning innebär att skattetvistlösningsförfarandet hålls samman nationellt vilket också får ses som en fördel. Skatteverket bör därför åläggas uppdraget att skicka över standardarbetsordningen till den rådgivande kommittén på begäran av en sökande som inte erhållit en arbetsordning enligt huvudregeln inom den tid som angetts ovan genom en bestämmelse i den nya lagen.

Bestämmelserna som riktar sig till Europeiska kommissionen bör inte regleras i svensk författning.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 4 kap. 10 § i den nya lagen.

6.6.8 Bevis och närvaro

Regeringens förslag: En sökande eller en annan person som är berörd av tvisten ska få ge in bevis av betydelse för tvisten till en rådgivande kommitté om de behöriga myndigheterna samtycker till det, eller om kommittén begär det.

Skatteverket ska vara skyldigt att ge in bevis om kommittén begär det, dock inte om

- ett inhämtande av uppgifterna skulle kräva att svensk myndighet vidtar förvaltningsåtgärder som är oförenliga med svensk rätt,

- uppgifterna inte är tillgängliga enligt svensk rätt,
- uppgifterna avser handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet nyttjat förfaringsätt, eller
- ett utlämnande av uppgifterna skulle strida mot grunderna för rättsordningen.

En sökande eller en annan person som är berörd av tvisten ska få närvara vid överläggning i en rådgivande kommitté under samma omständigheter som när en sådan person ska få ge in bevis till kommittén.

En sökande, en annan person som är berörd av tvisten eller en företrädare för en sådan person ska inte obehörigen få röja vad han eller hon har fått reda på under förfarandet i en rådgivande kommitté. Motsvarande tystnadsplikt ska gälla också för en oberoende person. I det allmänna verksamhet ska offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om en berörd persons försäkran bör inte tas in i lag.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorian skiljer sig från regeringens förslag vad gäller vissa ord och uttryck och när det gäller förslaget om tystnadsplikt för oberoende personer.

Remissinstanserna: *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* anser att det inte förefaller vara en lämplig ordning att låta behörig myndighet stå för de oberoende personernas arvoden och att de anses arbeta på grund av anställning eller uppdrag hos myndigheten eftersom de då förlorar sitt oberoende eller i vart fall riskerar att inte uppfattas som oberoende. Att den oberoende personen ska vara fristående från den behöriga myndigheten framgår av artikel 8.4. *Stockholms Handelskammare Skiljedomsinstitut* anser att "administrativ praxis i Sverige" i bestämmelsen om bevis i den föreslagna 4 kap. 12 § ska strykas då det är ett väldigt öppet rekvisit som tycks ge Skatteverket mycket stora möjligheter att undvika att ge in bevis.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Bevis och närvaro

Artikel 13 innehåller bestämmelser om en berörd persons ingivande av bevisning till och närvaro inför en rådgivande kommitté eller kommittén för alternativ tvistlösning. Artikeln innehåller även bestämmelser om behörig myndighets ingivande av bevisning till en kommitté.

Enligt artikel 13.1 får en berörd person till den rådgivande kommittén eller kommittén för alternativ tvistlösning lämna information, bevisning eller dokumentation som kan vara relevant för ett beslut om de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna samtycker till det. Vidare anges att en berörd person ska vara skyldig att lämna sådana handlingar och uppgifter om kommittén begär det. Eftersom det är fråga om bestämmelser som till viss del är tvingande för en fysisk eller juridisk person ska bestämmelser motsvarande innehållet i artikel 13.1 införas i den nya lagen.

I bestämmelserna bör uttrycket ”bevis” användas som en sammanfattning av direktivets begrepp ”information, bevisning och dokumentation”. ”Bevis” är inarbetat i svensk rätt och bedöms innefatta såväl information och bevisning som dokumentation. Vidare bör en åtskillnad göras mellan den som ansökt om tvistlösning, och som genomgående i den nya lagen och denna lagrådsremiss benämns sökanden, och eventuell annan person som är direkt berörd av tvisten och som kan ha ett intresse av att ge in bevis eller närvara inför en kommitté. Med annan person som är berörd av tvisten ska förstås en fysisk eller juridisk person som enligt skattelagstiftningen i en stat inom Europeiska unionen anses höra hemma där och vars inkomst- eller förmögenhetsbeskattning påverkas direkt av en tvist mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal dem emellan, men som inte själv gett in ansökan om tvistlösning. Det vill säga en person vars beskattning också är direkt berörd av tvisten men som inte själv lämnat in någon ansökan om tvistlösning och initierat tvistlösningsförfarandet.

Av bestämmelserna som rör sökanden och annan person som är berörd av tvisten bör framgå att sådana personer ska få ge in relevant bevisning av betydelse för tvisten till den rådgivande kommittén om de behöriga myndigheterna samtycker till det. Genom att endast tillåta att sökanden får ge in bevis efter samtycke ökar chansen att en sökande ger in all relevant bevisning och uppgifter i det inledande skedet av skattetvistlösningsförfarandet (jfr vad som sägs i avsnitt 6.4. om vilka uppgifter som ska ges in tillsammans med ansökan om tvistlösning). I sammanhanget bör noteras att en sökande inte är part i den aktuella tvisten, och således inte heller i förfarandet vid ömsesidig överenskommelse, och att denne därför inte har någon allmän rätt att lämna in bevis till kommittén. I bestämmelsen bör det också anges att relevant bevisning får ges in även om samtycke inte erhålls från de behöriga myndigheterna om kommittén begär det. I direktivet uttrycks detta som att de nämnda personerna ”ska” ge in bevisning till en rådgivande kommitté om kommittén begär det. I direktivet finns dock ingen sanktion kopplad till en eventuell vägran att inge bevis. Inte heller finns det någon tidsfrist för detta. Det är mot denna bakgrund svårt att se att man i lag kan föreskriva att det finns en skyldighet för sökanden att ge in bevis. Som angetts ovan torde det emellertid ligga i sökandens m.fl. intresse att ge in bevis för att säkerställa att kommittén har tillgång till de uppgifter som den anser behövs. För svensk del bör bestämmelsen därför tolkas som att den ger möjlighet för sökanden eller annan person att ge bevisning även i fall då de behöriga myndigheterna inte samtycker till att handlingar ges in, om kommittén kräver det. Vad som nu sagts bör återspeglas i den bestämmelse som föreslås införas i den nya lagen.

Utöver det ovan anförda anges i artikel 13.1 att behörig myndighet i en berörd medlemsstat ska vara skyldig att ge in information, bevisning och handlingar till kommittén om kommittén begär det. Behörig myndighet kan under vissa omständigheter emellertid vägra att lämna uppgifter till kommittén. Det rör sig om fall där det skulle krävas att administrativa åtgärder vidtas som är oförenliga med nationell rätt för att erhålla uppgifterna, uppgifterna inte kan erhållas enligt medlemsstatens nationella rätt, uppgifterna gäller handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemligheter

eller handelsprocesser eller om ett utlämnande av uppgifter skulle strida mot grunderna för rättsordningen. Det kan konstateras att behörig myndighets skyldighet att lämna ut uppgifter enligt direktivet är långtgående men att det finns vissa begränsningar. Skatteverkets skyldigheter gentemot kommittén i detta avseende och de begränsningar som nämnts bör framgå av en bestämmelse i den nya lagen. För det fall begärda uppgifter omfattas av sekretess enligt svensk rätt krävs också att uppgiftsskyldigheten framgår av lag eller förordning för att Skatteverket ska få lämna uppgifterna till kommittén (8 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen). Ord och uttryck i bestämmelsen bör dock anpassas till svenska uttryck och författningar, i vissa delar på ett lite annat sätt än vad som föreslagits i promemorian. I direktivet anges t.ex. att behörig myndighet ska kunna vägra att lämna uppgifter om erhållandet av uppgifterna kräver att administrativa åtgärder vidtas som är oförenliga med nationell rätt. I den engelska språkversionen uttrycks administrativa åtgärder som "administrative measures". Detta uttryck har i skatteavtalen översatts till förvaltningsåtgärder (se t.ex. artikel 24 i bilagan till lagen [2015:666] om skatteavtal mellan Sverige samt Storbritannien och Nordirland). Det förefaller därför lämpligt att i den nya lagen använda samma uttryck. Med förvaltningsåtgärder ska förstås de faktiska förvaltningsåtgärder som myndigheten vidtar för att få fram uppgifterna (bevisen) som efterfrågas. Åtgärderna ska enligt direktivet inte strida mot nationell rätt, vilket enligt regeringen bör uttryckas som svensk rätt. Skrivningen "administrativ praxis" bör därför inte ingå i bestämmelsen, vilket är i linje med *Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut* synpunkt.

Vidare anges i artikel 13.1 b att behörig myndighet ska kunna vägra att lämna uppgifter som inte kan erhållas enligt medlemsstatens nationella rätt. Artikeln bör i bestämmelsen i lagen, justeras något språkligt. Skrivningen "erhållas enligt nationell rätt" bör istället uttryckas som "tillgängliga enligt svensk rätt". Uppgifter bör anses tillgängliga om myndigheten i sin normala verksamhet har dem i sin besittning eller om myndigheten genom ett normalt förfarande kan erhålla uppgifterna. Uppgifter som införskaftats genom särskilda undersökningar bör anses tillgängliga om myndigheten skulle ha gjort motsvarande undersökningar för att införskaffa uppgifterna för inhemskt bruk (jfr prop. 1989/90:14 s. 85).

Enligt artikel 13.1 c kan myndigheten vägra att lämna bevis om uppgifterna gäller handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemligheter eller handelsprocesser. I 6 § lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden finns en bestämmelse av liknande innebörd. Bestämmelsen bedöms kunna tjäna som förebild vid genomförandet av de nu aktuella delarna i direktivet i den nya lagen, inte minst för att undvika att det införs bestämmelser i den nya lagen som har samma innebörd som en bestämmelse i en annan lag men med en annan utformning.

Slutligen kan myndigheten enligt artikel 13.1 d vägra att lämna bevis om uppgifterna strider mot grunderna för rättsordningen. Regeringen anser att det sistnämnda uttrycket "grunderna för rättsordning" kan behållas i bestämmelsen i lagen men att det efter uttrycket ska göras ett tillägg om "ordre public" inom parentes för att tydliggöra att det som avses är vad som i den franska språkversionen uttrycks som "l'ordre public". De

formuleringar som nu föreslås införas i bestämmelsen om Skatteverkets bevisningivande i den nya lagen är enligt regeringens bedömning tydligare och mera i linje med direktivet än förslaget i promemorian i denna del.

När det gäller Skatteverkets skyldighet att bibehålla eventuell sekretess för inhämtade uppgifter bedöms bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen avseende uppgifter om en enskild vara tillämpliga. Sekretess gäller t.ex. i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden (27 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen) För uppgifter av förtrolig karaktär som Skatteverket har fått från en utländsk myndighet gäller sekretess om uppgifterna har tagits emot enligt en bindande EU-rättsakt och om det finns en tydlig sekretessbestämmelse i den aktuella EU-rättsakten (jfr 15 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen). Med bindande EU-rättsakt avses anslutningsfördragen, förordningar, direktiv och beslut som antas av EU:s institutioner. Skattetvistlösningsdirektivet innehåller inte några sådana uttryckliga sekretessbestämmelser. Uppgifternas art och anknytning till det internationella samarbetet bedöms dock medföra att bestämmelserna om utrikessekretess i 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen blir tillämpliga på sådana uppgifter (jfr prop. 2012/13:192 s. 35).

Enligt artikel 13.2 får en berörd person på egen begäran, och såvida behöriga myndigheter i berörda medlemsstater gett sitt samtycke, inställa sig eller låta sig företrädas inför kommittén. Vidare anges att den berörda personen ska inställa sig eller låta sig företrädas inför kommittén om kommittén begär det. Eftersom artikeln är utformad på liknande sätt som artikel 13.1 om bevis, kan argumenten om bevisning tillämpas även på denna artikel. En bestämmelse om närvaro bör därför tas in i den nya lagen. Bestämmelsen bör utformas på samma sätt som bestämmelsen om bevis. Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra för en berörd person att närvara personligen eller via ombud inför en kommitté på liknande sätt som en person kan närvara inför en nationell domstol där närvaron vanligen preciseras till "personligen närvarande" eller "närvarande genom ombud". I enlighet med det nu sagda bör inställelsen och företräddandet i bestämmelsen i den nya lagen kunna sammanfattas och uttryckas genom begreppet närvaro. Vidare ska på sätt som angetts ovan den berörda personen benämnas sökande eller annan person som är berörd av tvisten.

Tystnadsplikt och sekretess

I artikel 13.3 finns bestämmelser om att de oberoende personerna och övriga medlemmar i en rådgivande kommitté ska omfattas av tystnadsplikt i enlighet med den nationella lagstiftningen i de berörda medlemsstaterna såvitt avser information som de får i egenskap av medlemmar i en sådan kommitté. Berörda personer och, i förekommande fall, deras företrädare ska förbinda sig att behandla all information som de får under sådana förfaranden som hemlig. Den sökande och dennes företrädare ska lämna en försäkran om detta till behöriga myndigheter i de berörda medlemsstaterna när så begärs under förfarandena. Vidare anges att medlemsstaterna ska tillämpa lämpliga sanktioner vid överträdelser av tystnadsplikten.

För de medlemmar i den rådgivande kommittén som deltar i egenskap av företrädare för Skatteverket får tystnadsplikt anses följa av att de får kännedom om uppgifterna genom sitt arbete för myndigheten. Eller som det anges i 2 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen genom att de för det allmännas räkning deltar i myndighetens verksamhet på grund av sin anställning. Enligt t.ex. 27 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen gäller sekretess ”i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden”. Med ”skatt” avses skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. I förarbetena (prop. 1979/89:2 Del A s. 258) talas om att ”myndighets verksamhet” omfattar bl.a. nedsättning eller befrielse från slutlig skatt och dispensärenden, sekretessbelagda eller inte, som handläggs av Skatteverket eller regeringen. Bestämmelsen anses därför tillämplig vid förfaranden vid ömsesidig överenskommelse enligt skatteavtal. Enligt 27 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen gäller sekretess även i ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt samt ärende om anstånd med erläggande av skatt. När svensk behörig myndighet, dess tjänstemän eller uppdragstagare ingår i en rådgivande kommitté är deltagandet en del av förfarandet vid ömsesidig överenskommelse hos behörig myndighet vilket omfattas av sekretessbestämmelserna rörande verksamhet som avser bestämmande av skatt. Någon särskild reglering om tystnadsplikt för dessa personer bedöms därför inte vara nödvändig i den nya lagen med anledning av denna del i artikel 13.3. Det bör dock framhållas i en bestämmelse i den nya lagen att bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen gäller i det allmännas verksamhet.

Bestämmelsen i 2 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen träffar också personer som har ett uppdrag hos myndigheten eller deltar i myndighetens verksamhet och därigenom får kännedom om sekretessbelagda uppgifter. I förarbetena (prop. 1979/80:2 Del A s. 127) talas om att de som har uppdrag hos myndigheten och har en sådan anknytning till den att de kan anses delta i myndighetens verksamhet omfattas av bestämmelsen. Vilken verksamhet myndigheten har framgår av myndighetens instruktion eller liknande reglering. Frågan är då hur de oberoende personer som deltar i en kommitté för Sveriges del ska bedömas från offentlighets- och sekretesshänseende. De oberoende personerna kommer att utses av Skatteverket från den förteckning över oberoende personer som sammanställs och hanteras av Europeiska kommissionen (se avsnitt 6.6.5). Personerna kommer att arbeta i kommittén tillsammans med bl.a. företrädare för de behöriga berörda myndigheterna i syfte att lösa en skatttvist för det allmännas räkning på samma sätt som företrädare för Skatteverket gör. Arbetet i den rådgivande kommittén är en del av förfarandet vid ömsesidig överenskommelse i de fall de behöriga myndigheterna inte hittat en gemensam lösning inom viss angiven tid. Vad som nu sagts talar för att de oberoende personerna skulle kunna anses arbeta för eller på uppdrag av behörig myndighet vilket *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* påpekat inte är en lämplig ordning för personer som enligt direktivet ska vara fristående från behörig myndighet. Förarbetena (se a. prop.) är emellertid tydliga med att självständiga uppdragstagare som anförtros uppgifter av en myndighet men som handlar i eget namn och som

utåt framstår som utrustad med egen kompetens inte omfattas av bestämmelsen. De personer som det nu är fråga om kommer att agera självständigt, dvs. avge ett ställningstagande i tvisten helt på egen hand och utan koppling till vad Skatteverket eller någon annan behörig myndighet, företrädare för behörig myndighet eller annan oberoende person anser. Detta ligger också i linje med själva innebörden av ordet oberoende. Se t.ex. den engelska språkversionen där en oberoende person uttrycks som "independent person of standing", dvs. en självständig person. Det kan visserligen argumenteras för att en oberoende person kommer att ha samma slags uppgift som en tjänsteman hos Skatteverket (företrädaren för myndigheten i kommittén). Den oberoende personen kommer dock inte agera på myndighetens uppdrag eller med en bundenhet till dess åsikt utan utifrån sin egen uppfattning. Regeringen anser därför till skillnad från promemorian att bestämmelsen i 2 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen inte omfattar oberoende personer. Den omständigheten att behörig myndighet föreslås ersätta de oberoende personerna genom arvode och ersättning för kostnader ändrar inte regeringens uppfattning. Detta motsvarar också den ordning som gäller för avlöning av oberoende personer enligt skiljemannakonventionen i dag. Den tystnadsplikt som enligt direktivet ska gälla för oberoende personer behöver därför regleras på något annat sätt.

Enligt direktivet ska en sökande eller dennes företrädare vara skyldig att hemlighålla uppgifter som de erhållit under förfarandet hos en rådgivande kommitté. Eftersom den rådgivande kommittén inte regleras av svensk lag omfattas en sökande eller dennes företrädare inte av några regler i offentlighets- och sekretesslagen. Frågan är då hur direktivets krav i detta avseende ska hanteras. Vad gäller sökanden noteras att denne ska åläggas en skyldighet att hemlighålla uppgifter som erhålls från den rådgivande kommittén och att denne ska lämna en försäkran till behöriga myndigheter om detta när så krävs. Därutöver ska respektive medlemsstat se till att det finns lämpliga sanktioner för överträdelser av en sökandes tystnadsplikt. Tystnadspliktsförhållandet berör således flera personer, parter och funktioner. Något liknande "trepartsförhållande" som kan tjäna som förebild har inte kunnat hittas i arbetet med direktivet. Det skulle kunna övervägas om man genom avtal ska kunna ålägga sökanden en tystnadsplikt i de fall då behörig myndighet anser att det behövs och att myndigheten sedan får beivra ett eventuellt brott mot tystnadsplikten i avtalet genom att utkräva skadestånd. En sådan civilrättsinspirerad ordning förefaller dock vare sig rimlig eller lämplig. Även om tystnadsplikten rör omständigheter som avhandlas av den rådgivande kommittén är det behörig myndighet som ska kunna kräva in en försäkran om tystnadsplikt från sökanden. Vidare torde det vara lämpligast att beivra en eventuell överträdelse av tystnadsplikten med stöd av en bestämmelse i lag. Det har därför undersökts om det på det offentlighetsrättsliga området möjligen finns någon reglering som kan tjäna som förebild vid själva utformningen av en bestämmelse om tystnadsplikt i den nya lagen. I bl.a. patientsäkerhetslagen (2010:659) och lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse finns bestämmelser som reglerar skyldigheten för enskilda subjekt att hemlighålla vissa uppgifter under vissa omständigheter. Överträdelse av en sådan bestämmelse i lagen (2004:46) om värdepappersrörelse kan t.ex. också straffsanktioneras med stöd av

20 kap. 3 § brottsbalken. Det bör således vara möjligt att även för enskilda sökande och deras företrädare införa en bestämmelse beträffande all information som de får del av under förfarandet i en rådgivande kommitté som utformas på liknande sätt. Den omständigheten att bestämmelsen utformas på liknande sätt betyder inte att regeringen anser att förhållandena som nu föreslås regleras i en bestämmelse i den nya lagen är att likställa med t.ex. bankanställdas. Bestämmelserna om tystnadsplikt i patientsäkerhetslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse bedöms dock vara de bästa förebilder som kan hittas. En bestämmelse om tystnadsplikt för berörda personer och deras företrädare bör således föras in i den nya lagen.

Av bestämmelsen bör framgå att en sökande eller företrädare för denne inte obehörigen får röja vad den har fått reda på under förfarandet. Skrivningen innefattar samtliga uppgifter, såväl skriftliga som muntliga, som den sökanden får höra eller får del av. Bestämmelsen torde främst träffa nya uppgifter som sökanden får del av eller får höra under förfarandet i den rådgivande kommittén. Att ålägga en sökande tystnadsplikt avseende en uppgift som denne redan känner till på grund av partsinsyn i ett ärende eller för att uppgiften är offentlig i Sverige framstår som både märkligt och ologiskt. En sökande som är part i ett ärende i Sverige har enligt 10 § förvaltningslagen (2017:900) rätt att ta del av det som tillförts ärendet. Partsinsynen gäller allt material, såväl allmänna handlingar som övriga handlingar som tillhör ärendets handläggning med de begränsningar som följer av 10 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen. Sekretess kan dock aldrig hindra en part från att ta del av ett beslut i ärendet (jfr andra stycket i den nämnda bestämmelsen). Utifrån detta bör följande förtydligande göras. En uppgift kan vara känd av en sökande eller dennes företrädare på grund av partsinsyn när ärendet hanteras av Skatteverket (utanför tvisten). En uppgift kan också vara känd för att den är offentlig i t.ex. det beslut om skatt som ligger till grund för skatte-tvistlösningsförfarandet. Om uppgiften är känd på sätt som nu angetts och uppgiften förekommer under förfarandet i den rådgivande kommittén ska den endast omfattas av bestämmelsen om tystnadsplikt i den nya lagen i förhållande till dokument från eller diskussioner i den rådgivande kommittén. Det vill säga att sökanden ska vara förhindrad att avslöja att uppgiften ”X” har diskuterats i eller förekommer i handlingar från den rådgivande kommittén.

Själva förfarandet i kommittén ska anses påbörjat i och med att sökanden ger in en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté och bör normalt anses avslutat i samband med att kommittén lämnar ifrån sig sitt yttrande. En överträdelse av tystnadsplikten ska kunna straffsanktioneras med stöd av 20 kap. 3 § brottsbalken.

Enligt direktivet ska medlemsstaterna kunna kräva att den sökande eller dennes företrädare intygar att denne inte kommer att röja vad denne får del av under förfarandet. Eftersom det av lag föreslås framgå att uppgifter ska hemlighållas bedöms det inte behövas någon ytterligare bestämmelse i lagen. Möjligen kan det genom föreskrifter på lägre nivå införas en bestämmelse som möjliggör för Skatteverket att informera sökanden eller företrädaren om vad som gäller enligt lagen. Regeringen kommer att överväga detta i sitt fortsatta arbete med genomförandet av direktivet. Vad som sagts om sökanden och företrädaren ska gälla också för annan person

som är berörd av tvisten om denne närvarar personligen eller via ombud inför den rådgivande kommittén. Vad som avses med annan person som är berörd av tvisten framgår av avsnitt 6.4.1.

Den lösning som nu föreslås för sökanden m.fl. bör enligt regeringens mening gälla också för oberoende personer som deltar i en rådgivande kommitté. Det förefaller lämpligt att även oberoende personers eventuella brott mot tystnadsplikten kan sanktioneras. Bestämmelsen om tystnadsplikt för sökanden m.fl. bör därför regleras även oberoende personer.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 4 kap. 11–14 §§ i den nya lagen.

6.6.9 Kommitté för alternativ tvistlösning

Regeringens förslag: Skatteverket ska kunna komma överens med utländsk behörig myndighet om att inrätta en kommitté för alternativ tvistlösning i stället för en rådgivande kommitté.

Om en kommitté för alternativ tvistlösning har inrättats ska Skatteverket vara skyldigt att, inom 120 dagar från mottagandet av begäran om att inrätta en rådgivande kommitté, underrätta sökanden om att kommittén inrättats, kommitténs arbetsordning, den dag då kommittén senast ska lämna ett yttrande om hur tvisten ska lösas och tillämpliga skatteavtal och nationella föreskrifter. Om sökanden inte fått del av arbetsordningen inom två veckor från inrättandet av kommittén ska sökanden kunna begära att Skatteverket skickar över den standardiserade arbetsordning som fastställts av Europeiska kommissionen till kommittén för tillämpning.

Bestämmelserna om bevis och närvaro och om tystnadsplikt och sekretess under förfarandet i en rådgivande kommitté samt om kostnader för förfarandet ska gälla också vid förfarandet i en kommitté för alternativ tvistlösning, om inte annat föreskrivs i arbetsordningen för kommittén.

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om undertecknande av arbetsordningen för en kommitté för alternativ tvistlösning och om en sådan kommittés sammansättning och tvistlösningsförfarande bör inte genomföras i lag. Inte heller bör bestämmelserna om att kommittén för alternativ tvistlösning kan vara permanent genomföras i lag.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorian innehåller inget förslag om att Skatteverket ska underrätta sökanden om att en kommitté har inrättats, senaste dag för kommitténs yttrande och om tillämpliga skatteavtal och nationella föreskrifter.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat förslaget eller bedömningen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Artikel 10 möjliggör för behöriga myndigheter i berörda medlemsstater att komma överens om

att inrätta en kommitté för alternativ tvistlösning i stället för en rådgivande kommitté i syfte att avge ett yttrande med förslag till lösning av tvisten.

I artikel 10.1 anges att behöriga myndigheter i de berörda medlemsstaterna får komma överens om att inrätta en kommitté för alternativ tvistlösning, i stället för en rådgivande kommitté. Om en kommitté för alternativ tvistlösning inrättas ska den avge ett yttrande om hur den aktuella tvisten ska lösas inom sex månader från inrättandet (jfr artikel 14). Kommittén för alternativ tvistlösning har således samma syfte som en rådgivande kommitté.

Enligt artikel 10.2 kan kommittén för alternativ tvistlösning skilja sig från en rådgivande kommitté vad gäller sammansättning och form och den kan välja att tillämpa någon annan typ av tvistlösningsförfarande än det konventionella förfarande som en rådgivande kommitté använder sig av. I artikeln nämns särskilt en typ av tvistlösningsförfarande som på engelska benämns ”final offer”, vilket på svenska närmast kan översättas till ”slutligt bud” eller ”slutbud”. Det är också den svenska benämning som har använts i andra sammanhang (se prop. 2017/18:61 s. 20).

Om de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna kommer överens om det, får en permanent kommitté för alternativ tvistlösning inrättas, dvs. den ska inte bara inrättas för en specifik tvist. Hur detta ska gå till eller vilka konkreta uppgifter, utöver att avge ett yttrande, som denna typ av kommitté ska ha framgår inte av direktivet. Det bedöms därför inte rimligt eller praktiskt möjligt att föreslå bestämmelser som i någon större omfattning reglerar en kommitté för alternativ tvistlösning. Vidare är det fråga om en funktion som sätts samman av olika medlemsstater. Detta talar också för att det, precis som när det gäller en rådgivande kommitté, är svårt att reglera en kommitté för alternativ tvistlösning genom svenska föreskrifter. De delar som inverkar på sökanden eller behörig myndighet behöver dock regleras. För tydlighets skull anser emellertid regeringen att det bör införas en bestämmelse som tydliggör att Skatteverket tillsammans med utländsk behörig myndighet kan komma överens om att inrätta en kommitté för alternativ tvistlösning i stället för en rådgivande kommitté. Huruvida kommittén för alternativ tvistlösning är permanent eller inte har, såvitt framgår av direktivet, ingen betydelse för tvisten. Detta behöver därför inte framgå av någon bestämmelse.

Enligt artikel 10.3 ska de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna komma överens om en arbetsordning i enlighet med artikel 11. Av artikel 11.1 a och 11.2 framgår att behöriga myndigheter ska underrätta en sökande om arbetsordningen inom viss tid och att de ska underteckna arbetsordningen. Bestämmelserna anger uttryckligen den rådgivande kommittén och kommittén för alternativ tvistlösning varför det inte råder någon tvekan om att de är tillämpliga också för den sistnämnda kommittén. Enligt regeringens mening bör det som sägs i artikel 11.1 b och 11.1 c om att en sökande ska underrättas om den dag då yttrandet med tvistefrågans lösning senast ska lämnas och om eventuella tillämpliga rättsliga bestämmelser, avtal och konventioner gälla såväl den rådgivande kommittén som kommittén för alternativ tvistlösning. En bestämmelse som ålägger behörig myndighet i Sverige att informera sökanden om arbetsordningen för kommittén för alternativ tvistlösning, den dag då yttrandet med tvistefrågans lösning senast ska antas och om tillämpliga

skatteavtal och nationella föreskrifter som motsvarar vad som föreslås gälla för den rådgivande kommittén bör därför tas in i den nya lagen. I bestämmelsen bör också anges att Skatteverket har en skyldighet att underrätta en sökande om att en kommitté för alternativ tvistlösning har inrättats. Genom att samla alla underrättelser i lagen likformas det inledande skedet i kommittén för alternativ tvistlösning och den rådgivande kommittén, en ordning som kan göra förfarandet något mera överskådligt. Regeringens förslag i de nu nämnda delarna skiljer sig således något från promemorians. Skyldigheten i artikel 11.2 för behörig myndighet i Sverige, dvs. Skatteverket, att underteckna arbetsordningen bör dock inte regleras i lag utan kan regleras i föreskrifter på lägre nivå då den riktar sig direkt till myndigheten på samma sätt som föreslås för den rådgivande kommittén.

Av artikel 11.4 följer att en sökande ska ha möjlighet att vända sig till behörig myndighet om denne inte underrättats om arbetsordningen för kommittén för alternativ tvistlösning. Eftersom bestämmelsen är densamma för kommittén för alternativ tvistlösning som för den rådgivande kommittén bör det införas en bestämmelse i den nya lagen som ger sökanden möjlighet att vända sig till Skatteverket för att under de nämnda omständigheterna erhålla en arbetsordning. Bestämmelsen bör utformas på samma sätt som för den rådgivande kommittén.

Enligt artikel 10.4 ska artiklarna 12 och 13, som reglerar tvistlösningsförfarandets kostnader samt bevis, närvaro och tystnadsplikt, gälla för en kommitté för alternativ tvistlösning såvida inte annat anges i arbetsordningen. En bestämmelse som talar om att dessa bestämmelser gäller också för kommittén för alternativ tvistlösning om inte annat följer av kommitténs arbetsordning bör därför införas i den nya lagen.

Bestämmelserna i artikel 10.2 om i vilka avseenden en kommitté för alternativ tvistlösning får skilja sig från en rådgivande kommitté och om vilka typer av tvistlösningsförfaranden som en alternativ kommitté, efter överenskommelse om detta mellan de behöriga myndigheterna, får använda sig av bedöms inte behöva regleras i svensk författning.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 4 kap. 15–18 §§ i den nya lagen.

6.6.10 Yttrande från den rådgivande kommittén eller kommittén för alternativ tvistlösning

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om en kommittés yttrande bör inte tas in i lag.
--

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut* har anfört att det möjligen bör införas en bestämmelse av vilken det framgår vilken rättsverkan ett för sent meddelat yttrande från en kommitté har.

Skälen för regeringens bedömning: I artikel 14.1 föreskrivs att en rådgivande kommitté eller en kommitté för alternativ tvistlösning ska

lämna yttrande till de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna senast sex månader efter den dag då kommittén inrättades. Om kommittén anser att ärendet är av sådant slag att den behöver mer tid för att avge ett yttrande, får kommittén förlänga tidsperioden med tre månader. Kommittén ska i det fallet underrätta de behöriga myndigheterna och de berörda personerna om den förlängda tiden.

Enligt artikel 14.2 ska den rådgivande kommittén eller kommittén för alternativ tvistlösning basera sitt yttrande på bestämmelserna i det tillämpliga skatteavtalet såväl som på relevanta bestämmelser i nationell lagstiftning.

I artikel 14.3 anges att kommittén ska anta sitt yttrande med enkel majoritet. Om en majoritet inte kan uppnås, ska ordförandens röst avgöra det slutliga yttrandet. Ordföranden ska lämna kommitténs yttrande till de behöriga myndigheterna.

Bestämmelserna i artikel 14 riktar sig till den rådgivande kommitté eller kommittén för alternativ tvistlösning som ska inrättas för att lösa en tvist genom yttrande i vissa fall. Som anförts tidigare är den rådgivande kommittén, eller kommittén för alternativ tvistlösning, inte ett organ eller en funktion som torde kunna regleras av svenska föreskrifter. Inga bestämmelser motsvarande artikel 14 bör således tas in i den nya lagen. Mot denna bakgrund och då direktivet inte innehåller några bestämmelser om rättsverkan av ett för sent lämnat yttrande anser regeringen, trots det som *Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut* har anfört, att det i detta skede inte finns underlag för att införa någon sådan bestämmelse.

6.7 Ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté

6.7.1 Inledande bestämmelser

Regeringens förslag: Det ska framgå att bestämmelserna i kapitlet om ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté ska tillämpas om en rådgivande kommitté har lämnat ett yttrande och att det som sägs i kapitlet om en rådgivande kommitté också ska gälla för en kommitté för alternativ tvistlösning som har inrättats i stället för en rådgivande kommitté.

Om Skatteverket tar emot ett yttrande från en rådgivande kommitté ska Skatteverket inom sex månader från det att yttrandet togs emot lösa tvisten genom en ömsesidig överenskommelse med utländsk behörig myndighet. Om inte Skatteverket och utländsk behörig myndighet kommer överens om ett annat sätt att lösa tvisten, ska den ömsesidiga överenskommelsen grundas på yttrandet från kommittén.

Skatteverket ska så snart som möjligt underrätta sökanden när en ömsesidig överenskommelse träffats och om överenskommelsens innebörd. Om sökanden inte inom 30 dagar från det att överenskommelsen träffades underrättats skriftligen om överenskommelsens innebörd ska sökanden hos Skatteverket kunna begära att få del av den. Om Skatteverket får en sådan begäran ska myndigheten så snart som

möjligt antingen underrätta sökanden om överenskommelsens innebörd eller i ett beslut avslå den.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* framhåller att det av artikel 15.3 framgår att om det slutliga beslutet inte har meddelats inom 30 dagar efter det att beslutet har fattats får den berörda personen överklaga i hemvistmedlemsstaten i enlighet med tillämpliga nationella regler i syfte att erhålla det slutliga beslutet. För att genomföra artikel 15.3 bedöms Skatteverket även avseende 5 kap. 3 § andra stycket behöva fatta ett beslut som kan överklagas. Vidare tolkar förvaltningsrätten skrivningen i artikel 15.3 i direktivet, om att den berörda personen får överklaga i hemvistmedlemsstaten i syfte att erhålla det slutliga beslutet, som att sökanden med skatterättslig hemvist i Sverige har rätt att, i enlighet med 5 kap. 3 § andra stycket lagförslaget, få begära att få del av innebörden i den ömsesidiga överenskommelsen hos Skatteverket. Det framgår inte att 5 kap. 3 § andra stycket lagförslaget avser sökanden med skatterättslig hemvist i Sverige. I promemorian anges däremot att ”begreppet hemvistmedlemsstat bör i lagen uttryckas som den medlemsstat där den sökande enligt skattelagstiftningen anses höra hemma”. Den i promemorian föreslagna skrivningen återfinns dock inte i lagförslaget.

Skälen för regeringens förslag: Artikel 15 innehåller bestämmelser om hur de behöriga myndigheterna ska förfara efter att de tagit emot ett yttrande från en rådgivande kommitté eller en kommitté för alternativ tvistlösning. Ett yttrande från någon av dessa kommittéer innebär att förfarandet vid ömsesidig överenskommelse går in i sista fasen och avslutas med en lösning på tvisten inom sex månader från mottagandet av yttrandet.

Enligt artikel 15.1 ska de behöriga myndigheterna enas om hur tvistefrågan ska lösas inom sex månader från det att de fått del av ett yttrande från en rådgivande kommitté eller en kommitté för alternativ tvistlösning. De behöriga myndigheterna får, enligt artikel 15.2, fatta ett beslut som avviker från kommitténs yttrande under förutsättning att de kan enas om en annan lösning på tvisten. Om myndigheterna inte kan enas om en annan lösning ska de vara bundna av kommitténs yttrande.

Enligt artikel 15.3 ska varje behörig myndighet utan dröjsmål meddela sökanden om det slutliga beslutet avseende tvistefrågans lösning. Om beslutet inte har meddelats inom 30 dagar efter att det fattades kan sökanden överklaga i hemvistmedlemsstaten i enlighet med tillämpliga nationella regler i syfte att erhålla det slutliga beslutet.

Det skulle kunna hävdas att det inte behöver införas någon bestämmelse i den nya lagen motsvarande artikel 15.1 och 15.2 eftersom artikeln reglerar hur behöriga myndigheter tillsammans ska agera om de erhåller ett yttrande från en kommitté. Artikel 15.3, som bl.a. ålägger behörig myndighet en skyldighet att underrätta en sökande om att en ömsesidig överenskommelse uppnåtts, blir emellertid mycket svår att förstå i sitt sammanhang om den inte föregås av en inledande bestämmelse (detsamma gäller artikel 15.4). En bestämmelse bör därför införas i den nya lagen där det klargörs att om Skatteverket har fått ett yttrande från en rådgivande kommitté eller en kommitté för alternativ tvistlösning ska myndigheten tillsammans med behörig myndighet lösa tvisten genom en ömsesidig

överenskommelse. Överenskommelsen kan antingen grunda sig på yttrandet eller på en annan lösning som myndigheterna kommit överens om. Av bestämmelsen bör framgå att Skatteverket har sex månader på sig att ingå en överenskommelse med utländsk behörig myndighet som löser tvisten. För att ytterligare förtydliga när denna del av förfarandet aktualiseras föreslås att det i den nya lagen införs en inledande bestämmelse av vilken framgår att bestämmelserna i kapitlet är tillämpliga om en rådgivande kommitté har lämnat ett yttrande. Förfarandet kan således inledas dels när behöriga myndigheter inte uppnått en ömsesidig överenskommelse och en rådgivande kommitté inrättats och lämnat ett yttrande, dels när en rådgivande kommitté godtagit en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning och ingen behörig myndigheter begärt att förfarandet för ömsesidig överenskommelse ska inledas varvid kommittén har lämnat ett yttrande. I bestämmelsen bör också anges att vad som sägs om en rådgivande kommitté även gäller för en kommitté för alternativ tvistlösning om en sådan har inrättats i stället för en rådgivande kommitté. Detta för att slippa upprepa och tynga lagtexten med ”kommitté för alternativ tvistlösning”.

Vad gäller artikel 15.3 och dess genomförande i svensk rätt föreslås att det införs en bestämmelse i den nya lagen som ålägger Skatteverket att underrätta en sökande om att en ömsesidig överenskommelse träffats och om överenskommelse innebörd. Det innebär att behörig myndighet ska översända ett sammanfattande beslut om överenskommelsens innehåll. Direktivets krav på att underrättelsen ska ske utan dröjsmål bedöms för svensk del bäst uttryckas som så snart som möjligt.

Vad övrigt gäller genomförandet av artikel 15.3 och möjligheten för en sökande att ”överklaga i hemvistmedlemsstaten [...] i syfte att erhålla” en överenskommelse konstateras att det i svensk rätt inte finns någon allmän bestämmelse om överklagande för att erhålla ett beslut eller ett liknande besked. I sammanhanget bör framhållas att det inte är fråga om att ta del av en handling som faller under tryckfrihetsförordningen och att sökanden inte är part i förfarandet och därför inte har någon ”rätt” att få beslutet skickat till sig (jfr 1 kap. 2 § 2). Detta måste således regleras särskilt på något sätt. I 12 § förvaltningslagen finns bestämmelser om åtgärder som en part kan vidta om en myndighet försummar handläggningen av dennes ärende. Dessa bestämmelser kan användas som förebild vid utformningen av en bestämmelse som ska säkerställa att syftet med artikeln, dvs. att sökanden får del av den ömsesidiga överenskommelsens innebörd, uppnås. Det föreslås därför att det införs en bestämmelse i den nya lagen enligt vilken en sökande som endast erhållit information om att överenskommelsen har uppnåtts, men inte skriftligen underrättats om dess innebörd inom 30 dagar från underrättelsen, ska kunna vända sig till Skatteverket med en begäran om att få del av densamma. Med skriftligen underrättats förstås att överenskommelsens innebörd nedtecknats i en handling och skickats till sökanden. Myndigheten har då att antingen underrätta sökanden om överenskommelsens innebörd eller i ett beslut avslå begäran. Utrymmet för Skatteverket att avslå begäran i dessa fall synes vara mycket litet då det är svårt att föreställa sig någon anledning till varför underrättelse inte ska kunna ske i tid. Ett avslag på begäran att få del av innebörden i en ömsesidig överenskommelse ska precis som i 12 § förvaltningslagen kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol (se avsnitt 6.14). *Förvaltningsrätten i Stockholm* har påtalat att det i direktivet

anges att sökanden ska kunna överklaga i sin hemvistmedlemsstat för att få del av överenskommelsens innebörd och att detta inte framgår av lagförslaget. Regeringen anser att det förslag som lämnas ovan och som överensstämmer med det som lämnats i promemorian är i linje med artikelns syfte och säkerställer att sökanden har ett organ att vända sig till när berörda behöriga myndigheter inte uppfyller sin meddelandskyldighet. Förslaget är således mera generöst än direktivet. Regeringen anser därför inte att det finns anledning att begränsa bestämmelsen genom att föreskriva att sökanden ska ha hemvist i Sverige. Synpunkterna från Förvaltningsrätten i Stockholm föranleder därför ingen ändring i detta avseende.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 5 kap. 1–3 §§ i den nya lagen.

6.7.2 Följder av en ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté

Regeringens förslag: Sökanden ska inom 60 dagar från det att denne underrättades om överenskommelsens innebörd meddela Skatteverket om överenskommelsen godtas och om sökanden avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder i frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen.

I de fall Skatteverket har kommit överens med utländsk behörig myndighet om att lösa tvisten på annat sätt än vad som följer av yttrandet från den rådgivande kommittén, ska Skatteverket vara skyldigt att vidta de åtgärder som krävs för att den ömsesidiga överenskommelsen ska verkställas så snart som möjligt efter det att sökanden har meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder. Om Skatteverket inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen inom en månad från det att sökanden har meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder, får sökanden begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen. Skatteverket ska så snart som möjligt antingen vidta sådana åtgärder eller i ett beslut avslå begäran.

I de fall Skatteverket har kommit överens med utländsk behörig myndighet om att lösa tvisten i enlighet med yttrandet från den rådgivande kommittén, ska Skatteverket vara skyldigt att vidta de åtgärder som krävs för att den ömsesidiga överenskommelsen ska verkställas om

1. sökanden har meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder, och

2. det inte genom utländsk behörig myndighet eller Skatteverkets prövning enligt skattetvistlösningsdirektivet framkommit att det finns brister i opartiskhet hos en oberoende person i en rådgivande kommitté eller hos en medlem i en kommitté för alternativ tvistlösning.

Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att överenskommelsen ska verkställas senast 13 månader efter det att yttrandet överlämnades till Skatteverket. Om Skatteverket inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen inom angiven tidsfrist ska sökanden kunna begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa den. Skatteverket ska då så snart som möjligt antingen vidta sådana åtgärder eller i ett beslut avslå begäran.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian lämnas inget förslag om att sökanden hos Skatteverket också ska kunna begära verkställighet av en överenskommelse som inte grundar sig på ett yttrande från en kommitté eller att en prövning av bristande opartiskhet ska grunda sig på information från utländsk behörig myndighet eller Skatteverkets egen prövning av detta enligt artikel 8 i skattetvistolösningsdirektivet.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* tolkar artikel 15.4 i skattetvistolösningsdirektivet som att den berörda personen får vända sig till den behöriga domstolen för att se till att det slutliga beslutet genomförs, både i det fall beslutet grundar sig på ett yttrande från en kommitté och i det fall de behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 15.2 har fattat ett beslut som avviker från yttrandet från kommittén. *Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut* anser att en sökande bör kunna förutse på vilka grunder Skatteverket i ett beslut kan avslå begäran om att vidta åtgärder för att verkställa en ömsesidig överenskommelse. Sådana grunder bör tydligt framgå av lagen. Vidare anser Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut att det tycks saknas bestämmelser om hur frågan om bristande opartiskhet prövas och vad effekterna blir av en sådan prövning. Att neka verkställighet efter genomförandet på grund av bristande opartiskhet är en ganska drastisk åtgärd och borde utgöra undantagsfallet. Bestämmelser som tar sikte på att säkerställa opartiskheten genom hela förfarandet liksom att en person som inte anses uppfylla kriterier om opartiskhet byts ut under processens gång borde inkluderas för att i möjligaste mån säkerställa effektivitet i processen. Att en sökande efter flera års tvistlösningsprocess befinner sig tillbaka på ruta ett på grund av ett fel som hade kunnat rättas tidigare under förfarandet bör undvikas.

Skälen för regeringens förslag

Verkställande av en ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté

Enligt artikel 15.4 första stycket ska en ömsesidig överenskommelse vara bindande för de berörda medlemsstaterna, men den ska inte utgöra ett prejudikat. Överenskommelsen ska genomföras förutsatt att sökanden inom 60 dagar från det att denne fick del av den ömsesidiga överenskommelsens innebörd godtar överenskommelsen och avstår rätten till inhemska åtgärder. En bestämmelse motsvarande vad som nu har sagts och som ålägger sökanden en skyldighet att inom den nämnda tiden svara och intyga att inga rättsliga åtgärder kommer att vidtas med avseende på de frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen bör införas i den nya lagen. Med andra rättsliga åtgärder avses åtgärder som är

tillgängliga för sökanden i Sverige t.ex. överklagan av ett beskattningsbeslut. I bestämmelsen behöver emellertid inte uttryckligen anges att en ömsesidig överenskommelse inte ska utgöra ett prejudikat eftersom det redan följer av allmänna rättsliga principer. Vad gäller själva verkställandet noteras att det i artikel 15.4 andra stycket anges att det slutliga beslutet ska genomföras enligt nationell lagstiftning i de berörda medlemsstaterna, förutom i fall då en domstol eller annan rättslig myndighet i en berörd medlemsstat genom tillämpning av villkoren i artikel 8 konstaterar att det föreligger bristande oberoende. Vidare ska medlemsstaterna till följd av beslutet ändra sin beskattning, dvs. beskattningen ska justeras till att motsvara vad medlemsstaterna kommit överens om i den ömsesidiga överenskommelsen. Sådan ändring ska vidtas oavsett de tidsgränser som kan finnas i medlemsstaternas interna lagstiftning. Om beslutet inte genomförs får sökanden, hos behörig domstol i den medlemsstat som inte har genomfört beslutet, begära att beslutet genomförs.

Utifrån vad som ovan sagts kan konstateras att en ömsesidig överenskommelse som grundas på ett yttrande från en rådgivande kommitté eller kommitté för alternativ tvistlösning inte ska verkställas om en domstol i en berörd medlemsstat konstaterat att det finns brister i oberoendet enligt nationella regler och genom tillämpning av villkoren i artikel 8 (se om villkoren nedan). Med överenskommelse som grundar sig på ett yttrande ska förstås att Skatteverket och behörig myndighet kommer överens om att lösa den aktuella tvisten i enlighet med kommitténs förslag på lösning så som det uttrycks i kommitténs yttrande.

Om Skatteverket och behörig myndighet däremot kommer överens om en annan lösning än den som kommittén föreslår i sitt yttrande, kommer överenskommelsen inte att grunda sig på yttrandet, och verkställighet ska då ske enligt huvudregeln. Det innebär att ett sådant beslut ska verkställas om sökanden inom 60 dagar från det att denne fick del av överenskommelsens innebörd har godtagit den och intygat att denne avstår från att vidta rättsliga åtgärder med avseende på de frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen. En bestämmelse som reglerar att Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att verkställa en överenskommelse som inte grundar sig på ett yttrande bör införas i lagen i enlighet med vad som nu sagts. Att Skatteverket ska ”vidta åtgärder” innebär att Skatteverket ska fatta ett beslut, i enlighet med överenskommelsen, om att beskattningen ska justeras på det ena eller andra sättet. Ett sådant beslut kan enligt 67 kap. 39 § skatteförfarandelagen inte överklagas. Därefter fattas ett beslut i vilket omräkningen av skatten sker. Då denna ordning är en ren följd av överenskommelsen och motsvarar vad som gäller för verkställande av en ömsesidig överenskommelse enligt skatteavtalen i dag anser regeringen att det inte finns anledning att, såsom *Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut* föreslagit, reglera dessa åtgärder särskilt.

Vad gäller verkställande av en ömsesidig överenskommelse som grundas på ett yttrande förutsätts i direktivet att sökanden godkänner överenskommelsen och avstår från rättsliga åtgärder på samma sätt som nyss angavs. Som angetts ovan förutsätts också att ingen domstol eller rättslig myndighet i en berörd medlemsstat har meddelat beslut om bristande oberoende i enlighet med sina nationella regler om rättsmedel och genom tillämpning av villkoren i artikel 8.

Bristande oberoende får anses avse vad som i svensk rätt brukar benämnas jäv eller opartiskhet. De nationella svenska bestämmelser som rör opartiskhet eller jäv är normalt kopplade till ärenden eller mål som pågår hos en myndighet eller domstol (se t.ex. 16 § förvaltningslagen och 7 kap. rättegångsbalken). Det finns dock möjlighet att enligt skiljeförfarandelagen rikta en invändning mot en skiljeman som uppfattas brista i opartiskhet och få detta prövat. En sådan invändning ska göras av den som är part och prövas enligt huvudregeln i första hand av skiljemännen själva (jfr 8 och 10 §§ skiljeförfarandelagen). Om skiljemännen ogillar invändningen eller avvisar den kan parten vända sig till tingsrätt för prövning. De nu nämnda bestämmelserna är dock inte tillämpliga för att pröva invändningar om partiskhet eller jäv hos en oberoende person som ingår i en rådgivande kommitté. För att leva upp till de krav som direktivet ställer i detta avseende behöver det därför, enligt regeringens bedömning, införas en bestämmelse som möjliggör en prövning av eventuella brister i oberoende eller opartiskhet. Enligt direktivet är det relevant domstol eller annan rättslig myndighet som ska utföra uppgiften enligt sina nationella regler. Som angetts prövas jävsinvändningar inom ramen för ett mål eller ärende som finns hos en domstol, myndighet eller i ett skiljeförfarande. Det framstår därför som mest lämpligt att föreskriva att Skatteverket i samband med att myndigheten beslutar om verkställighet av den ömsesidiga överenskommelsen prövar om det finns brister i partiskhet som hindrar att överenskommelsen verkställs. Om det inkommer uppgifter om att det finns ett beslut om brister i opartiskhet hos en oberoende person fattat av utländsk behörig myndighet eller annan utländsk funktion eller om Skatteverket själv av någon anledning misstänker att en oberoende person brister i opartiskhet ska detta således prövas i samband med att myndigheten kontrollerar om sökanden godtagit överenskommelsen och avstått från rättsliga åtgärder när den ömsesidiga överenskommelsen ska genomföras. Skatteverkets bedömning av opartiskheten ska grunda sig på artikel 8. Regeringen instämmer i *Stockholms Handelskammares Skiljedomsinstitut* synpunkt om att detta bör framgå av bestämmelsen för att tydliggöra hur en prövning av bristande opartiskhet eller jäv går till och vad den grundar sig på.

Av artikel 8.5 andra stycket framgår att en oberoende person inte inom tolv månader från den rådgivande kommitténs yttrande får befinna sig i en situation eller omständighet som hade fått behörig myndighet att invända mot utnämmandet av den oberoende personen. I artikel 8.4 anges att behöriga myndigheter får invända mot en oberoende person på de grunder som de kommit överens om eller på någon av de grunder som anges i 8.4 a–d. För den närmare innebörden av artikel 8.4 a–d hänvisas till avsnitt 6.6.4. Skatteverket ska således göra sin bedömning av opartiskheten i förhållande till de kriterier som myndigheten kommit överens om med den eller de andra behöriga myndigheterna, alternativt enligt artikel 8.4 a–d. Eller om utländsk behörig myndighet informerat om att den funnit att det finns brister i partiskhet hos en oberoende person. Om Skatteverket finner att en oberoende person brister i opartiskhet eller om en domstol eller annan rättslig myndighet i en annan berörd medlemsstat konstaterat brister i opartiskhet och meddelat Skatteverket detta utgör det grund för att inte vidta de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen. Om inga brister i opartiskhet föreligger ska Skatteverket vidta åtgärder för att

verkställa överenskommelsen. Bestämmelsen i den nya lagen bör motsvara vad som nu sagts. Bestämmelsen bör även omfatta eventuella brister i opartiskhet hos medlemmar i en kommitté för alternativ tvistlösning (jfr artikel 10.2). För det fall Skatteverket konstaterar att det finns brister i opartiskhet bör myndigheten informera utländsk behörig myndighet om detta. En sådan bestämmelse bedöms dock inte behöva tas in i den nya lagen. Regeringen avser återkomma om detta i ett senare skede. Utifrån vad som ovan sagts är det enligt regeringen tillräckligt tydligt vad som blir följden av att brister i opartiskhet konstaterats. Till skillnad från Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut anser regeringen alltså inte att det behövs några ytterligare bestämmelser om effekterna av en prövning av bristande oberoende i detta skede av förfarandet.

När det gäller tidpunkten för verkställande noteras dels att direktivet inte anger någon exakt tid för detta, dels att det i artikel 8.5 uttalas att opartiskhet ska upprätthållas under tolv månader från kommitténs yttrande. Skatteverket kan teoretiskt få kännedom om omständigheter som gör att opartiskheten hos en oberoende person kan ifrågasättas den sista dagen av de tolv månaderna. För att möjliggöra för myndigheten att under sådana omständigheter pröva om det finns brister i opartiskhet bör det föreskrivas att Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att verkställa en överenskommelse senast 13 månader efter det att kommittén lämnade över yttrandet till Skatteverket om överenskommelsen grundar sig på yttrandet från kommittén. En överenskommelse som inte grundar sig på ett yttrande ska däremot verkställas så snart som möjligt efter att överenskommelsen godtagits och sökanden meddelat att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder.

Om överenskommelsen inte verkställs

När det gäller möjligheten i artikel 15.4 för en sökande att vända sig till behörig domstol för att genomföra en ömsesidig överenskommelse ter det sig också främmande att hos en svensk domstol direkt begära verkställande av en överenskommelse. Den förvaltningsinspirerade lösning som föreslagits i avsnitt 6.7.1 för att sökanden ska kunna erhålla en ömsesidig överenskommelse förefaller dock lämplig även när det gäller bestämmelserna om genomförande av en ömsesidig överenskommelse. Det bör således införas bestämmelser som möjliggör för en sökande att vända sig till Skatteverket med en begäran om att myndigheten vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa den ömsesidiga överenskommelsen. Såsom *Förvaltningsrätten i Stockholm* påpekat bör denna ordning också omfatta överenskommelser som inte grundar sig på ett yttrande. En begäran om verkställighet av en överenskommelse som grundar sig på ett yttrande ska på sätt som föreslagits i promemorian kunna framställas 13 månader från det att den rådgivande kommittén eller kommittén för alternativ tvistlösning lämnade sitt yttrande. Att sökanden ska kunna begära att Skatteverket vidtar åtgärder för att verkställa överenskommelsen först 13 månader efter att yttrandet avlämnats beror på att det ovan föreslagits att Skatteverket ska kunna pröva om det finns brister i opartiskheten hos en oberoende person inom 13 månader från yttrandets avlämnande. En begäran om verkställighet av en överenskommelse som

löser tvisten på ett annat sätt än vad som följer av yttrandet från en kommitté bör däremot kunna framställas inom betydligt kortare tid eftersom det inte finns någon liknande period för att framställa invändningar om bristande opartiskhet i sådana fall. Regeringen anser att en sådan begäran bör kunna ges in till Skatteverket en månad efter det att sökanden godtog överenskommelsen och avstod från rättsliga åtgärder. När en begäran om verkställighet inkommer ska Skatteverket så snart som möjligt vidta de åtgärder som krävs för att genomföra överenskommelsen eller i ett beslut avslå begäran. Om verkställighet inte sker på grund av att det finns brister i opartiskhet bör sökanden kunna begära att en ny rådgivande kommitté inrättas. En sådan ordning torde vara i enlighet med direktivet men är, såsom Stockholms Handelskammares Skiljedomsinstitut påpekat, inte den mest effektiva. Regeringen anser emellertid att direktivet inte ger utrymme för att byta ut en oberoende person som brister i partiskhet under förfarandets gång utan endast innan kommittén påbörjar sitt arbete (se avsnitt 6.6.4) eller efter det att ett yttrande meddelats. Ett avslag på en begäran om verkställighet på grund av bristande opartiskhet resulterar dock inte i att förfarandet behöver tas om från början.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 5 kap. 4–6 §§ i den nya lagen.

6.8 Tvistlösningsförfarandets upphörande

Regeringens förslag: Tvistlösningsförfarandet enligt lagen ska upphöra om

1. Skatteverket meddelar ett beslut som innebär att det inte längre finns någon tvist,
2. Skatteverket tar emot en skriftlig återkallelse av ansökan om tvistlösning från sökanden, eller
3. tvisten upphör av någon annan anledning.

Tvistlösningsförfarandet ska också upphöra om en domstol har meddelat beslut i tvistefrågan som det inte är möjligt att avvika från i den medlemsstaten och

1. de behöriga myndigheterna inte har träffat en ömsesidig överenskommelse, eller
2. den rådgivande kommittén eller kommittén för alternativ tvistlösning inte har lämnat ett yttrande till de behöriga myndigheterna.

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om underrättelseskyldighet bör inte tas in i lag.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat förslaget.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Skattetvistlösningsdirektivet

I artikel 3.5 och 3.6 finns bestämmelser om att förfarandet enligt direktivet i vissa fall ska upphöra. Det rör sig dels om fall där en behörig myndighet har meddelat ett ensidigt beslut som löser tvisten, dels om fall där sökanden har återkallat sin ansökan om tvistlösning. Enligt artikel 3.6 ska förfarandet enligt direktivet upphöra också om en tvistefråga av något skäl upphör att existera.

Bestämmelser om att förfarandet enligt direktivet ska upphöra finns också i artikel 16.4.

Tvistlösningsförfarandets upphörande

Enligt artikel 3.5 andra stycket får behörig myndighet i en berörd medlemsstat besluta att lösa tvistefrågan på egen hand inom sex månader från mottagandet av ansökan om tvistlösning eller komplettering av uppgifter till en sådan ansökan. En behörig myndighet som fattar ett sådant beslut ska utan dröjsmål underrätta såväl sökanden som övriga behöriga myndigheter om sitt beslut. När en sådan underrättelse har lämnats ska förfarandet enligt direktivet upphöra. Det bedöms inte nödvändigt att i den nya lagen föra in en bestämmelse om att Skatteverket har rätt att ensidigt, utan att blanda in utländsk behörig myndighet, fatta ett beslut med avseende på beskattningen i Sverige som innebär att tvisten mellan medlemsstaterna löses. En bestämmelse som möjliggör detta finns redan i 67 kap. 38 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Däremot bör det tas in en bestämmelse om att ett sådant beslut innebär att förfarandet enligt den nya lagen upphör om Skatteverket meddelar ett sådant beslut. Bestämmelser om att Skatteverket ska underrätta sökanden och utländsk behörig myndighet om Skatteverket fattat ett beslut som innebär att det inte längre finns någon tvist regleras med fördel genom föreskrifter på lägre nivå. Regeringen avser återkomma om detta längre fram.

Som anförs i avsnitt 6.4.5 ska en sökande ha rätt att återkalla en ansökan om tvistlösning. Detta ska göras genom att sökanden lämnar in ett skriftligt meddelande eller underrättelse om återkallelse till behöriga berörda myndigheter. Enligt artikel 3.6 ska en sådan underrättelse leda till att alla förfaranden enligt direktivet omedelbart upphör. En behörig myndighet som tar emot en återkallelse ska utan dröjsmål informera övriga behöriga myndigheter om att förfarandet upphört av denna anledning. Enligt artikeln ska alla förfaranden enligt direktivet även upphöra med omedelbar verkan om en tvistefråga av något skäl upphör att existera. De behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna ska även i dessa fall utan dröjsmål informera sökanden om detta och om de allmänna skälen för det.

Av artikel 16.4 framgår att förfarandet enligt direktivet ska upphöra om en domstol i en medlemsstat meddelat ett beslut i tvistefrågan och det inte enligt det landets nationella lagstiftning är möjligt att avvika från det beslutet. Detta gäller om de behöriga myndigheterna vid tidpunkten för nämnda beslut inte träffat en ömsesidig överenskommelse i frågan eller om en rådgivande kommitté eller en kommitté för alternativ tvistlösning inrättats men inte lämnat ett yttrande till de behöriga myndigheterna.

Bestämmelser motsvarande vad som nu har sagts om tvistlösningsförfarandets upphörande bör tas in i den nya lagen. De delar av artikel 3.6

och 16.4 som reglerar skyldigheten för behörig myndighet att underrätta sökanden och utländsk behörig myndighet om att tvistlösningsförfarandet upphört genomförs enligt regeringens mening lämpligast genom föreskrifter på lägre nivå. Regeringen avser att återkomma om detta.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 6 kap. 1 och 2 §§ i den nya lagen.

6.9 Särskilda bestämmelser för fysiska personer och mindre företag

Regeringens förslag: En sökande som är en fysisk person eller ett mindre företag enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU och som är obegränsat skattskyldig i Sverige ska, med åberopande av artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet, till Skatteverket kunna ge in

1. en ansökan om tvistlösning,
2. ett svar på ett föreläggande om komplettering av en ansökan,
3. en begäran om kompletterande uppgifter till ansökan,
4. en återkallelse av ansökan, eller
5. en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté.

Skatteverket ska då inom två månader från mottagandet översända handlingen till utländsk behörig myndighet. Vid översändandet ska Skatteverket ange att handlingen har getts in med stöd av artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet. En handling som getts in på detta sätt ska anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då verket översände handlingen till utländsk behörig myndighet.

Om Skatteverket tar emot ytterligare uppgifter som svar på ett föreläggande eller en begäran om att ge in uppgifter enligt lagen, ska Skatteverket skicka en kopia av svaret till utländsk behörig myndighet. Sådana uppgifter ska anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då de togs emot av verket.

Om Skatteverket tar emot en underrättelse från utländsk behörig myndighet om att denna myndighet har tagit emot en ansökan om tvistlösning, ett svar på ett föreläggande om komplettering av ansökan, en begäran om kompletterande uppgifter av ansökan, en återkallelse av en ansökan om tvistlösning eller en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté enligt förfarandet i artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet, ska handlingen anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då underrättelsen togs emot. Om underrättelsen är en kopia av ett svar på ett föreläggande om komplettering av en ansökan om tvistlösning eller en begäran om kompletterande uppgifter av ansökan under förfarandet vid ömsesidig överenskommelse ska handlingen anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då den överlämnade behöriga myndigheten tog emot handlingen.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslås att det ska införas vissa upplysningsbestämmelser i förordning och att Skatteverkets skyldighet att skicka över

handlingar till utländsk behörig myndighet ska regleras i förordning. Det lämnas dock inte förslag på någon uttrycklig bestämmelse om från vilken dag tidsfristerna i lagen ska beräknas i en sådan situation.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* konstaterar att det föreslås införas en upplysningsbestämmelse i förordning om möjligheten för fysiska personer och mindre företag att, i enlighet med artikel 17 i direktivet, lämna in en ansökan om tvistlösning m.m. endast till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där personen har sin skatterättsliga hemvist. Förvaltningsrätten anser att det kan finnas skäl att överväga om det skulle vara tydligare att utforma en bestämmelse i lagen som anger att fysiska personer och mindre företag med hemvist i Sverige får lämna in en ansökan om tvistlösning m.m. enbart till Skatteverket.

Skälen för regeringens förslag

Artikel 17 innehåller bestämmelser om ett något förenklat förfarande för berörda personer som är fysiska personer eller som inte är stora företag. I artikeln anges att en sökande som är en enskild person eller som inte är ett stort företag och inte är en del av en stor koncern enligt definitionerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19), får lämna in en ansökan om tvistlösning, svar på en begäran om ytterligare information, återkallelse av ansökan om tvistlösning och begäran om inrättande av en rådgivande kommitté endast till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där personen har sin hemvist. Den behöriga myndigheten i den medlemsstaten som tar emot handlingen ska därefter, inom två månader från det att en sådan handling mottagits, underrätta de behöriga myndigheterna i övriga berörda medlemsstater om detta. Sökanden ska anses ha lämnat in handlingen till samtliga behöriga myndigheter den dag då hemvistmyndigheten lämnade över den. Om en behörig myndighet tar emot ytterligare information enligt artikel 3.4 ska myndigheten skicka en kopia på informationen till övriga behöriga myndigheter. Samtliga behöriga myndigheter ska anses ha mottagit informationen den dag då den översändande behöriga myndigheten tog emot den. Information enligt artikel 3.4 har i denna remiss och i förslaget till den nya lagen benämnts svar på en behörig myndighets föreläggande om komplettering av ansökan eller begäran om komplettering av uppgifter.

I promemorian har föreslagits att artikel 17 ska genomföras genom bestämmelser i såväl lag som förordning. Regeringen anser att de delar av artikeln som inverkar på svenska förhållanden bör genomföras i lag. Det rör sig bl.a. om bestämmelser som reglerar när de handlingar som nämnts ovan ska anses ha getts in eller tagits emot när en sökande åberopar förfarandet i artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet eftersom dagen för ingivandet eller mottagandet har betydelse för beräkningen av tidsfrister i den nya lagen. Det nu sagda innebär följande.

Skatteverket tar emot handlingar från en sökande som är obegränsat skattskyldig i Sverige

Enligt artikel 17 ska en sökande som är en enskild person eller som inte är ett stort företag enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag (se artikel 3.4 och 3.7 i direktiv 2013/34/EU) ha möjlighet att endast lämna in en ansökan om tvistlösning, ett svar på ett föreläggande eller en begäran om kompletterande uppgifter till ansökan, en återkallelse av ansökan om tvistlösning eller en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté till behörig myndighet i den medlemsstat där denne har hemvist. Den situation som regleras i artikel 17 är således ett undantag från huvudregeln enligt vilken handlingarna i fråga ska ges in till samtliga berörda behöriga myndigheter samtidigt, eller i form av en kopia när det gäller svar på ett föreläggande eller begäran om komplettering av ansökan.

I promemorian föreslås för svensk del att den nya lagen ska reglera en sökandes ingivande av handlingar till svensk behörig myndighet, dvs. till Skatteverket, och att det i förordning bör tas in bestämmelser enligt vilka Skatteverket ska upplysa sökanden om att det i skattetvistlösningsdirektivet finns bestämmelser rörande bl.a. samtidigt ingivande av ansökan, svar på kompletterande uppgifter, återkallelse och inrättande av rådgivande kommitté för att denne ska kunna tillvarata sin rätt enligt direktivet. Detta då det inte bedömts möjligt eller lämpligt att i svensk författning reglera ingivande av handlingarna till utländska myndigheter. Vid en första anblick kan det därför framstå som märkligt att införa bestämmelser enligt vilka en sökande t.ex. ska kunna ge in en ansökan endast i Sverige, eftersom det endast är ingivande till svensk myndighet som regleras i den nya lagen. Förfarandet enligt artikel 17 står dock öppet för fysiska personer och små och medelstora företag om Sverige är den medlemsstat där sökanden har sin hemvist. Med begreppet hemvist förstås den medlemsstat där den sökande anses höra hemma enligt skattelagstiftningen (jfr avsnitt 6.4.1), vilket i svensk skatterätt uttrycks som obegränsat skattskyldig.

Utöver att sökanden inte behöver ge in handlingar till respektive behörig myndighet i tvisten kan man tänka sig en situation där tvisten är mellan medlemsstaterna A och B och att Sverige är sökandens hemviststat. Skatteverket skulle i en sådan situation behöva vara sökanden behjälplig. De dokument som nämns i artikel 17 ska i sådana fall kunna ges in enbart i Sverige. Det förefaller därför nödvändigt att införa en bestämmelse i den nya lagen av vilken framgår att sökanden som är obegränsat skattskyldig i Sverige kan ge in de handlingar som nämns ovan endast till Skatteverket även om de är ställda till andra berörda medlemsstater. För att Skatteverket ska uppmärksammas på att handlingen ges in enligt artikel 17 bör det föreskrivas att sökanden vid ingivandet av handlingarna till Skatteverket i sådana fall ska ange att denne åberopar artikel 17 i direktivet. Att sökanden har motsvarande möjlighet om hemvisten är i en annan medlemsstat bör enligt regeringen regleras av föreskrifter på lägre nivå. Följden av att en sökande ger in en handling med åberopande av artikel 17 i direktivet ska vara att Skatteverket ska vara skyldigt att skicka över handlingen till utländsk behörig myndighet i enlighet med vad direktivet föreskriver. I

den svenska versionen av direktivet uttrycks detta som att behörig myndighet ska underrätta övriga berörda behöriga myndigheter efter att handlingen mottagits. Att berörda behöriga myndigheter ska underrättas kan inte förstås på annat sätt än att Skatteverket ska översända de handlingar som rör den utländska behöriga myndigheten till den myndigheten, dvs. endast de handlingar som är adresserade dit. De berörda behöriga myndigheterna och Skatteverket ska i sådana fall anses ha tagit emot handlingen från sökanden den dag då handlingen översänds. Skatteverket ska således utgå från "översändandedagen" vid prövning av om en ansökan om tvistlösning, en begäran om inrättande, ett svar på föreläggande etc. (de handlingar som nämns i artikel 17) getts in i rätt tid. En ansökan om tvistlösning ska t.ex. prövas inom sex månader från mottagandet. Prövning ska således ske inom sex månader från den dag då Skatteverket överlämnade handlingen. När det gäller ytterligare uppgifter som ges in som svar på ett föreläggande om komplettering av ansökan eller en begäran om komplettering ska Skatteverket i stället vara skyldigt att skicka över en kopia av handlingen. Ytterligare uppgifter som ges in som ett svar på ett föreläggande eller en begäran om komplettering ska anses ha kommit samtliga berörda behöriga myndigheter tillhanda den dag då Skatteverket tog emot dem. Då dagen för uppgifternas mottagande kan ha betydelse för den myndighet som begärt svar ska det i bestämmelsen föreskrivas att Skatteverket i samband med att kopian skickas över ska underrätta utländsk behörig myndighet om när svaret togs emot. Vad gäller den omvända situationen då utländsk behörig myndighet tar emot handlingar i egenskap av sökandens hemvistmedlemsstat bör följande gälla.

Skatteverket tar emot handlingar från utländsk behörig myndighet

Det bör införas en bestämmelse som reglerar att om Skatteverket får en underrättelse om att en ansökan om tvistlösning, en återkallelse av ansökan om tvistlösning eller en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté har getts in till behörig myndighet i den medlemsstat där sökanden har sin hemvist ska handlingen anses ha getts in till Skatteverket den dag då Skatteverket tog emot underrättelsen. Dagen då Skatteverket tar emot underrättelsen bedöms motsvara den dag då utländsk behörig myndighet lämnar över handlingen, vilket är vad som anges i direktivet. Detta bedöms på motsvarande sätt som ovan behöva regleras i lag eftersom dagen för mottagandet har betydelse för beräkningen av tidsfristerna i lagen. Bestämmelsen bör också reglera den händelsen att ytterligare uppgifter tas emot som svar på ett föreläggande om komplettering av en ansökan om tvistlösning eller en begäran om komplettering av uppgifter enligt artikel 3.4. I sådana fall ska behörig myndighet i den medlemsstat som tar emot uppgifterna översända en kopia av dem till behöriga myndigheter i alla andra berörda medlemsstater, dvs. till Skatteverket för Sveriges del. De mottagande berörda myndigheterna ska anses ha tagit emot kopian samma dag som den behöriga myndighet som översände uppgifterna fick del av uppgifterna. Bestämmelsen i lagen bör således också reglera vad som gäller när Skatteverket tar emot sådana uppgifter eftersom dagen för mottagandet kan ha betydelse för hur fristerna i lagen avseende de

handlingar som kan ges in med stöd av artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet ska beräknas på sätt som angetts ovan.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 7 kap. 1–3 §§ i den nya lagen.

6.10 Förhållandet till andra nationella förfaranden

Regeringens förslag: En sökande ska ha tillgång till tvistlösningsförfarandet i lagen även om det finns ett nationellt beslut i tvistefrågan som har fått laga kraft.

Skatteverket ska kunna vilandeförklara tvistlösningsförfarandet om det samtidigt pågår ett straffrättsligt förfarande i den fråga som gett upphov till tvisten som kan leda till påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69). Tvistlösningsförfarandet enligt lagen ska kunna vilandeförklaras från och med den dag då ansökan om tvistlösning enligt den nya lagen godtogs till dess att ett slutligt beslut har fått laga kraft i det straffrättsliga förfarandet.

Om en ansökan om tvistlösning lämnas in ska Skatteverket avsluta varje annat sådant förfarande om den aktuella tvisten som pågår enligt ett skatteavtal mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen.

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om att tvistlösningsförfarandet inte hindrar Sverige från att inleda eller fortsätta rättsliga förfaranden bör inte genomföras i lag.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. Enligt promemorian föreslås vilandeförklaring också ske vid förfaranden som kan leda till påförande av skattetillägg enligt skatteförfarandelagen. En vilandeförklaring föreslås även kunna sträcka sig till när ett slutligt beslut meddelats.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Näringslivets Skattedelegation (NSD)* till vars yttrande *Svenskt Näringsliv, Svensk Försäkring, Svensk Handel* och *Svenska Bankföreningen* ansluter sig, *Insamlingsstiftelsen Rättvis skatteprocess (Rättvis skatteprocess)* till vars yttrande *Företagarna* ansluter sig, *Sveriges Advokatsamfund* och *Stockholms Handelskammarers Skiljedomsinstitut* har framfört synpunkter på förslaget till avslag på en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté i avsnitt 6.6.2. I nu aktuellt avsnitt innebär detta enligt *Förvaltningsrätten i Stockholm* och *Sveriges Advokatsamfund* att Skatteverket får vidare möjligheter att vilandeförklara ett förfarande än vad som följer av direktivet. Därutöver anser *Förvaltningsrätten i Stockholm* att det behöver klargöras vad som avses i lagen med att ett slutligt beslut har meddelats i det straffrättsliga eller administrativa förfarandet, dvs. om det är ett lagakraftvunnet beslut som avses.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Enligt artikel 16.1 ska det faktum att en åtgärd av en medlemsstat, som gett upphov till en tvist, har vunnit laga kraft enligt nationell rätt inte hindra de berörda personerna

från att använda sig av de förfaranden som föreskrivs i direktivet. En bestämmelse av vilken framgår att en sökande ska ha möjlighet att använda sig av den nya lagen även om det finns ett lagakraftvunnet nationellt beslut avseende frågan som är föremål för tvist bör därför tas in i den nya lagen för att genomföra artikel 16.1. Syftet med bestämmelsen är att tydliggöra för sökanden att även om en skattefråga t.ex. prövats av nationell domstol så har denne rätt att använda sig av skatttvistlösningsdirektivet om skattefrågan ingår i den fråga som är föremål för en tvist mellan medlemsstater.

I artikel 16.2 anges att hänskjutandet av en tvist till förfarandet vid ömsesidig överenskommelse enligt artikel 4 eller tvistlösningsförfarandet enligt artikel 6 inte ska hindra en medlemsstat från att inleda eller fortsätta rättsliga förfaranden eller förfaranden för administrativa och straffrättsliga påföljder i samma ärende. Någon bestämmelse som reglerar detta bedöms inte behöva införas i svensk författning.

Enligt artikel 16.5 ska ingivandet av en ansökan om tvistlösning resultera i att ett eventuellt annat pågående förfarande för ömsesidig överenskommelse eller tvistlösning enligt ett skatteavtal som tolkas eller tillämpas i förhållande till tvisten avslutas. Ett sådant annat pågående förfarande rörande tvisten ska avslutas med verkan från och med det datum då någon av de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna först tog emot ansökan. Med annat pågående förfarande enligt skatteavtal avses ett skatteavtal mellan Sverige och en annan medlemsstat inom Europeiska unionen och som rör den tvist som sökanden vill ha prövad enligt den nya lagen. För att genomföra direktivet i denna del behöver en bestämmelse tas in i den nya lagen som anger att Skatteverket, om sökanden ger in en ansökan om tvistlösning enligt den nya lagen, ska avsluta alla andra förfaranden om den aktuella tvisten som pågår enligt ett skatteavtal mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen. Mot denna bakgrund och då det i avsnitt 6.4.2 har föreslagits att sökanden i sin ansökan om tvistlösning ska lämna en försäkran om att denne är medveten om att ingivandet av ansökan om tvistlösning enligt lagen innebär att varje annat förfarande avseende tvisten avslutas bedömer regeringen att det inte behövs en särskild upplysningsbestämmelse om detta i varje lag om skatteavtal mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen.

Enligt artikel 16.6 får en behörig myndighet under vissa omständigheter vilandeförklara förfarandet enligt direktivet. Förutsättningen är att ett rättsligt eller administrativt förfarande har inletts som skulle kunna leda till påföljder i den medlemsstaten vad avser den justerade inkomsten eller det justerade kapitalet för skattebedrägeri, avsiktlig försummelse och grov vårdslöshet och det förfarandet äger rum samtidigt som något av de förfaranden som avses i direktivet. Förfarandet enligt direktivet får förklaras vilande från och med datumet för godtagandet av begäran till och med datumet för den slutliga utgången i det rättsliga eller administrativa förfarandet. I promemorian har sådana påföljder som avses i artikeln främst bedömts vara påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69) och skattetillägg enligt skatteförfarandelagen (2011:1244). Regeringen har i avsnitt 6.6.2 föreslagit att avslag på en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté ska kunna göras endast om påföljd för skattebrott

dömts ut. Samma skäl gör sig gällande i fråga om motsvarande bestämmelse som föreslås i detta avsnitt. Vilandeförklaring av tvistlösningsförfarandet bör således kunna ske om ett straffrättsligt förfarande samtidigt pågår i den fråga som gett upphov till tvisten och det kan leda till påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69). I direktivet anges att vilandeförklaring ska kunna löpa till och med den slutliga utgången i det rättsliga eller administrativa förfarandet. I promemorian uttrycks detta som ”slutligt beslut har meddelats”. Regeringen anser att det är rimligt att, såsom *Förvaltningsrätten i Stockholm* anför, direktivet tolkas som att vilandeförklaringen ska sträcka sig till dess att det slutliga beslutet har fått laga kraft. Bestämmelsen i den nya lagen om att Skatteverket får vilandeförklara förfarandet i lagen bör återspegla vad som nu sagts.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 8 kap. 1–3 §§ i den nya lagen.

6.11 Offentliggörande

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i skattetvistlösningsdirektivet om offentliggörande bör inte genomföras i lag.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens bedömning med den skillnaden att uttrycket publicera används i promemorian.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat promemorians förslag och bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: I artikel 18 finns bestämmelser om skyldighet för behöriga myndigheter att offentliggöra en ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en rådgivande kommitté eller kommitté för alternativ tvistlösning. Ett offentliggörande kräver samtycke från sökande. Om sådant samtycke inte finns ska en sammanfattning publiceras i stället.

Enligt artikel 18.1 ska en rådgivande kommitté och en kommitté för alternativ tvistlösning utfärda sina yttranden skriftligen. Eftersom den nya lagen inte annat än undantagsvis reglerar uppgifter kopplade till arbetet i en rådgivande kommitté eller en kommitté för alternativ tvistlösning finns inte anledning att föreslå några bestämmelser i detta avseende. Det finns inte heller anledning att införa bestämmelser om att Europeiska kommissionen ska utarbeta ett standardformulär för publicerande av sådan information som avses i punkterna 2 och 3 (artikel 18.4). Detta då svensk författning inte kan reglera ett EU-organs arbetsuppgifter. Några bestämmelser motsvarande innehållet i artikel 18.1 och 18.4 bör därför inte föras in i den nya lagen.

Enligt artikel 18.2 får behöriga myndigheter komma överens om att offentliggöra ett beslut i dess helhet. För detta krävs att sökanden samtycker till offentliggörandet.

I artikel 18.3 anges att om behöriga myndigheter inte kan komma överens om att offentliggöra beslutet i dess helhet eller om sökanden inte samtycker till att beslutet offentliggörs, ska behöriga myndigheter i stället

offentliggöra en sammanfattning av beslutet. I artikeln anges också vilka uppgifter som sammanfattningen ska innehålla. Det är fråga om uppgifter som beskriver frågan och sakinnehållet, datum, berörda beskattningsperioder, rättslig grund, branschsektor och en kort beskrivning av den slutliga utgången. Sammanfattningen ska också innehålla uppgift om vilken skiljedomsmetod som använts. Innan sammanfattningen offentliggörs ska de behöriga myndigheterna skicka den till sökanden som senast 60 dagar från mottagandet av sammanfattningen får begära att information som rör handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemligheter eller handelsprocesser eller information som strider mot grunderna för rättsordningen inte ska offentliggöras. Bestämmelser motsvarande artikel 18.2 och 18.3 bör enligt regeringen inte införas i den nya lagen då de riktar sig till behöriga myndigheter. Inte heller finns det anledning att i den nya lagen införa en bestämmelse motsvarande artikel 18.5 om att behörig myndighet utan dröjsmål ska underrätta Europeiska kommissionen om en sammanfattning som ska offentliggöras. Regeringen avser återkomma med ett förslag på genomförande av dessa delar.

6.12 Behörig domstol i Sverige

Regeringens bedömning: Det finns inget behov att utse behörig domstol i Sverige.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig över bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: I direktivet finns en definition av och ett antal uppgifter som åläggs en behörig domstol. Definitionen av behörig domstol ger utrymme för att anpassa direktivet till det organ i varje medlemsstats rättssystem och allmänna förvaltning som är bäst lämpad att utföra de uppgifter som direktivet ålägger behörig domstol (jfr avsnitt 6.2). De uppgifter som behörig domstol enligt direktivet ska utföra är bl.a. att på begäran utnämna oberoende personer och besluta om genomförande av en arbetsordning (avsnitt 6.6.6 och 6.6.7). En behörig domstol ska på begäran också se till att en ömsesidig överenskommelse verkställs under vissa omständigheter. Det är således fråga om flera scenarier som förfarandemässigt ligger olika nära eller långt ifrån de måltyper och ärenden som faller under svenska domstolars prövning och behörighet i dag.

I avsnitt 6.7.2 har föreslagits att direktivets krav på att en sökande ska kunna vända sig till behörig domstol för att på så sätt få en ömsesidig överenskommelse verkställd genomförs på sätt att den enskilde ska kunna vända sig till Skatteverket med en begäran om verkställighet. Om Skatteverket inte efterkommer begäran föreslås att myndigheten ska fatta ett beslut om att avslå begäran. Även när det gäller begäran om utnämning av oberoende personer och begäran om att få del av arbetsordning föreslås att den sökande ska vända sig till Skatteverket med sin begäran (se avsnitt 6.6.6 och 6.6.7). Samtliga nu nämnda bestämmelser kommer uttryckligen att ange att Skatteverket ska utföra uppgifterna i fråga. Det finns därför inte anledning att utse behörig domstol i Sverige.

6.13 Kostnader för förfarandet

Regeringens förslag: Skatteverket ska kunna besluta att en sökande ska stå för de oberoende personernas kostnader och arvoden med anledning av en tvist enligt lagen om sökanden har återkallat sin ansökan om tvistlösning eller om en rådgivande kommitté har bekräftat att en utländsk behörig myndighets beslut att avvisa dennes ansökan om tvistlösning var riktigt. Sökanden ska enbart stå för kostnader och arvoden om Skatteverket och utländsk behörig myndighet är överens om det. Skatteverket ska inte ersätta kostnader som uppstår för sökanden eller en annan person som är berörd av tvisten.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att det ska införas en bestämmelse om hur kostnaderna och arvoden för de oberoende personerna i en rådgivande kommitté ska fördelas mellan Sverige och andra medlemsstater. Det föreslås också att Skatteverket inte ska stå för kostnader som bl.a. en sökande förorsakar.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* påpekar att det i artikel 12.1 i direktivet anges att medlemsstaterna inte ska stå för de kostnader som den berörda personen ”ådrar sig”. I lagförslaget anges att Skatteverket inte ska ersätta kostnader som sökanden eller en annan person som är berörd av tvisten ”förorsakar”. Förvaltningsrätten anser att kostnader som en person förorsakar kan omfatta kostnader utöver de som en person ådrar sig och att det därför är olämpligt att använda begreppet förorsakar i lagen.

Skälen för regeringens förslag: Artikel 12 innehåller bestämmelser om vem som ska stå för kostnaderna för förfarandet och hur dessa kostnader ska beräknas. Av artikeln framgår dels hur kostnaderna ska räknas fram och hur högt arvodet kan vara per person och dag, dels under vilka omständigheter en sökande kan åläggas att stå kostnader och arvoden för de oberoende personernas arbete.

I artikel 12.1 anges att kostnaderna för de oberoende personerna och eventuella arvoden för dem ska delas lika mellan de berörda medlemsstaterna, såvida inte annat anges i artikel 12.2 eller om de behöriga myndigheterna har kommit överens om annat. Vidare specificeras att kostnaderna för de oberoende personerna ska motsvara genomsnittsbeloppet för den gängse ersättningen till högre tjänstemän i berörda medlemsstater, medan arvodet i förekommande fall ska vara begränsat till 1 000 EUR per person och dag då kommittén sammanträder. I artikeln anges också att medlemsstaterna inte ska stå för sådana kostnader som en berörd person ådrar sig.

Enligt artikel 12.2 ska en berörd person stå för alla de kostnader som anges i artikel 12.1 om de behöriga myndigheterna har kommit överens om det och om personen har återkallat sin ansökan om tvistlösning eller om denne har lämnat en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté efter ett avvisande av ansökan om tvistlösning och kommittén därefter har bekräftat att behörig myndighets avvisningsbeslut var riktigt.

De delar av artikeln som har betydelse för när en berörd person kan bli skyldig att stå för kostnaderna för förfarandet bör genomföras genom en bestämmelse i den nya lagen. Av bestämmelsen bör framgå under vilka

förutsättningar som Skatteverket kan besluta att sökanden ska stå för de oberoende personernas kostnader och arvoden i förfarandet. I linje med direktivet bör Skatteverket endast kunna besluta att ålägga sökanden att stå för kostnader och arvoden om myndigheten och berörd utländsk behörig myndighet har kommit överens om det. Regeringen anser däremot att det inte är nödvändigt att i den nya lagen reglera hur kostnaderna eller arvodena för de oberoende personerna ska fördelas eller beräknas mellan medlemsstaterna då bestämmelserna i dessa delar riktar sig till stater och behöriga myndigheter. Till skillnad från promemorian föreslås därför ingen bestämmelse om fördelningen av kostnader och arvoden mellan medlemsstaterna i den nya lagen. Vad slutligen gäller direktivets bestämmelser om att medlemsstaterna inte ska stå för sådana kostnader som en berörd person ådrar sig föreslås att denna bestämmelse kvarstår i lagen då den klargör att en berörd person inte kan få ersättning för kostnader under förfarandet. I likhet med *Förvaltningsrätten i Stockholm* anser regeringen att skrivningen ”försakar kostnader” som föreslås i promemorian inte är lämplig. Uttrycket ”ådrar sig” som anges i direktivet är enligt regeringens bedömning tydligare, men samtidigt något ålderdomligt. Med kostnader som en berörd person ådrar sig avses sådana kostnader som uppstår eller uppkommer för denne under förfarandet. Regeringen föreslår därför att skrivningen i bestämmelsen återspeglar detta. Det ska således anges att det är kostnader som uppstår för en sökande som inte ersätts. En sådan skrivning blir såväl tydligare som mera korrekt. Då det finns utrymme för att tvisten direkt kan beröra fler än sökanden ska det i bestämmelsen anges att inte heller en annan person som är berörd av tvisten ska kunna få ersättning för kostnader som uppstår för denne. Med annan person som är berörd av tvisten ska förstås en fysisk eller juridisk person som enligt skattelagstiftningen i en stat inom Europeiska unionen anses höra hemma där och vars inkomst- eller förmögenhetsbeskattning påverkas direkt av en tvist mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal dem emellan, men som inte ger in en ansökan om tvistlösning.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 9 kap. 1 § i den nya lagen.

6.14 Överklagande

Regeringens förslag: Följande beslut enligt lagen ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol:

- avvisning av en ansökan om tvistlösning
- avslag på en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté
- avslag på en begäran om att utnämna oberoende personer
- avslag på en begäran om att verkställa en ömsesidig överenskommelse
- avslag på en begäran om att få del av en ömsesidig överenskommelses innebörd
- kostnader för förfarandet.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Promemorian innehåller inga bestämmelser om överklagande av avslag på en begäran om att verkställa en ömsesidig överenskommelse som inte grundar sig på ett yttrande eller avslag på en begäran om att få del av en ömsesidig överenskommelses innebörd.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* anser att överklagandebestämmelsen ska kompletteras med en hänvisning till de föreslagna 3 kap. 6 § och 5 kap. 5 §. Förvaltningsrätten anser också att det saknas en överklagandehänvisning till den föreslagna 5 kap. 3 § andra stycket. När det gäller möjligheten för sökanden att driva igenom att den ömsesidiga överenskommelsen verkställs är det enligt förslaget enbart Skatteverkets beslut att avslå begäran om att verkställa den ömsesidiga överenskommelsen som ska kunna överklagas. Förvaltningsrätten anser till skillnad mot vad som anges i promemorian att domstolen inte enbart har att pröva huruvida Skatteverket har haft fog för att avslå begäran om att verkställa överenskommelsen utan att domstolen även kan ha att pröva huruvida de åtgärder Skatteverket vidtar med anledning av den ömsesidiga överenskommelsen faktiskt innebär att överenskommelsen verkställs, vilket är en mera omfattande prövning.

Skälen för regeringens förslag: Av förslagen i denna lagrådsremiss följer att Skatteverket i flera fall ska fatta beslut på ansökan eller begäran av en sökande. Av rättssäkerhetsskäl bör det tydligt framgå vilka av dessa beslut som ska kunna överklagas. Det bör därför tas in bestämmelser i den nya lagen om detta.

I avsnitt 6.5 anges att ett beslut att avvisa en ansökan om tvistlösning är ett förvaltningsbeslut som bör kunna överklagas enligt nationella regler. Att avvisningsbeslut ska kunna överklagas nationellt anges också i direktivet. Ett sådant beslut bör således kunna överklagas till en allmän förvaltningsdomstol på sedvanligt sätt.

En begäran om inrättande av en rådgivande kommitté ska enligt vad som föreslås i avsnitt 6.6.2 kunna avslås av Skatteverket om sökanden avseende den fråga som är föremål för tvisten i den nya lagen har dömts till påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69). Ett sådant avslag ska kunna överprövas, vilket ska framgå av en bestämmelse i den nya lagen.

När det gäller utnämmande av oberoende personer föreslås i avsnitt 6.6.6 att en sökande ska kunna vända sig till Skatteverket med en sådan begäran om en rådgivande kommitté inte har inrättats inom viss tid. Begäran ska prövas så snart som möjligt och om den avslås så ska det ske i ett beslut. Ett sådant beslut ska, precis som i 12 § förvaltningslagen som tjänat som förebild vid utformningen av bestämmelsen, kunna överklagas. Lösningen följer således allmänna förvaltningsrättsliga bestämmelser och bedöms uppfylla kravet i artikel 7.3 på överklagande för en sökande.

I avsnitten 6.5 och 6.7.2 föreslås att Skatteverket inom viss tid eller så snart som möjligt (beroende på omständigheterna) ska vidta åtgärder för att verkställa en ömsesidig överenskommelse. Det är fråga om verkställande efter att behöriga myndigheter har kommit överens om en ömsesidig överenskommelse enligt 3 kap. 6 § andra stycket, verkställande efter yttrande från en kommitté där överenskommelsen inte grundar sig kommitténs yttrande enligt 5 kap. 5 § andra stycket och verkställande efter

yttrande från en kommitté där överenskommelsen grundar sig på yttrandet enligt 5 kap. 6 § tredje stycket. I avsnitten föreslås också att sökanden ska kunna vända sig till Skatteverket om myndigheten inte inom föreskriven tid har vidtagit de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen. Skatteverket har då att efterkomma begäran eller i ett beslut avslå den. I enlighet med vad som gäller enligt allmän förvaltningsrätt bör sådana avslag kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Till skillnad från promemorian bör detta, som *Förvaltningsrätten i Stockholm* har föreslagit, gälla vid samtliga avslag på en begäran om verkställande av överenskommelser enligt den nya lagen, oavsett om överenskommelsen grundar sig på ett yttrande eller inte. Förvaltningsrätten i Stockholm har även påpekat att en överprövning av Skatteverkets beslut kan komma att bli mera omfattande än vad som anges i promemorian. Enligt regeringen är utgångspunkten att Skatteverket ska följa begäran om att verkställa den ömsesidiga överenskommelsen, dvs. vidta de åtgärder som krävs för att överenskommelsen ska genomföras så snart sökanden meddelat att denne godtar den och inte vidtar rättsliga åtgärder. Om så inte är fallet ska sökanden kunna vända sig till Skatteverket som då har att vidta de åtgärder som krävs, t.ex. meddela ett omräkningsbeslut, eller avslå begäran. Endast den sistnämnda situationen ska dock kunna överklagas enligt den nya lagen. Vad som avses med att Skatteverket ska vidta åtgärder framgår av avsnitt 6.7.2. Åtgärderna kommer t.ex. att resultera i ett omräkningsbeslut. Ett sådant beslut bör kunna överklagas enligt vanliga skatteregler på samma sätt som gäller i dag vid överklagande av beslut i samband med verkställande av överenskommelser enligt skatteavtalen. Den föreslagna ordningen och den enligt skattelagstiftningen ”vanliga ordningen” med överklagande av ett omräkningsbeslut uppfyller enligt regeringens mening direktivets krav på överklagande. Det finns enligt regeringen därför inte anledning att utöka överklagandebestämmelsen i den nya lagen ytterligare. De synpunkter på artiklarna 4.2 och 15.4 som *Förvaltningsrätten i Stockholm* framfört i detta avseende föranleder därför ingen ändring av den föreslagna bestämmelsen i detta avseende.

Direktivet innehåller även bestämmelser för att säkerställa att en sökande får del av innebörden av en ömsesidig överenskommelse. Bestämmelserna i denna del har även de utformats med 12 § förvaltningslagen som förebild och innehåller en skrivning om att Skatteverket ska underrätta en sökande om en överenskommelses innebörd så snart som möjligt när överenskommelsen träffats. Om detta inte sker kan sökanden begära att Skatteverket underrättar denne om överenskommelsens innebörd eller i ett beslut avslår begäran (avsnitt 6.7.1). Ett avslag på en sådan begäran bör enligt regeringens mening på samma sätt som liknande beslut i den nya lagen kunna överprövas. Detta bör framgå av bestämmelsen om överklagande.

Av förslagen i denna lagrådsremiss följer vidare att Skatteverket ska kunna besluta att en sökande under vissa omständigheter ska stå kostnaderna och arvoden för oberoende personer (avsnitt 6.13). Detta förutsätter att berörda behöriga myndigheter är överens om att sökanden ska stå kostnaderna och att sökanden antingen har återkallat en ansökan om tvistlösning eller att den rådgivande kommittén har bekräftat att en behörig myndighets avvisning av ansökan om tvistlösning var riktig. Ett

beslut om att ålägga en enskild kostnader får anses betungande och bör därför kunna överklagas, vilket bör framgå av den nya lagen.

En bestämmelse som anger att de beslut som ovan omnämns ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol föreslås således tas in i den nya lagen. Av bestämmelsen bör också framgå att överklagande av förvaltningsrättens beslut till kammarrätt kräver prövningstillstånd.

Lagförslag

Förslaget genomförs genom 10 kap. 1 § i den nya lagen.

6.15 Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser i direktivet

Regeringens bedömning: Bestämmelserna som riktar sig till Europeiska kommissionen och direkt till medlemsstaterna samt de om kommittéförfarande bör inte genomföras i lag.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning

Kommissionens roll och administrativt stöd

Bestämmelserna i artikel 19 som riktar sig mot kommissionen och medlemsstaterna bedöms inte kräva någon reglering i nationell rätt.

Kommittéförfarande

Artikel 20 anger att kommissionen ska biträdas av kommittén för tvistlösning och att denna ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011. Bestämmelserna i artikel 20 om kommittéförfarande har direkt betydelse för kommissionens arbete och kräver därför inte någon genomförandeåtgärd i form av författning för Sveriges del.

Översyn

Artikel 21 riktar sig endast mot kommissionen och kräver inte heller någon genomförandeåtgärd i medlemsstaterna. Artikel 21 anger att kommissionen senast den 20 juni 2024 ska utvärdera genomförandet av direktivet och lägga fram en rapport för rådet. Rapporten ska om det är lämpligt lämna författningsförslag.

Införlivande och adressater

Av artikel 22.2 framgår att medlemsstaterna ska överlämna texten till de centrala bestämmelserna i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av direktivet till kommissionen. I artikel 24 anges att direktivet riktar sig till medlemsstaterna. Artiklarna 22.2 och 24 bedöms inte kräva någon uttrycklig reglering i nationell rätt.

6.16 Personuppgiftsbehandling

Regeringens bedömning: Den behandling av personuppgifter som föranleds av den nya lagen är förenlig med EU:s dataskyddsförordning och medför inget behov av ändringar i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: I denna lagrådsremiss lämnas förslag till en ny lag om skattetvistlösning. Förslaget innebär bl.a. att en sökande till Skatteverket ska ge in ansökan med ett antal uppgifter om sig själv och eventuella andra personer som är berörda av skattetvisten. Det rör sig bl.a. om namn, postadress, personnummer eller annat identifikationsnummer. Till ansökan ska också fogas kopia på beskattningsbeslut, förslag till beslut eller annat liknande dokument som ligger bakom tvisten och uppgift om eventuella överklagande och domstolsavgöranden. Sökanden liksom den andra personen som är berörd av tvisten kan vara såväl en fysisk som juridisk person. Det föreslås också en möjlighet för sökanden att hos Skatteverket begära inrättade av en rådgivande kommitté och att t.ex. söka få del av en ömsesidig överenskommelses innebörd eller få en sådan överenskommelse genomförd. Det står därför klart att förslagen ger upphov till en personuppgiftsbehandling av Skatteverket i beskattningsdatabasen. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan kallad EU:s dataskyddsförordning, är i alla delar bindande och direkt tillämplig i samtliga EU:s medlemsländer och ska tillämpas fr.o.m. den 25 maj 2018. Förordningen, som utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU, tillåter och förutsätter ibland att medlemsstaterna kompletterar förordningen med nationell lagstiftning. För Skatteverkets personuppgiftsbehandling i beskattningsverksamheten finns lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet som innehåller bestämmelser som kompletterar dataskyddsförordningen. Förutom vid behandling av personuppgifter om enskilda personer gäller vissa bestämmelser i lagen också även behandling av uppgifter om juridiska personer (se 1 § andra stycket).

Av 1 kap. 4 § 1 lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet framgår att uppgifter får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter. Av 1 kap. 4 § 7 nämnda lag framgår att uppgifter även får behandlas för att fullgöra ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande. Av 2 kap. 2 § framgår vidare att i beskattningsdatabasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–9. Av bestämmelsen framgår också att uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende. I 2 kap. 3 § och i förordningen

(2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet finns bestämmelser om vilka uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen.

I propositionen Anpassningar av vissa författningar inom skatt, tull och exekution till EU:s dataskyddsförordning bedöms att den personuppgiftsbehandling som får utföras med stöd av bestämmelserna i bl.a. lagen om Skatteverkets behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet har rättslig grund på det sätt som krävs enligt artikel 6 i förordningen (prop. 2017/18:95 s. 40–46). Den rättsliga grunden för behandlingen hos Skatteverket är i första hand att den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning på det sätt som anges i artikel 6.1 e. Den aktuella grunden för behandlingen är vidare fastställd i den nationella rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i EU:s dataskyddsförordning. Den rättsliga grunden är fastställd såväl i förordningen (2017:154) med instruktion för Skatteverket som i skatteförfarandelagen och den föreslagna lagen. De närmare ändamålen för behandlingen liksom andra specificerade bestämmelser finns i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Av artikel 9.1 i dataskyddsförordningen framgår att behandling av personuppgifter som avslöjar t.ex. ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening och uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning är förbjuden. För det fall det i något enskilt fall ändå skulle förekomma känsliga personuppgifter föreskrivs i artikel 9.2 g ett undantag från förbudet om behandlingen är nödvändig med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse, på grundval av t.ex. medlemsstaternas nationella rätt, vilken ska stå i proportion till det eftersträvade syftet, vara förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen. Känsliga personuppgifter bedöms inte komma att behandlas. För det fall känsliga personuppgifter ändå förekommer finns stöd för sådan behandling. Av 1 kap. 7 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet följer att känsliga personuppgifter får behandlas endast om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för behandlingen av det, eller om det särskilt anges i 2 kap. I 2 kap. 4 § samma lag anges att en handling som har kommit in i ett ärende får behandlas i beskattningsdatabasen och får innehålla sådana uppgifter som avses i 1 kap. 7 §.

Den behandling av personuppgifter som förslagen i denna lagrådsremiss ger upphov till behövs vid myndighetens ärendehandläggning och är tillåten enligt de ovan angivna bestämmelserna. Sammanfattningsvis är bedömningen att den personuppgiftsbehandling som den nya lagen ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning och föranleder inget behov av ändringar i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagen föreslås träda i kraft den 1 november 2019. Den föreslås tillämpas på tvister som rör beskattning av inkomst eller förmögenhet som har tjänats in eller innehavts under beskattningsår som börjar efter den 31 december 2017 och på ansökningar om tvistlösning som getts in efter den 30 juni 2019.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att lagen ska träda i kraft den 1 juli 2019.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 22.1 föreskrivs att medlemsstaterna senast den 30 juni 2019 ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet

Enligt artikel 23 ska direktivets bestämmelser tillämpas på begäran som lämnas in den 1 juli 2019 eller senare och som avser tvist hänförlig till inkomst eller förmögenhet som intjänats eller innehavts under ett beskattningsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. De behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna får enligt artikel 23 komma överens om att tillämpa direktivets bestämmelser på begäran som inkommit tidigare eller som avser tidigare beskattningsår.

Denna lagrådsremiss beslutades av regeringen först den 9 maj 2019. Regeringen kan därför konstatera att ett ikraftträdande den 1 juli 2019 inte är görligt. Det är dock viktigt att den nya lagen träder i kraft så snart som möjligt. Mot bakgrund av det anförda föreslås att den nya lagen ska träda i kraft den 1 november 2019. Skattetvistlösningsdirektivet gäller i förhållande till andra medlemsstater från och med den 1 juli 2019. Enligt direktivet ska det vara möjligt för en sökande att lämna in en ansökan om tvistlösning från och med den 1 juli 2019. För att sökandena inte ska lida någon rättsförlust föreslås därför att den nya lagen ska kunna tillämpas på ansökningar om tvistlösning som getts in efter den 30 juni 2019. Antalet ansökningar som kommer att ges in efter detta datum fram till dess lagen träder i kraft bedöms bli mycket få. Det finns därför inte anledning att införa en särskild bestämmelse om att tiden för Skatteverket att pröva en ansökan om tvistlösning i sådana fall ska beräknas på annat sätt än vad som anges i den föreslagna 2 kap. 5 §, eller att i övrigt införa några ytterligare övergångsbestämmelser i detta avseende. Regeringens förslag skiljer sig således åt från promemorians vad gäller ikraftträdandedatum. Lagen bör dock på samma sätt som förslaget i promemorian tillämpas för ärenden som avser beskattningsår som börjar efter den 31 december 2017.

8 Konsekvenser

8.1 Syfte och alternativa lösningar

Enligt direktivet ska medlemsstaterna införa regler om ett förfarande för att lösa tvister som uppstått mellan stater inom EU rörande tolkning och tillämpning av skatteavtal mellan nämnda stater. Lagrådsremissen syftar till att införa sådana regler i Sverige genom en ny lag. Lagrådsremissens lagförslag behöver därutöver kompletteras med föreskrifter på lägre nivå.

En alternativ lösning hade kunnat vara att införa motsvarande förfarande i de bilaterala skatteavtalen mellan staterna inom EU eller i skiljemannakonventionen. Mot bakgrund av att staterna inom EU har valt att ta in reglerna i ett direktiv får dock nämnda alternativa lösningar anses irrelevanta.

8.2 Offentligfinansiella effekter

Lagrådsremissen syftar till att föreslå bestämmelser som behövs för att genomföra skattetvistlösningsdirektivet. Reglerna ska kunna tillämpas när tvister, som kan involvera fysiska eller juridiska personer med hemvist inom EU, rörande tolkning och tillämpning av ett skatteavtal som Sverige har ingått med annan stat inom EU har uppstått. Förslagen förväntas inte medföra något förändrat skatteuttag i Sverige, och därmed inte heller några offentligfinansiella effekter. Detta gäller för såväl införandeåret och åren därpå och som varaktigt.

8.3 Konsekvenser för enskilda och företag

Konsekvenser för företag

Förslaget innebär att det införs ytterligare en möjlighet för företag att begära ömsesidig överenskommelse för att lösa en tvist mellan Sverige och annan stat inom EU rörande tolkningen och tillämpning av ett skatteavtal staterna emellan. Som tidigare nämnts så finns redan i dag regler om ömsesidig överenskommelse i de skatteavtal Sverige har med andra stater inom EU. Skatteavtalet med Storbritannien och Nordirland samt skatteavtalet med Tyskland innehåller dessutom regler som möjliggör tvistlösning genom skiljeförfarande. För företag finns utöver möjligheten enligt bestämmelserna i ett fullständigt skatteavtal även en möjlighet att begära ömsesidig överenskommelse enligt den s.k. skiljemannakonventionen. Konventionen ger företag möjlighet att, i fall som rör internprissättning, begära ömsesidig överenskommelse. För de ärenden där de behöriga myndigheterna inte når en överenskommelse inom den tid som anges i konventionen innehåller konventionen regler om ett skiljeförfarande.

Förslaget innebär således att regler om ytterligare ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse införs. Endast två av de svenska fullständiga skatteavtalen med stater inom EU innehåller bestämmelser om skilje-

förfarande. Sådana bestämmelser finns visserligen även i skiljemannakonventionen, som samtliga stater inom EU är anslutna till, men konventionen gäller enbart för tvister rörande internprissättning. Förslagen i denna lagrådsremiss har således en bredare geografisk tillämpning än vad som gäller för det svenska nätet av fullständiga skatteavtal med andra stater inom EU samt ett bredare materiellt tillämpningsområde än skiljemannakonventionen. Förfarandet enligt förslagen i denna lagrådsremiss kan alltså i vissa fall vara mer attraktivt för en skattskyldig än de redan befintliga förfarandena. Det kan därför inte uteslutas att antalet ärenden som leder till skiljeförfarande kan komma att öka. Mot bakgrund av att endast ett fåtal ärenden hittills har prövats enligt skiljemannakonventionen kan det antas att en eventuell ökning kommer att vara relativt liten. Statistik gällande tillämpning av skiljemannakonventionen sammanställs av Europeiska kommissionens arbetsgrupp Joint Transfer Pricing Forum. Enligt denna statistik har 79 ärenden om ömsesidig överenskommelse där Sverige är en av parterna initierats för åren 2011–2015. Det kan samtidigt noteras att under den tid skiljemannakonventionen varit i kraft så har skiljeförfarandet endast aktualiserats i fem fall. Enligt OECD:s statistik för samma år, dvs. åren 2011–2015 uppgår antalet ansökningar om ömsesidig överenskommelse enligt skatteavtal, där Sverige är en av parterna till 459 stycken. Även om fler personer och situationer omfattas av förslaget i denna lagrådsremiss än av bestämmelserna i skiljemannakonventionen så ger det låga antalet skiljeförfaranden hittills en indikation avseende det förväntade framtida antalet ärenden enligt skattetvistlösningsdirektivet.

Den omständigheten att antalet ärenden som går till skiljeförfarande enligt den föreslagna lagen kan bli få bör inte tolkas som att förslaget är av ringa betydelse för skattskyldiga. Syftet med direktivet, och således med den föreslagna lagen, är att skapa bättre förutsättningar för att de aktuella tvisterna mellan stater inom EU löses. För den skattskyldiges del torde det vara positivt om tvisten löses så tidigt som möjligt i förfarandet. Med andra ord torde det vara positivt för en skattskyldig om en tvist löses av de behöriga myndigheterna innan tidsgränsen för inrättande av en rådgivande kommitté eller en kommitté för alternativ tvistlösning har nåtts.

Små och medelstora företag

För att underlätta för företag som inte är att anses som ett stort företag och inte utgör en del av en stor koncern finns bestämmelser i lagen som anger att de kan ge in en ansökan om tvistlösning, svar på en begäran om att komplettera uppgifter, återkalla en ansökan om tvistlösning eller begära att oberoende personer utses endast till den behöriga myndighet i den medlemsstat där de enligt skattelagstiftningen anses höra hemma.

Konsekvenser för enskilda

Även för enskilda innebär förslaget att det införs ytterligare en möjlighet för enskilda att begära ömsesidig överenskommelse. Som tidigare nämnts så har Sverige redan bestämmelser om ömsesidig överenskommelse i samtliga fullständiga skatteavtal med andra stater inom EU. Det kan nämnas att skiljemannakonventionen inte gäller för enskilda. Regler om

skiljeförfarande finns endast i skatteavtalet med Storbritannien och Nordirland samt i skatteavtalet med Tyskland. Reglerna om ömsesidig överenskommelse i skatteavtalen kommer att finnas kvar parallellt med de nu föreslagna reglerna.

Förslaget innebär således att det införs ytterligare ett regelverk för ömsesidig överenskommelse. Eftersom det redan i dag finns möjlighet att ansöka om ömsesidig överenskommelse för enskilda är det svårt att avgöra om förslaget i lagrådsremissen i praktiken kommer innebära att antalet ansökningar kommer att öka. Antalet ärenden som rör enskilda och som kan förväntas gå till skiljeförfarande bedöms vara mycket begränsat.

Även för fysiska personer finns motsvarande bestämmelse som för företag som inte är att anses som ett stort företag och inte heller del av en stor koncern. Bestämmelsen innebär bl.a. det räcker med att den fysiska personen ger in en ansökan om tvistlösning endast till den behöriga myndighet i den medlemsstat där personen enligt skattelagstiftningen anses höra hemma. Detta gäller även när de ska svara på en begäran från någon av de behöriga myndigheterna om att komplettera uppgifter, om de vill återkalla en ansökan eller begära att oberoende personer utses.

8.4 Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Kammarrätten i Stockholm menar att förslagen i promemorian innebär att det tillkommer nya måltyper för förvaltningsdomstolarna i Stockholm och för att domstolarna ska garanteras nödvändiga medel finns det enligt kammarrätten skäl att bevaka den ökade måltillströmningen.

Förvaltningsrätten i Stockholm anger i sitt remissvar att vid de fall domstolen har att pröva om de åtgärder som Skatteverket har vidtagit innebär att överenskommelsen verkställs, kan en sådan prövning komma att bli omfattande och att det därvid bör säkerställas att de allmänna förvaltningsdomstolarna får tillräckligt med resurser för detta.

Förslagen ger både enskilda och företag en möjlighet att begära ömsesidig överenskommelse. Det finns redan i dag bestämmelser om ömsesidig överenskommelse i samtliga Sveriges fullständiga skatteavtal med andra stater inom EU. Dessutom finns, som nämnts ovan, regler om ömsesidig överenskommelse i skiljemannakonventionen.

Som nämnts ovan har förslagen i denna lagrådsremiss en bredare geografisk tillämpning än vad som gäller för det svenska nätet av fullständiga skatteavtal med stater inom EU samt ett bredare materiellt tillämpningsområde än skiljemannakonventionen. Förfarandet enligt förslagen i denna lagrådsremiss kan alltså i vissa fall vara mer attraktivt för en skattskyldig än de redan befintliga förfarandena. Det kan därför inte uteslutas att antalet ansökningar om ömsesidig överenskommelse, och tvister som avgörs genom förfarande i en rådgivande kommitté, kan komma att öka.

En ökning av antalet ansökningar skulle innebära en ökad arbetsbelastning för i första hand Skatteverket i egenskap av behörig myndighet. Dessutom ska Skatteverket utföra vissa ytterligare uppgifter, exempelvis översända arbetsordning för den rådgivande kommittén i de fall en sådan

inte upprättats inom i lagen angiven tidsram. Skatteverket kan även komma att behöva genomföra informationsinsatser med anledning av att det införs ett nytt regelverk för ömsesidig överenskommelse som skiljer sig från befintliga regelverk. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga och beräknade ekonomiska ramar.

Regeringens bedömning vad gäller de allmänna förvaltningsdomstolarna är att det torde i första hand vara arbetsbelastningen för den domstol dit överklagande av Skatteverkets beslut sker, som kan komma att påverkas. De beslut av Skatteverket som föreslås kunna överklagas innebär att det tillkommer nya måltyper i förvaltningsdomstolarna. *Kammarrätten i Stockholm* anger att eftersom det tillkommer nya måltyper och för att domstolarna ska garanteras nödvändiga medel så finns det skäl att bevaka måltillströmningen. *Förvaltningsrätten i Stockholm* anger att en prövning av åtgärder som Skatteverket vidtagit innebär att överenskommelsen blivit verkställd kan bli omfattande.

Det är dock i samtliga fall fråga om att överpröva beslut från Skatteverket eller att pröva om överenskommelsen blivit verkställd av Skatteverket. Som angetts ovan under avsnitt 6.14 så är regeringens bedömning att det totala antalet mål i förvaltningsdomstol kommer bli få.

Förvaltningsrätten i Stockholm menar att det bör säkerställas att de allmänna förvaltningsdomstolarna får tillräckligt med resurser för att hantera vid det fall domstol ska göra en prövning om de åtgärder som Skatteverket vidtagit innebär att överenskommelsen faktiskt blivit verkställd.

Att ingå och verkställa ömsesidiga överenskommelser är inte en ny uppgift för Skatteverket, utan myndigheten hanterar redan idag ärenden om ömsesidig överenskommelse och verkställandet av sådana, se avsnitt 8.3. Antalet fall för de allmänna förvaltningsdomstolarna att pröva om Skatteverket verkställt en överenskommelse bedöms därför bli få.

En eventuell ökad arbetsbelastning för förvaltningsdomstolarna kan därför antas bli begränsad. Eventuella tillkommande utgifter för de allmänna förvaltningsdomstolarna ska hanteras inom befintliga och beräknade ekonomiska ramar.

8.5 Övriga effekter och bedömningar

Förslaget torde inte ha några effekter för miljön. Eftersom förslaget inte innebär någon förändring i skatteuttaget så bedöms det inte få några effekter för den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män. Förslaget bedöms i övrigt inte ha effekter på sysselsättning eller integration.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om tvistlösningsförfarande i ärenden som rör skatteavtal inom Europeiska unionen

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 §

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde. Lagen gäller för tvister mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen (EU) om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal mellan Sverige och den andra staten som ska lösas på sådant sätt som avses i skattetvistlösningsdirektivet. Lagen endast är tillämplig på tvister som ska lösas enligt det direktivet. Vad som avses med skatteavtal anges i 2 §.

Paragrafen genomför delvis artikel 1 i skattetvistlösningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Ord och uttryck i lagen

2 §

I paragrafen anges vad som avses med vissa ord och uttryck som förekommer i lagen.

Paragrafen genomför delvis artikel 2.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt *första punkten* avses med behörig myndighet en behörig myndighet enligt definitionen i artikel 2.1 a i skattetvistlösningsdirektivet i någon av de stater inom Europeiska unionen som är part i en tvist enligt denna lag. Enligt artikel 2.1 a är en behörig myndighet den myndighet som utsetts som sådan av medlemsstaten i fråga. Med part i en tvist enligt denna lag förstås Sverige eller en annan stat inom Europeiska unionen.

Enligt *andra punkten* avses med skatteavtal ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning av inkomst och, i förekommande fall, på förmögenhet som Sverige ingått med en stat inom EU. Skatteavtal har samma betydelse som i 2 kap. 35 § inkomstskattelagen (1999:1229) och innefattar således även konventionen 90/436/EEG av den 23 juli 1990 om undanröjande av dubbelbeskattning vid justering av inkomst mellan företag i intressegemenskap (skiljemannakonventionen).

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Tolkning av ord och uttryck

3 §

Paragrafen reglerar hur ord och uttryck som inte är definierade i lagen ska tolkas.

Paragrafen genomför artikel 2.2 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt *första stycket* ska ord och uttryck som inte definieras i lagen ha den betydelse som de har enligt det skatteavtal som är föremål för tolkning och tillämpning i tvisten.

Av *andra stycket* framgår att om ord och uttryck inte definieras i skatteavtalet ska betydelsen i stället hämtas från den svenska lagstiftning som var gällande när beslutet eller beskedet om den åtgärd som gett upphov till en tvist enligt lagen fattades eller meddelades. Med svensk lagstiftning som var gällande när beslutet eller beskedet fattades eller meddelades avses dateringen av beskedet eller beslutet. Med besked eller beslut som gett upphov till en tvist avses ett skattebeslut, ett förslag till beslut eller någon annan liknande handling som fick sökanden att initiera skattetvistlösningsförfarandet enligt denna lag. Vidare ska innebörden som ett ord eller ett uttryck har enligt den svenska skattelagstiftning ha företräde framför innebörden som det har i annan svensk lagstiftning. Det innebär att termens eller uttryckets betydelse enligt nationell svensk skattelagstiftning har tolkningsföreträde framför annan nationell svensk lagstiftning.

Med skatteavtal avses ett sådant avtal som anges i 2 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Behörig myndighet i Sverige

4 §

I paragrafen utses behörig myndighet i Sverige.

Paragrafen genomför delvis artikel 2.1 a i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt paragrafen ska Skatteverket vara behörig myndighet i Sverige.

Vad som avses med behörig myndighet framgår av 2 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

2 kap. Ansökan om tvistlösning

Vem kan ge in en ansökan om tvistlösning?

1 §

I paragrafen finns bestämmelser om ingivande av en ansökan om tvistlösning.

Paragrafen genomför delvis artikel 3.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

I paragrafen anges att en fysisk eller juridisk person som enligt skattelagstiftningen i en stat inom EU anses höra hemma där och vars inkomst- eller förmögenhetsbeskattning påverkas direkt av en tvist mellan Sverige och en annan stat inom EU om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal har rätt att ansöka om tvistlösning. Sökanden kan alltså begära att tvisten mellan medlemsstaterna om hur det aktuella skatteavtalet ska tolkas och tillämpas ska lösas. Ingivande av en ansökan om tvistlösning förutsätter att sökanden skatterättsligt är hemmahörande i en medlemsstat i EU och att dennes beskattning påverkas direkt av en tvist mellan medlemsstaterna om ett skatteavtals tolkning och tillämpning. Med att sökanden skatterättsligt är hemmahörande i en stat inom EU avses att personen hör hemma i den medlemsstaten och är skattskyldig där. Sökandens beskattning ska således ha en direkt koppling till den aktuella tvisten mellan medlemsstaterna.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.1.

När och hur ska ansökan om tvistlösning ges in?

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om när och hur en ansökan om tvistlösning ska ges in.

Paragrafen genomför delvis artikel 3.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

Av paragrafen framgår att en ansökan om tvistlösning ska ges in till Skatteverket inom tre år från det att sökanden fick del av det beslut eller besked som gett eller kommer att ge upphov till en tvist enligt 1 kap. 1 §. Ansökan ska vara skriftlig.

Att ett beslut eller besked gett upphov till en tvist omfattar den situationen då sökanden kan konstatera att det på grund av exempelvis ett slutligt beslut om skatt, ett omprövningsbeslut eller ett annat besked från Skatteverket eller en utländsk skattemyndighet uppkommer en tvist mellan Sverige och en annan stat inom EU om ett skatteavtals tolkning och tillämpning. I sådana fall är tvisten ett faktum. Att ett beslut eller besked kommer att ge upphov till en tvist omfattar situationen då Skatteverket eller en utländsk skattemyndighet lämnar ett preliminärt besked om beskattning. Exempelvis skulle ett förslag till beslut till en fysisk eller juridisk person kunna utgöra ett sådant besked som avses. Utomlands kan ett sådant förslag till beslut vara benämnt revisionspromemoria, skatterevisionspromemoria eller liknande. Ett sådant förslag till beslut utgör inget beskattningsbeslut och meddelandet av förslaget innebär inte i sig att en tvist är ett faktum. Av förslaget till beslut framgår dock vanligtvis vilken bedömning Skatteverket eller en utländsk skattemyndighet gör av en viss situation och därmed om Skatteverkets, eller en utländsk myndighets, bedömning kommer att ge upphov till en tvist. Tidsfristen för ingivande om tre år ska räknas från den dag då sökanden får del av det beslut eller besked som gett eller kommer att ge upphov till en tvist om ett skatteavtals tolkning och tillämpning.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.1.

Vad ansökan om tvistlösning ska innehålla

3 §

I paragrafen finns bestämmelser om vad en ansökan om tvistlösning som ges in till Skatteverket ska innehålla.

Paragrafen genomför delvis artikel 3.1 och 3.3 i skattetvistlösningsdirektivet.

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska finnas med i ansökan om tvistlösning. Att uppgifterna anges i ansökan är en grundförutsättning för att begäran inte ska avvisas (jfr 6 §).

Enligt *punkt 1* ska uppgift om vilka medlemsstater som berörs av tvisten anges. Eftersom lagen är tillämplig på tvister mellan Sverige och en annan medlemsstat är en förutsättning att Sverige är en av de berörda staterna. Därutöver måste det finnas minst en annan berörd medlemsstat. Enligt *punkt 2* ska identifikationsuppgifter i form av namn och adress, personnummer, samordningsnummer, organisationsnummer eller motsvarande registreringsnummer och motsvarande utländska nummer och andra uppgifter som behövs för att identifiera såväl sökanden som andra personer

som är berörda av tvisten ges in. Samordningsnummer är en identitetsbeteckning för personer som inte är eller har varit folkbokförda i Sverige. Bestämmelsen är utformad med 5 kap. 11 § skatteförordningen (2011:1261) som förebild. Enligt *punkt 3* ska det anges vilket beskattningsår som tvistefrågan avser. Beskattningsår har samma betydelse som det i övrigt har i svensk skattelagstiftning. I *punkt 4* anges att relevanta fakta och omständigheter i tvisten ska anges i ansökan om tvistlösning. Som exempel på detta nämns i direktivet bl.a. uppgifter om transaktioners strukturer och förhållandet mellan berörda personer och parter samt arten av tvistefrågan och tidpunkt för de åtgärder som gett upphov till tvisten. Till stöd för uppgifterna kan sökanden ge in handlingar. Enligt *punkt 5* ska sökanden ge in uppgift om tillämpliga nationella föreskrifter och tillämpligt skatteavtal. Om fler än ett skatteavtal är tillämpligt ska sökanden således ange vilket avtal som ska tolkas i tvisten. I *punkt 6* anges att sökanden ska ge in uppgift om vilka omständigheter som ligger till grund för ansökan. Med detta avses vilka omständigheter som utgör grunden för sökandens uppfattning om att det föreligger, eller kommer att föreligga, en tvist. I *punkt 7* anges att kopia av beslut, förslag till beslut eller annat liknande dokument som ligger till grund för tvistefrågan ska lämnas in. Beskattningsbeslut och förslag till beslut har samma betydelse här som de i övrigt har i svensk skattelagstiftning och motsvaras av vad som i direktivet innefattas i begreppet taxeringsbeslut. Enligt *punkt 8* ska sökanden ge in en försäkran om att denne kommer att lämna fullständiga och skyndsamma svar på förfrågningar från Skatteverket och tillhandahålla de uppgifter som myndigheten begär. Några särskilda formkrav för försäkran föreskrivs inte. Enligt *punkt 9* ska uppgift om överklaganden, rättsliga förfaranden och domstolsavgöranden som har koppling till tvistefrågan ges in vid ansökan. Skyldigheten att ge in uppgifterna aktualiseras endast i de fall där det finns eller har funnits en process av något slag avseende den fråga som är föremål för tvist enligt lagen. I *punkt 10* anges att uppgift om en begäran om ömsesidig överenskommelse har lämnats in inom ramen för ett liknande förfarande ska ges in. Med ett liknande förfarande avses ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse enligt ett skatteavtal, se t.ex. artikel 23 skatteavtalet mellan Sverige samt Storbritannien och Nordirland (lag [2015:666] om skatteavtal mellan Sverige samt Storbritannien och Nordirland). En ansökan om tvistlösning benämns i sådana fall begäran om ömsesidig överenskommelse. Skyldigheten aktualiseras endast i fall om en sådan begäran getts in. Enligt *punkt 11* ska sökanden intyga att denne är medveten om att ett inlämnande av en ansökan om tvistlösning enligt lagen innebär att ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse som pågår mellan Sverige och en annan medlemsstat enligt ett skatteavtal, och som avser samma fråga, ska avslutas. För att förfarandet ska kunna avslutas krävs att de tvistande medlemsstaterna är desamma som dem som enligt punkt 1 är berörda av den tvist som ligger till grund för ansökan enligt denna lag.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.2 och 6.10.

Komplettering av ansökan

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om komplettering av en ansökan om tvistlösning.

Paragrafen genomför delvis artikel 3.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt *första stycket* får Skatteverket förelägga en sökande att ge in kompletterande uppgifter som myndigheten anser behövs för att tvisten ska kunna prövas i sak. Att uppgifterna anses behövas för en prövning i sak innebär inte nödvändigtvis att det är fråga om exakt de uppgifter som sökanden är skyldig att ge in enligt 3 §. Ett föreläggande med en begäran om komplettering ska utfärdas inom tre månader från det att myndigheten tog emot ansökan om tvistlösning.

Enligt *andra stycket* ska det i föreläggandet anges att sökanden ska lämna svar inom tre månader från det att föreläggandet togs emot och att följden av att sökanden inte svarar inom denna tid kan bli att ansökan avvisas. Bestämmelsen har koppling till 3 § 8 om sökandens försäkran och till 6 § om avvisning.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.3.

Prövning av ansökan om tvistlösning

5 §

I paragrafen anges inom vilken period Skatteverket ska pröva en ansökan om tvistlösning.

Paragrafen genomför delvis artikel 3.5 och 16.3 i skattetvistlösningsdirektivet.

Av paragrafens *första stycke* framgår att Skatteverket ska pröva om en ansökan om tvistlösning ska godtas. Prövningen ska göras inom sex månader från den dag som är senast av dagen för mottagandet av ansökan om tvistlösning eller dagen för mottagandet av kompletterande uppgifter efter ett föreläggande enligt 4 §. Det är den senaste av de angivna dagarna som styr beräkningen av sexmånadersfristen.

I *andra stycket* görs undantag från huvudregeln i första stycket. Om en sökande har överklagat ett beslut som gett upphov till tvisten ska tidsfristen i stället räknas från den dag då en dom eller slutligt beslut med anledning av överklagandet fick laga kraft eller från dagen då det förfarandet vilandeförklarades. Med överklagat beslut som gett upphov till tvisten förstås att sökanden överklagar det beslut som ligger till grund för tvisten till domstol för överprövning. Ett sådant överklagande innebär att tidpunkt för när ansökan om tvistlösning senast ska ha prövats förskjuts.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.4 och 6.10.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om när en ansökan om tvistlösning ska avvisas.

Paragrafen genomför delvis artikel 3.4 och 5.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

I paragrafen regleras när en ansökan ska avvisas. Enligt *punkt 1* ska en ansökan om tvistlösning avvisas om det inte finns någon tvist. Enligt *punkt 2* ska ansökan avvisas om den inte har lämnats in inom den i lagen angivna

tiden och enligt *punkt 3* om den inte innehåller de uppgifter som krävs och de kompletterande uppgifter som eventuellt begärts in. En ansökan om tvistlösning ska, enligt vad som anges i 3 §, innehålla uppgifter om bl.a. namn och adress, berörda medlemsstater och grunderna för tvisten. Om dessa uppgifter inte lämnas in utgör det alltså grund för att avvisa ansökan om tvistlösning. Detsamma gäller om behörig myndighet förelagt sökanden enligt 4 § att ge in kompletterande uppgifter och de inte ges in i tid eller endast delvis ges in eller inte alls. Ansökan ska också avvisas om det inte finns någon tvist eller om ansökan om tvistlösning lämnas in efter den treårsperiod som föreskrivs i lagen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.4.

7 §

I paragrafen upplyses om att en ansökan om tvistlösning ska anses ha godtagits om ansökan inte prövas av Skatteverket inom den tid som lagen föreskriver. Tidsfristen för prövning av en ansökan om tvistlösning framgår av 5 §.

Paragrafen genomför artikel 5.2 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.4.

Sökandens återkallelse av ansökan om tvistlösning

8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur en sökande som önskar återkalla sin ansökan om tvistlösning ska gå till väga. Enligt paragrafen kan en sökande när som helst återkalla sin ansökan om tvistlösning. En återkallelse ska vara skriftlig och ges in till Skatteverket.

Paragrafen genomför delvis artikel 3.6 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.5.

3 kap. Förfarandet vid ömsesidig överenskommelse

1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur förfarandet vid ömsesidig överenskommelse aktualiseras och om en underrättelseskyldighet för Skatteverket om en ömsesidig överenskommelse inte uppnåtts inom viss tid.

Paragrafen genomför artikel 4.1 och delvis artikel 6.2 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt *första stycket* ska Skatteverket försöka lösa en uppkommen tvist genom en ömsesidig överenskommelse med utländsk behörig myndighet. Förutsättningen för att förfarandet ska inledas är att samtliga behöriga myndigheter har godtagit ansökan om tvistlösning. Med samtliga behöriga myndigheter avses myndigheterna i de medlemsstater som är parter i tvisten enligt denna lag (jfr 1 kap. 1 och 2 §§), dvs. Skatteverket och minst en utländsk behörig myndighet.

I *andra stycket* anges att om myndigheterna inte träffar en överenskommelse inom två år, eller som mest tre år om förlängning skett, från det senaste av någon av de behöriga myndigheternas beslut att godta en ansökan om tvistlösning ska Skatteverket underrätta sökanden om det.

Med det senaste beslutet att godta ansökan avses det beslut om att godta ansökan som senast meddelades av en behörig myndighet. Underrättelsen ska innehålla en motivering om varför ingen överenskommelse träffats. En sökande som meddelats om att ingen överenskommelse träffats inom den angivna tiden kan ansöka om att en rådgivande kommitté inrättas enligt 4 kap. 1 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.5.1.

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från beräkning av tidsfristen i 1 § andra stycket i fall då sökanden har överklagat ett beslut som gett upphov till tvisten. Det kan till exempel vara fråga om ett överklagande av Skatteverkets eller en utländsk skattemyndighets, beskattningsbeslut – tillika ett av de beslut som ligger till grund för tvisten mellan staterna – till nationell domstol. I sådana fall ska tidsfristen för när behöriga myndigheter ska ha träffat en ömsesidig överenskommelse räknas från den dag då en dom eller slutligt beslut med anledning av överklagandet fick laga kraft eller från den dag då förfarandet i domstol vilandeförklarades.

Paragrafen genomför delvis artikel 16.3 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.5.1 och 6.10.

Komplettering av uppgifter

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser som möjliggör för Skatteverket att begära in de kompletterande uppgifter som myndigheten behöver för att tvisten ska kunna lösas genom en ömsesidig överenskommelse.

Paragrafen genomför delvis artikel 3.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt *första stycket* får Skatteverket begära in de uppgifter som behövs för att myndigheten ska kunna träffa en ömsesidig överenskommelse. De uppgifter som behövs för att Skatteverket ska kunna träffa en ömsesidig överenskommelse är inte nödvändigtvis desamma som behövs för att tvisten ska kunna prövas i sak (jfr 2 kap. 4 §).

I *andra stycket* föreskrivs att en sökande som tar emot en begäran om komplettering ska lämna svar på Skatteverkets begäran inom tre månader från mottagandet av den. Bestämmelsen har koppling till 2 kap. 3 § 8 eftersom sökanden enligt denna bestämmelse ska ha lämnat en försäkran om att tillhandahålla de uppgifter som Skatteverket begär.

Övervägandena finns i avsnitt 6.5.2.

Följder av en ömsesidig överenskommelse

4 §

I paragrafen finns bestämmelser om en underrättelseskyldighet för Skatteverket inom förfarandet vid ömsesidig överenskommelse.

Paragrafen genomför delvis artikel 4.2 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt paragrafen är Skatteverket skyldigt att så snart som möjligt underrätta en sökande om att en ömsesidig överenskommelse har träffats mellan myndigheten och utländsk behörig myndighet och om

överenskommelsens innebörd. Skyldigheten att underrätta sökanden om överenskommelsens innebörd innebär att sökanden ska få information om de för sökanden relevanta delarna av överenskommelsen. Dessa ska förklaras eller motiveras. Det är således inte nödvändigtvis fråga om att över överenskommelsen i dess helhet måste lämnas över utan det är tillräckligt att Skatteverket underrättar sökanden om de delar av överenskommelsen som kan vara av intresse för sökanden.

Övervägandena finns i avsnitt 6.5.3.

5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur en sökande ska agera efter att denne fått del av innebörden av en ömsesidig överenskommelse.

Paragrafen genomför delvis artikel 15.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

Av paragrafen framgår att en sökande har 60 dagar på sig från mottagandet av den ömsesidiga överenskommelsens innebörd, att meddela Skatteverket om denne godtar överenskommelsen. Sökanden ska inom samma tid också meddela om denne, i frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen, avstår från att vidta rättsliga åtgärder eller återkallar sådana åtgärder som redan har vidtagits. Om åtgärder redan har vidtagits ska sökanden inom de 60 dagarna ge in bevis för att dessa avslutats. Med att ”vidta rättsliga åtgärder” avses att sökanden t.ex. överklagar det beskattningsbeslut som ligger till grund för tvisten till en nationell domstol. Att sökanden ska avstå från rättsliga åtgärder eller återkalla sådana åtgärder innebär således att denne intygar att inga sådana åtgärder kommer att vidtas eller att sökanden återkallar ett redan ingivet överklagande.

Övervägandena finns i avsnitt 6.5.3.

6 §

I paragrafen finns bestämmelser som reglerar om och när åtgärder ska vidtas för att verkställa en ömsesidig överenskommelse.

Paragrafen genomför delvis artikel 15.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

I *första stycket* anges att Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att en ömsesidig överenskommelse ska verkställas så snart som möjligt efter det att sökanden meddelat att överenskommelsen godtas och att denne, i enlighet med 5 §, avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder eller har återkallat sådana rättsliga åtgärder som redan har vidtagits. En förutsättning för att en överenskommelse ska kunna verkställas är således att sökanden har gjort det som enligt 5 § åligger denne inom 60 dagar från det att denne underrättades om överenskommelsens innebörd. Med att vidta åtgärder för att verkställa en ömsesidig överenskommelse avses att Skatteverket fattar de beslut som krävs för att överenskommelsens innebörd ska genomföras gentemot sökanden. Det innebär att Skatteverket ska fatta ett beslut om genomförande och, i de fall överenskommelsen innebär en ändring av beskattningen, även fatta ett beslut om omräkning.

Enligt *andra stycket* får sökanden begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen om Skatteverket inte har vidtagit sådana åtgärder inom en månad från det att sökanden meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder. Om Skatteverket tar emot en sådan begäran ska

myndigheten så snart som möjligt antingen vidta de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen eller i ett beslut avslå begäran.

Innebörden av ”vidta rättsliga åtgärder” framgår av 5 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.5.3.

Inledande av ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse i andra fall

7 §

I paragrafens *första stycke* finns upplysningar om att bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas också om en rådgivande kommitté som har inrättats enligt 4 kap. 1 § har beslutat att en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning ska godtas och en behörig myndighet har begärt att ett sådant förfarande ska inledas.

Enligt *andra stycket* ska tidsfristen i 1 § för att lösa tvisten genom en ömsesidig överenskommelse i sådant fall räknas från den dag då den rådgivande kommittén i ett beslut har meddelat att den tidigare avvisade ansökan ska godtas.

Paragrafen genomför delvis artikel 6.2 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.5.4.

4 kap. Rådgivande kommitté och kommitté för alternativ tvistlösning

Allmänna bestämmelser

Begäran om inrättande av en rådgivande kommitté

1 §

I paragrafen regleras i vilka situationer en sökande kan ge in en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté.

Paragrafen genomför delvis artikel 5.3 och 6.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt *första stycket* får en sökande som underrättats om att behöriga myndigheter inte träffat en överenskommelse ge in en begäran om att en rådgivande kommitté ska inrättas för att lösa tvisten. Vad som avses med behörig myndighet framgår av 1 kap. 2 §.

I *andra stycket* anges att en begäran om inrättande av en kommitté får ges in om ansökan om tvistlösning har avvisats av en utländsk behörig myndighet, men inte alla behöriga myndigheter. Detta innebär att om minst en utländsk behörig myndighet har avvisat ansökan om tvistlösning kan sökande begära att en rådgivande kommitté inrättas i syfte att pröva avvisningsbeslutet. Med utländsk behörig myndighet avses en behörig myndighet enligt definitionen i 1 kap. 2 § som inte är svensk. Om alla behöriga myndigheter har avvisat ansökan om tvistlösning finns ingen möjlighet att begära att en kommitté inrättas. En begäran om inrättande av en rådgivande kommitté ska dock inte tas upp till prövning i de fall då en avvisad ansökan om tvistlösning är föremål för överprövning, avvisningsbeslutet kan överklagas eller en domstol har bekräftat att avvisningsbeslutet var riktigt och det inte går att avvika från domstolens bedömning. Att avvisningsbeslutet kan överklagas innebär att tiden för överklagande fortfarande löper.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.1.

Formerna för begäran om inrättande av en rådgivande kommitté

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om när en begäran om inrättande av rådgivande kommitté ska ges in och i vilken form.

Paragrafen genomför delvis artikel 6.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

I paragrafen anges att en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté ska vara skriftlig och ges in till Skatteverket. Begäran ska ges in inom 50 dagar från den senaste av de i paragrafen angivna dagarna. Enligt *punkt 1–3* ska de 50 dagarna räknas från någon av följande dagar. Dagen då sökanden underrättades om att ingen ömsesidig överenskommelse träffats inom föreskriven tid, dagen då sökanden tog emot det senaste av behöriga myndigheters beslut att avvisa eller godta ansökan om tvistlösning eller dagen då sökanden tog emot ett beslut om att en tidigare avvisad ansökan om slutligt prövats. Med föreskriven tid i punkt 1 avses den tidsfrist om maximalt tre år som framgår av 3 kap. 1 §. Det senaste av behöriga myndigheters beslut att avvisa ansökan om tvistlösning avser det senaste avvisningsbeslutet som fattats av en behörig myndighet, dvs. om myndighet A fattar ett avvisningsbeslut den 1 januari och myndighet B fattar ett beslut om att godta ansökan den 20 januari ska 50-dagarsfristen räknas från den 20 januari.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.1.

3 §

Enligt paragrafen ska en sökande tillsammans med begäran om inrättande av en rådgivande kommitté enligt 1 § andra stycket ge in en försäkran om att det avvisningsbeslut som ska prövas av kommittén inte kan överklagas nationellt eller om att ingen överprövning pågår och att sökanden avstår från sin eventuella rätt att överklaga avvisningsbeslutet.

Paragrafen genomför delvis artikel 6.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.1.

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser som möjliggör för Skatteverket att avslå en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté i vissa fall.

Paragrafen genomför delvis artikel 16.6 i skattetvistlösningsdirektivet.

I paragrafen anges att Skatteverket ska avslå en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté om sökanden eller en företrädare för denne har dömts till påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69) avseende den fråga som är föremål för tvisten. Att det dömts till påföljd innebär att beslutet eller domen ska ha fått laga kraft. En företrädare för sökanden avser den eller de som är företrädare för en juridisk person.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.2.

Inrättande av en rådgivande kommitté

5 §

I paragrafen finns bestämmelser om när en rådgivande kommitté ska inrättas.

Paragrafen genomför delvis artikel 16.4, 16.6 och 16.7 i skattetvistlösningsdirektivet.

Av *första stycket* framgår att en rådgivande kommitté ska inrättas av Skatteverket i samråd med utländsk behörig myndighet om inte begäran om inrättande har avslagits av Skatteverket på den grund som anges i 4 § och inte heller av något skäl avslagits av utländsk behörig myndighet. Skatteverket ska enligt 4 § avslå en begäran om inrättande på grund av att en sökande, eller en företrädare för denne, dömts till påföljd enligt skattebrottslagen. I lagen anges inte på vilka grunder en utländsk behörig myndighet kan avslå en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté eftersom grunderna beror på hur den medlemsstaten har valt att genomföra skattetvistlösningsdirektivet. En utländsk behörig myndighet kan således avslå begäran om inrättande på samma grund som Skatteverket eller på grund av något av annat skäl. Ett exempel på ett sådant skäl kan vara att utländsk behörig myndighet har avslagit begäran om inrättande av en kommitté på grund av att tvistefrågan inte rör dubbelbeskattning eller för att behörig domstol i medlemsstaten i fråga har meddelat beslut i tvistefrågan och det inte är möjligt att avvika från domstolens bedömning i den medlemsstaten vars domstol meddelat beslutet. Det vill säga att domstolens beslut inte går att ändra genom en ömsesidig överenskommelse. Om Skatteverket avslår en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté eller om myndigheten får vetskap om att en utländsk behörig myndighet har avslagit begäran om inrättande av något skäl kan en rådgivande kommitté inte inrättas.

Om begäran inte har avslagits ska en rådgivande kommitté inrättas inom 120 dagar från den dag då begäran togs emot.

Enligt *andra stycket* ska Skatteverket vid inrättandet utnämna en eller flera oberoende personer för Sveriges räkning.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.2.

Underrättelse till sökanden

6 §

I paragrafen finns bestämmelser om en skyldighet för Skatteverket att inom en viss tid underrätta sökanden om vissa uppgifter efter det att en rådgivande kommitté har inrättats.

Paragrafen genomför artiklarna 6.1 och 11.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

I *första stycket* föreskrivs att Skatteverket inom 120 dagar från mottagandet av en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté ska informera den sökande om att en rådgivande kommitté har inrättats, den senaste dagen för kommitténs lösning av tvisten samt tillämpliga skatteavtal och nationella föreskrifter.

Enligt *andra stycket* ska Skatteverket inom samma tid skicka över arbetsordningen för den rådgivande kommittén till sökanden.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.3.

Begäran om att utnämna oberoende personer

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om begäran om att utnämna oberoende personer.

Paragrafen genomför delvis artikel 7.1 och 7.2 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt *första stycket* får en sökande begära att Skatteverket utnämner oberoende personer för Sveriges del om en rådgivande kommitté inte har inrättats inom 120 dagar från det att begäran om inrättande av en sådan kommitté gavs in. Grundförutsättningen för tillämpning av bestämmelsen är således att Skatteverket inte inom den föreskrivna tiden om 120 dagar i 5 § har utsett den eller de oberoende personer som för Sveriges räkning ska delta i den rådgivande kommittén.

I *andra stycket* anges att sökanden ska ge in sin begäran till Skatteverket inom 30 dagar från det att 120-dagarsfristen för inrättande av en rådgivande kommitté löpte ut. I begäran ska sökanden ange om någon behörig myndighet utöver Skatteverket inte utnämnt oberoende personer.

Enligt *tredje stycket* ska Skatteverket hjälpa en sökande som är obegränsat skattskyldig i Sverige och som ger in en begäran om att utnämna oberoende personer för en annan medlemsstats räkning till rätta. Med hjälpa till rätta avses att Skatteverket t.ex. informerar sökanden om till vilken adress denne ska sända sin begäran.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.6.

8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om att Skatteverket ska pröva en begäran om att utnämna oberoende personer så snart som möjligt. Om Skatteverket avslår en begäran ska det ske i form av ett beslut.

Paragrafen genomför delvis artikel 7.3 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.6.

9 §

I paragrafen finns bestämmelser om Skatteverkets beslut om utnämning av oberoende personer.

Paragrafen genomför delvis artikel 7.1 och 7.3 i skattetvistlösningsdirektivet.

I *första stycket* anges att Skatteverket ska utnämna en oberoende person och en ersättare för Sveriges räkning om Skatteverket inte i enlighet med 5 § har utnämnt minst en oberoende person till den rådgivande kommittén.

Enligt *andra stycket* ska Skatteverket utse två oberoende personer för Sveriges räkning om samtliga behöriga myndigheter har underlåtit att utse minst en oberoende person.

I *tredje stycket* anges att oberoende personer och ersättare ska utnämnas från den förteckning över oberoende personer som anges i artikel 9 i skattetvistlösningsdirektivet. Förteckningen innehåller namn på personer som nominerats av samtliga medlemsstater. De personer som utses för Sveriges räkning kan således ha vilken nationalitet som helst.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.6.

Begäran om att få del av arbetsordningen

10 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en sökandes möjlighet att begära att få del av en arbetsordning för den rådgivande kommittén.

Paragrafen genomför delvis artikel 11.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt paragrafen får en sökande som inte fått del av en rådgivande kommittés arbetsordning inom två veckor från inrättandet av den vända sig till Skatteverket med en begäran om att Skatteverket ska skicka över standardarbetsordningen enligt artikel 11.3 i skattetvistlösningsdirektivet till kommittén för tillämpning. Standardarbetsordningen i artikel 11.3 tas fram och fastställs av Europeiska kommissionen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.7.

Bevis och närvaro under förfarandet i den rådgivande kommittén

Bevis

11 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingivande av bevis under förfarandet i en rådgivande kommitté.

Paragrafen genomför delvis artikel 13.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt paragrafen ges en sökande eller en annan person som är berörd av tvisten möjlighet att till en rådgivande kommitté ge in bevis av betydelse för tvisten. Ett ingivande förutsätter att behöriga myndigheter i berörda medlemsstater samtycker till att bevisen ges in eller att kommittén begär att de ges in. Begreppet bevis omfattar all information och alla handlingar oavsett form och som i direktivet benämns information, bevisning och handlingar. Med annan person som är berörd av tvisten avses en person som uppfyller kriterierna för att vara sökande men som inte initierat skattetvistlösningsförfarandet (jfr 2 kap. 1 §).

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.8.

12 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om Skatteverkets skyldighet att ge in bevis under förfarandet i en rådgivande kommitté.

Paragrafen genomför delvis artikel 13.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt paragrafen ska Skatteverket ge in de bevis som en rådgivande kommitté efterfrågar såvida inte något av de angivna undantagen är tillämpliga. Undantag gäller för uppgifter vars inhämtande skulle kräva att en svensk myndighet vidtar förvaltningsåtgärder som är oförenliga med svensk rätt, och för uppgifter som inte är tillgängliga enligt svensk rätt. Svensk rätt omfattar såväl lagstiftning som praxis. Med förvaltningsåtgärder avses faktiska åtgärder som en myndighet vidtar inom sitt verksamhetsområde, t.ex. beslut. Därutöver gäller undantag för uppgifter avseende handels-, affärs-, industri- eller yrkeshemlighet eller kommersiell hemlighet eller i näringsverksamhet nyttjat förfaringsätt. Undantag gäller också för uppgifter vars utlämnande skulle strida mot grunderna för rättsordningen, s.k. ordre public. Bestämmelsen har delvis utformats med skatteavtalen och 6 § lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden som förebild. Innebörden av begreppet bevis är densamma som i 11 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.8.

Närvaro

13 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om närvaro inför en rådgivande kommitté.

Paragrafen genomför artikel 13.2 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt paragrafen får en sökande eller annan person som är berörd av tvisten närvara under förfarandet i en rådgivande kommitté om behöriga myndigheter samtycker till det eller om kommittén begär det. Med närvara avses såväl personlig närvaro som närvaro via ombud. Innebörden av annan person som är berörd av tvisten framgår av 11 §. Uttrycket ”under förfarandet i en rådgivande kommitté” omfattar tiden från den dag då kommittén inrättas fram till den dag då kommittén lämnar ett yttrande eller fattar beslut om en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.8.

Tystnadsplikt och sekretess

14 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt och sekretess för sökanden, en annan person som är berörd av tvisten och en företrädare för någon av dessa personer. Paragrafen talar även om vad som gäller för oberoende personer och personer som arbetar för det allmänna.

Paragrafen genomför delvis artikel 13.3 i skattetvistlösningsdirektivet.

Av *första stycket* framgår att en sökande, en annan person som är berörd av tvisten eller en företrädare för en sådan person inte får röja sådan information som denne har fått reda på under förfarandet i en rådgivande kommitté. Vad som avses med annan person som är berörd av tvisten och under förfarandet framgår av författningskommentaren till 11 och 13 §§.

Enligt *andra stycket* gäller motsvarande tystnadsplikt också för en oberoende person.

Enligt *tredje stycket* gäller offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser i det allmännas verksamhet, t.ex. för tjänstemän hos Skatteverket.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.8.

Kommitté för alternativ tvistlösning

15 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om när en kommitté för alternativ tvistlösning kan inrättas.

Paragrafen genomför artikel 10.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt paragrafen får Skatteverket komma överens med utländsk behörig myndighet om att en kommitté för alternativ tvistlösning ska inrättas i stället för en rådgivande kommitté. Att en kommitté för alternativ tvistlösning inrättas i stället för en rådgivande kommitté innebär att den ska agera i stället för en rådgivande kommitté. En kommitté för alternativ tvistlösning skiljer sig från en rådgivande kommitté bl.a. genom att den får tillämpa vilket tvistlösningsförfarande eller metod som helst för att lösa

tvisten på ett bindande sätt, t.ex. ett tvistlösningsförfarande med slutbud. Med slutbud avses att de behöriga myndigheterna i de båda berörda medlemsstaterna lägger fram varsitt förslag på lösning på den aktuella tvisten och att kommittén sedan väljer en av dessa lösningar.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.9.

16 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en skyldighet för Skatteverket att inom viss tid underrätta en sökande om vissa uppgifter efter att en kommitté för alternativ tvistlösning inrättats.

Paragrafen genomför delvis artikel 11.1 i skattetvistlösningsdirektivet och är utformad på samma sätt som 6 §, se författningskommentaren till den paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.9.

17 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en sökandes möjlighet att få del av en arbetsordning för kommittén för alternativ tvistlösning.

Paragrafen genomför delvis artikel 11.4 i skattetvistlösningsdirektivet och är utformad på samma sätt som 10 §, se författningskommentaren till den paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.9.

18 §

Paragrafen innehåller upplysningar om att vissa bestämmelser i lagen som gäller under förfarandet i en rådgivande kommitté också är tillämpliga vid förfarandet i kommittén för alternativ tvistlösning.

Paragrafen genomför artikel 10.4 och delvis artikel 11.1 och 11.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt paragrafen gäller bestämmelserna under förfarandet i en rådgivande kommitté om bevis och närvaro, tystnadsplikt och sekretess samt bestämmelserna om kostnader för förfarandet också vid ett förfarande i en kommitté för alternativ tvistlösning. Undantag kan dock göras från detta i arbetsordningen för kommittén för alternativ tvistlösning.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.9.

5 kap. Ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté

1 §

Paragrafen innehåller en upplysning om att bestämmelserna i kapitlet är tillämpliga om en rådgivande kommitté inrättats på begäran av en sökande för att lösa en tvist eller för att pröva en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning. I båda fallen kan kommittén komma att lämna ett yttrande med förslag till lösning av tvisten. Det som sägs i kapitlet om en rådgivande kommitté ska enligt paragrafen också gälla för en kommitté för alternativ tvistlösning som inrättats i stället för en rådgivande kommitté.

Övervägandena finns i avsnitt 6.7.1.

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka åtgärder Skatteverket ska vidta efter mottagandet av ett yttrande från en rådgivande kommitté.

Paragrafen genomför artikel 15.1 och 15.2 i skattetvistlösningsdirektivet.

I paragrafens *första stycke* anges att Skatteverket ska lösa tvisten genom en ömsesidig överenskommelse med utländsk behörig myndighet inom sex månader från det att Skatteverket tar emot ett yttrande från den rådgivande kommittén. Med tvist avses den tvist som framgår av 1 kap. 1 § och som ligger till grund för förfarandet enligt lagen.

Enligt *andra stycket* ska den ömsesidiga överenskommelsen grundas på yttrandet från den rådgivande kommittén om inte Skatteverket och utländsk behörig myndighet enas om någon annan lösning av tvisten inom tidsfristen om sex månader.

Övervägandena finns i avsnitt 6.7.1.

3 §

Paragrafen innehåller bl.a. bestämmelser om en underrättelseskyldighet för Skatteverket.

Paragrafen genomför artikel 15.3 i skattetvistlösningsdirektivet. Andra stycket är utformat med 12 § förvaltningslagen som förebild.

Enligt *första stycket* ska Skatteverket så snart som möjligt underrätta en sökande om att en ömsesidig överenskommelse har träffats mellan myndigheten och utländsk behörig myndighet samt om överenskommelsens innebörd. Skyldigheten att underrätta sökanden om överenskommelsens innebörd innebär att sökanden ska få information om de för sökanden relevanta delarna av överenskommelsen. Dessa ska förklaras eller motiveras. Det är således inte nödvändigtvis fråga om att lämna över överenskommelsen i dess helhet utan det är tillräckligt att Skatteverket endast underrättar sökanden om de delar av överenskommelsen som är av intresse för sökanden.

Enligt *andra stycket* får en sökande som inte skriftligen underrättats om den ömsesidiga överenskommelsens innebörd inom 30 dagar från det att denne underrättades om att en ömsesidig överenskommelse träffats, begära att Skatteverket skickar över en sådan underrättelse. Om Skatteverket tar emot en sådan begäran ska myndigheten så snart som möjligt antingen underrätta sökanden om överenskommelsens innebörd eller i ett beslut avslå begäran. En begäran hos Skatteverket om en överenskommelsens innebörd är inte detsamma som en begäran att få del av allmän handling, utan grundar sig på direktivets bestämmelser om rätten att få del av de väsentliga delarna av överenskommelsen som har en direkt påverkan på sökandens beskattning. Sökanden är inte part i förfarandet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.7.1.

Följder av en ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur en sökande som önskar få en ömsesidig överenskommelse verkställd ska agera efter att ha underrättats om överenskommelsens innebörd.

Paragrafen genomför delvis artikel 15.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt paragrafen ska sökanden meddela Skatteverket om överenskommelsen godtas och om denne, såvitt avser frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen, avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder. Ett sådant meddelande ska lämnas inom 60 dagar från det att sökanden underrättades om den ömsesidiga överenskommelsens innebörd. Med ”frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen” avses de frågor som ska lösas genom och ingår i den ömsesidiga överenskommelsen. Med att vidta rättsliga åtgärder avses att sökanden t.ex. överklagar det beskattningsbeslut som ligger till grund för tvisten till en nationell domstol.

Övervägandena finns i avsnitt 6.7.2.

5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om verkställande av en ömsesidig överenskommelse som inte grundar sig på ett yttrande från en kommitté.

Paragrafen genomför delvis artikel 15.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

I *första stycket* anges att Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att verkställa en överenskommelse som inte grundar sig på ett yttrande från en rådgivande kommitté om en sökande meddelat att denne godtagit överenskommelsen och att denne, i enlighet med 4 §, avstår från att vidta rättsliga åtgärder. I enlighet med 4 § ska meddelandet och intygandet ges in inom 60 dagar från det att sökanden fick del av överenskommelsens innebörd. Med ”en överenskommelse som inte grundar sig på ett yttrande” avses en överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna om en annan lösning på tvisten än den som den rådgivande kommittén lämnat.

Enligt *andra stycket* får sökanden begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen om Skatteverket inte vidtagit sådana åtgärder inom en månad från det att sökanden meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder. Om Skatteverket tar emot en sådan begäran ska myndigheten så snart som möjligt antingen vidta de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen eller i ett beslut avslå begäran.

Vad som avses med att Skatteverket ska ”vidta de åtgärder som krävs för att verkställa en överenskommelse” framgår av 3 kap. 6 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.7.2.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om verkställande av en överenskommelse som grundar sig på ett yttrande från en kommitté.

Paragrafen genomför delvis artikel 15.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

I paragrafens *första stycke* anges att Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att verkställa en överenskommelse som grundar sig på ett yttrande om två förutsättningar är uppfyllda.

Enligt *första stycket 1* ska sökanden i enlighet med 4 § ha meddelat att överenskommelsen godtas och intygat att inga rättsliga åtgärder kommer att vidtas. Denna punkt är utformad på samma sätt som 5 § första stycket och har samma betydelse. Enligt *första stycket 2* ska det inte genom utländsk behörig myndighet eller Skatteverkets prövning enligt artikel 8 i skattetvistlösningsdirektivet ha framkommit brister i opartiskhet eller oberoende hos en oberoende person i en rådgivande kommitté eller hos en medlem i en kommitté för alternativ tvistlösning. Brister i opartiskhet kan föreligga om det framkommit att en oberoende person brustit i opartiskhet eller att denne är jävig. En sådan brist kan framkomma antingen genom utländsk behörig myndighet eller Skatteverkets prövning. Utländsk myndighet eller domstol i en berörd medlemsstat kan t.ex. i ett beslut ha konstaterat brister i opartiskhet och informerar Skatteverket om detta. Alternativt kan Skatteverket själv pröva om det finns brister i opartiskhet genom uppgifter som myndigheten fått. Det kan exempelvis röra sig om uppgifter om en oberoende person eller en medlem i en kommitté för alternativ tvistlösning som myndigheten upptäckt på egen hand eller fått från t.ex. en myndighet eller domstol i en annan berörd medlemsstat. Skatteverkets prövning ska göras utifrån artikel 8 i skattetvistlösningsdirektivet. Prövning sker då antingen utifrån kriterier som de tvistande medlemsstaterna genom behöriga myndigheter kommit överens om eller utifrån de kriterier som anges i artikeln, se artikel 8.4 i skattetvistlösningsdirektivet. Vad som avses med ”vidta rättsliga åtgärder” framgår av 3 kap. 5 §.

Enligt *andra stycket* ska Skatteverket vidta de åtgärder som krävs för att verkställa en överenskommelse senast 13 månader efter det att yttrandet överlämnades till Skatteverket. Detta förutsätter att kriterierna i första stycket är uppfyllda.

I *tredje stycket* anges att om Skatteverket inte vidtagit de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen inom 13 månader efter att yttrandet lämnades över till behöriga myndigheter får sökanden begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen. Om Skatteverket tar emot en sådan begäran ska myndigheten snarast antingen vidta sådana åtgärder eller i ett beslut avslå begäran. Möjligheterna för Skatteverket att i detta skede avslå begäran torde vara mycket små, men som exempel kan nämnas att Skatteverket sent upptäcker en omständighet som utgör brist i opartiskhet enligt första stycket 1.

Vad som avses med att Skatteverket ska ”vidta de åtgärder som krävs för att verkställa en överenskommelse” framgår av 3 kap. 6 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.7.2.

6 kap. Tvistlösningsförfarandets upphörande

1 §

I paragrafen finns bestämmelser om när förfarandet enligt lagen ska upphöra.

Paragrafen genomför delvis artikel 3.5 och 3.6 i skattetvistlösningsdirektivet.

I paragrafen anges tre situationer då ett förfarande enligt lagen ska upphöra. Enligt *punkt 1* ska tvistlösningsförfarandet upphöra om Skatteverket fattar ett beslut som resulterar i att tvisten upphör. Typfallet torde vara att Skatteverket bedömer att det beskattningsbeslut som ligger till grund för tvisten är felaktigt och ändrar det med stöd av 67 kap. 38 § skatteförfarandelagen. Enligt *punkt 2* ska tvistlösningsförfarandet upphöra om en sökande återkallar sin ansökan om tvistlösning. I *punkt 3* anges att tvistlösningsförfarandet ska upphöra om en tvist av någon annan anledning upphör. Det kan t.ex. vara fallet då medlemsstaterna inom ramen för ett annat förfarande har nått en lösning på tvisten, att behörig myndighet i en annan berörd medlemsstat har fattat ett ensidigt beslut som innebär att det inte längre föreligger någon tvist eller att Skatteverket underrättas om att en sökande återkallat sin ansökan hos en utländsk behörig myndighet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.8.

2 §

I paragrafen finns bestämmelser om tvistlösningsförfarandets upphörande.

Paragrafen genomför delvis artikel 16.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

Av paragrafen framgår att förfarandet enligt lagen ska upphöra om en domstol i en berörd medlemsstat har meddelat beslut i den fråga som är föremål för tvist och det i den staten inte är möjligt att avvika från domstolens bedömning, dvs. att domstolens beslut står fast även om behöriga myndigheter träffar en ömsesidig överenskommelse enligt lagen. För att paragrafen ska vara tillämplig krävs också att behöriga myndigheter inte har hunnit träffa en ömsesidig överenskommelse eller att en rådgivande kommitté eller kommitté för alternativ tvistlösning inte har lämnat ett yttrande till behöriga myndigheter när domstolen meddelar sitt beslut.

Övervägandena finns i avsnitt 6.8.

7 kap. Särskilda bestämmelser för fysiska personer och mindre företag

1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om möjligheten för en sökande som är en fysisk person eller ett mindre företag och som är obegränsat skattskyldig i Sverige att ge in en ansökan om tvistlösning, ett svar på ett föreläggande eller en begäran om kompletterande uppgifter till ansökan, en återkallelse av en ansökan om tvistlösning eller en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté till Skatteverket med åberopande av artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet. Mindre företag avser sådana företag som anges i artikel 3.4 och 3.7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19). Artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet möjliggör för en sådan sökande att göra undantag från huvudregeln att denne ska ge in handlingar

till samtliga berörda behöriga myndigheter. Av paragrafen följer således att det är tillräckligt för en sökande som omfattas av bestämmelsen att ge in sådana handlingar som anges i punkt 1–5 endast till Skatteverket och inte, som för övriga sökanden, till samtliga berörda behöriga myndigheter. Att handlingarna som huvudregel ska ges in till samtliga berörda behöriga myndigheter regleras för svensk del inte i lagen.

Paragrafen genomför delvis artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.9.

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka åtgärder Skatteverket ska vidta när myndigheten har tagit emot handlingar från en sökande som åberopar artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt *första stycket* ska Skatteverket inom två månader från mottagandet av en ansökan om tvistlösning, ett svar på ett föreläggande om komplettering av ansökan eller en begäran om kompletterande uppgifter, en återkallelse av ansökan eller en begäran om inrättande av en rådgivande kommitté från en sökande som är en fysisk person eller ett mindre företag, som är obegränsat skattskyldig i Sverige och som åberopar artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet, översända handlingen till utländsk behörig myndighet. Vid översändandet ska Skatteverket ange att handlingen getts in med stöd av artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet. En handling som getts in på detta sätt ska anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då Skatteverket översände handlingen till utländsk behörig myndighet.

I *andra stycket* anges att om Skatteverket tar emot ytterligare uppgifter som svar på ett föreläggande enligt 2 kap. 4 § eller en begäran om att ge in uppgifter enligt 3 kap. 3 § ska Skatteverket skicka en kopia av svaret till utländsk behörig myndighet. Sådana uppgifter ska anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag som de togs emot av Skatteverket.

Paragrafen genomför delvis artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.9.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om när vissa handlingar som Skatteverket tar emot från en utländsk behörig myndighet ska anses ha kommit Skatteverket tillhanda.

Paragrafen genomför delvis artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet.

Enligt paragrafen ska, i fall då Skatteverket tar emot en underrättelse från utländsk behörig myndighet om att denna myndighet tagit emot en handling i enlighet med artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet, sådan handling anses ha tagits emot av Skatteverket den dag då handlingen togs emot. De handlingar som kan vara aktuella är de som anges i 1 §. Datumet för när en handling kom in till behörig myndighet har betydelse för Skatteverket bl.a. när det gäller att beräkna tidsfristen för att pröva en ansökan om tvistlösning (jfr 2 kap. 5 §). Om underrättelsen är en kopia med ytterligare uppgifter som ett svar på ett föreläggande om komplettering av ansökan eller en begäran om kompletterande uppgifter under förfarandet vid ömsesidig överenskommelse ska handlingen anses

ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då den överlämnande behöriga myndigheten tog emot handlingen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.9.

8 kap. Förhållandet till andra nationella förfaranden

1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om att en sökande får använda sig av det tvistlösningsförfarande som anges i lagen även om det finns ett nationellt lagakraftvunnet beslut om tvisten. Som ett exempel kan sökanden ge in en ansökan om tvistlösning enligt lagen även om Skatteverkets beslut i tvistefrågan har vunnit laga kraft. Bestämmelser om tvistlösningsförfarandets upphörande i vissa fall finns i 6 kap.

Paragrafen genomför artikel 16.1 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.10.

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilandeförklaring av tvistlösningsförfarandet under vissa förutsättningar.

Paragrafen genomför delvis artikel 16.6 i skattetvistlösningsdirektivet.

Av paragrafen framgår att Skatteverket får vilandeförklara tvistlösningsförfarandet enligt lagen om ett nationellt straffrättsligt förfarande som kan leda till påföljd enligt skattebrottslagen samtidigt pågår i den fråga som gett upphov till tvisten enligt lagen. Att ett straffrättsligt förfarande samtidigt pågår innebär att ett sådant förfarande har inletts men inte avslutats under den tid som förfarandet enligt lagen fortlöper. En vilandeförklaring ska kunna gälla från och med dagen då ansökan om tvistlösning godtogs av Skatteverket och som längst till och med det att ett slutligt beslut som meddelats i det nationella straffrättsliga förfarandet fått laga kraft.

Övervägandena finns i avsnitt 6.10.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om att Skatteverket ska avsluta varje annat liknande förfarande som pågår mellan Sverige och en annan stat inom EU enligt ett tillämpligt skatteavtal om en sökande ger in en ansökan om tvistlösning enligt lagen. Med liknande förfarande avses ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse enligt ett skatteavtal. Innebörden av skatteavtal framgår av 1 kap. 2 § men som exempel kan nämnas lagen (2005:248) om skatteavtal mellan Sverige och Polen och lagen (1999:1211) om konvention om undanröjande av dubbelbeskattning vid justering av inkomst mellan företag i intressegemenskap.

Paragrafen genomför delvis artikel 16.5 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.10.

9 kap. Kostnader för tvistlösningsförfarandet

1 §

Paragrafen reglerar vilka kostnader för tvistlösningsförfarandet som en sökande kan få betala.

Enligt *första stycket* får Skatteverket besluta att en sökande ska stå för oberoende personers kostnader och arvoden enligt lagen om denne har återkallat sin ansökan om tvistlösning eller om en rådgivande kommitté har bekräftat att behörig myndighets beslut att avvisa en ansökan om tvistlösning var riktigt. För att en sökande ska bli skyldig att stå kostnaden för tvistlösningsförfarandet krävs dock att Skatteverket och utländsk behörig myndighet är överens om att sökanden ska bära dessa kostnader och arvoden.

Enligt *andra stycket* ska Skatteverket inte ersätta kostnader som sökanden eller en annan person som är berörd av tvisten ådrar sig.

Paragrafen genomför delvis artikel 12.1 och 12.2 i skattetvistlösningsdirektivet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.13.

10 kap. Överklagande

1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka beslut i lagen som får överklagas och att prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Paragrafen genomför delvis artiklarna 4.2, 5.3, 7.3, 15.3 och 15.4 i skattetvistlösningsdirektivet.

Följande beslut får enligt *första stycket* överklagas. Skatteverket beslut att avvisa en ansökan om tvistlösning, avslag på begäran om inrättande av en rådgivande kommitté och avslag på en begäran att utnämna oberoende personer. Även Skatteverkets beslut att avslå en begäran om att få del av en ömsesidig överenskommelse innebär eller att avslå en begäran om att verkställa en överenskommelse och beslut om kostnader för förfarandet kan överklagas. Ett överklagande av nämnda avvisnings- och avslagsbeslut innebär endast att domstolen överprövar det beslut som Skatteverket fattat, det vill säga huruvida det fanns fog för att avvisa eller avslå en ansökan eller begäran. Ett bifall till t.ex. ett överklagande av ett avslagsbeslut rörande en begäran om att utnämna oberoende personer ändrar inte det faktum att det är Skatteverket som ska utse de oberoende personerna. Det ska alltså i ett sådant fall ankomma på Skatteverket att utse de oberoende personerna. Ett avslag på en begäran om att verkställa en ömsesidig överenskommelse kan bli aktuell i följande tre situationer. Begäran om verkställande efter att behöriga myndigheter har kommit överens om en ömsesidig överenskommelse enligt 3 kap. 6 § andra stycket och verkställande efter yttrande från en kommitté där överenskommelsen inte grundar sig kommitténs yttrande enligt 5 kap. 5 § andra stycket eller där överenskommelsen grundar sig på yttrandet enligt 5 kap. 6 § tredje stycket. Möjligheten att överklaga ett avslag på en begäran om att verkställa en ömsesidig överenskommelse omfattar samtliga dessa situationer. Uppräkningen i paragrafen är uttömmande, dvs. inga andra beslut enligt lagen får överklagas. Överklagande ska ske till allmän förvaltningsdomstol.

Enligt *andra stycket* krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätt.

Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Enligt *första punkten* träder lagen i kraft den 1 november 2019.

Enligt *andra punkten* ska lagen tillämpas för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2017 och på ansökningar om tvistlösning som ges in från och med den 1 juli 2019. En tvist som rör tidigare beskattningsår omfattas inte av den nya lagen.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

Rådet direktiv (EU) 2017/1852 av den
10 oktober 2017 om skattetvistlösnings-
mekanismer i Europeiska unionen

Bilaga 1

Förslag till lag om tvistlösningsförfarande i ärenden som rör skatteavtal inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller när det uppkommer en tvist mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal mellan Sverige och den andra staten som ska lösas på sådant sätt som avses i rådets direktiv (EU) 2017/1852 av den 10 oktober 2017 om skattetvistlösningsmekanismer i Europeiska unionen (skattetvistlösningsdirektivet), i den ursprungliga lydelsen.

Ord och uttryck i lagen

2 § I denna lag avses med

1. *behörig myndighet*: en behörig myndighet enligt definitionen i artikel 2.1 a i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen, i någon av de stater inom Europeiska unionen som är part i en tvist enligt denna lag,
2. *skatteavtal*: ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning på inkomst och, i förekommande fall, på förmögenhet som ingåtts av Sverige med en stat inom Europeiska unionen.

Tolkning av ord och uttryck

3 § Ord och uttryck som inte anges i denna lag har samma betydelse som de har i det skatteavtal som är föremål för tolkning och tillämpning i tvisten.

Ord och uttryck som inte anges i skatteavtalet har samma betydelse som i den interna svenska lagstiftning som var gällande när beslutet eller beskedet om den åtgärd som gett upphov till en tvist enligt denna lag fattades eller meddelades. Betydelsen som ett ord eller ett uttryck har i skattelagstiftningen har företrädare framför ordets eller uttryckets betydelse i annan lagstiftning.

Behörig myndighet i Sverige

4 § Skatteverket ska vara behörig myndighet i Sverige enligt denna lag.

¹ Jfr rådets direktiv (EU) 2017/1852 av den 10 oktober 2017 om skattetvistlösningsmekanismer i Europeiska unionen, i den ursprungliga lydelsen.

2 kap. Ansökan om tvistlösning

Vem kan ge in en ansökan om tvistlösning?

1 § En fysisk eller juridisk person som enligt skattelagstiftningen i en stat inom Europeiska unionen anses höra hemma där och vars inkomst- eller förmögenhetsbeskattning påverkas direkt av en tvist mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen om tolkningen och tillämpningen av ett skatteavtal dem emellan, har rätt att ansöka om att dessa stater ska lösa tvisten.

När och hur ska ansökan om tvistlösning ges in?

2 § En ansökan om tvistlösning ska ges in till Skatteverket inom tre år från den dag då sökanden först fick del av det beslut eller besked om en åtgärd som gett eller kommer att ge upphov till den tvist som anges i 1 kap. 1 §. Ansökan ska vara skriftlig.

Vad ansökan om tvistlösning ska innehålla

3 § En ansökan om tvistlösning ska innehålla

1. uppgift om vilka medlemsstater som berörs av tvisten,
2. identifikationsuppgifter i form av namn och postadress, personnummer, samordningsnummer, organisationsnummer eller motsvarande registreringsnummer och motsvarande utländska nummer och andra uppgifter som behövs för att identifiera den eller de personer som är berörda av tvisten,
3. uppgift om vilka beskattningsår tvisten avser,
4. relevanta fakta och omständigheter i tvisten,
5. uppgift om tillämpligt skatteavtal och nationella föreskrifter,
6. uppgift om vilka omständigheter som ligger till grund för ansökan,
7. kopia av beslut, revisionspromemoria eller annat liknande dokument som ligger till grund för tvistefrågan,
8. försäkran om att sökanden ska lämna fullständiga och skyndsamma svar på förfrågningar från Skatteverket och tillhandahålla de uppgifter som Skatteverket begär,
9. uppgift om överklaganden, rättsliga förfaranden och domstolsavgöranden som har koppling till tvistefrågan,
10. uppgift om huruvida en begäran om ömsesidig överenskommelse som rör tvistefrågan har lämnats in inom ramen för ett annat liknande förfarande, och
11. en försäkran om att sökanden är medveten om att ingivandet av ansökan om tvistlösning enligt denna lag innebär att ett sådant annat förfarande rörande tvistefrågan som avses i 10 ska avslutas.

Komplettering av ansökan

4 § Skatteverket får förelägga sökanden att ge in de uppgifter som behövs för att tvisten ska kunna prövas i sak. Föreläggandet ska utfärdas inom tre månader från det att ansökan om tvistlösning togs emot.

I föreläggandet ska det anges att sökanden ska lämna svar inom tre månader från det att föreläggandet togs emot och att följderna av att det inte följs kan bli att ansökan om tvistlösning avvisas.

Prövning av ansökan om tvistlösning

5 § Skatteverket ska pröva om en ansökan om tvistlösning ska godtas inom sex månader från den dag som är senast av

1. dagen för mottagandet av ansökan, eller
2. dagen för mottagandet av kompletterande uppgifter enligt 4 §.

Detta gäller inte om sökanden har överklagat ett beslut som gett upphov till den tvist som ligger till grund för ansökan. Tidsfristen ska då räknas från den dag då en dom eller ett slutligt beslut i det förfarandet har fått laga kraft eller förfarandet har vilandeförklarats.

6 § En ansökan om tvistlösning ska avvisas om

1. det inte finns någon tvist,
2. ansökan inte har lämnats in inom den tid som anges i 2 §, eller
3. ansökan inte innehåller eller har kompletterats med de uppgifter som anges i 3 och 4 §§.

7 § En ansökan om tvistlösning som inte prövas inom den tid som anges i 5 § ska anses ha godtagits.

Sökandens återkallelse av ansökan om tvistlösning

8 § Sökanden får när som helst under förfarandet enligt denna lag återkalla en ansökan om tvistlösning. En återkallelse ska vara skriftlig och ges in till Skatteverket.

3 kap. Förfarandet vid ömsesidig överenskommelse

1 § Om samtliga behöriga myndigheter har godtagit ansökan om tvistlösning, ska Skatteverket försöka lösa tvisten genom en ömsesidig överenskommelse med utländsk behörig myndighet.

Om myndigheterna inte träffar en överenskommelse inom två år, eller högst tre år efter förlängning av en behörig myndighet, från det senaste av behöriga myndigheters beslut att godta en ansökan om tvistlösning ska Skatteverket underrätta sökanden om detta. En sådan underrättelse ska innehålla en motivering till varför en överenskommelse inte har träffats. En sökande som fått en sådan underrättelse får begära att en rådgivande kommitté inrättas i enlighet med vad som anges i 4 kap. 1 §.

2 § Om sökanden har överklagat ett beslut som gett upphov till tvisten ska tidsfristen i 1 § räknas från den dag då en dom eller ett slutligt beslut i det förfarandet har fått laga kraft eller förfarandet vilandeförklarats.

Komplettering av uppgifter

3 § Skatteverket får begära att sökanden ger in de uppgifter som behövs för att Skatteverket ska kunna ingå en ömsesidig överenskommelse enligt denna lag.

Sökanden ska lämna svar på en begäran om komplettering inom tre månader från det att begäran togs emot.

Följder av en ömsesidig överenskommelse

4 § Skatteverket ska så snart som möjligt underrätta sökanden när en ömsesidig överenskommelse träffats och om överenskommelsens innebörd.

5 § Sökanden ska inom 60 dagar från det att denne fick del av den ömsesidiga överenskommelsens innebörd meddela Skatteverket om överenskommelsen godtas och om sökanden, såvitt avser frågor som omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen, avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder eller återkallar sådana åtgärder som redan har vidtagits. Om sökanden återkallar åtgärder som redan har vidtagits ska denne inom samma tid ge in bevis för att dessa avslutats.

6 § Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att en ömsesidig överenskommelse ska kunna verkställas så snart som möjligt efter det att sökanden, i enlighet med 5 §, meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder eller har gett in bevis för att sådana åtgärder som redan har vidtagits har avslutats.

Inledande av ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse i andra fall

7 § Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas också i fall då en rådgivande kommitté beslutat att en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning ska godtas och en behörig myndighet begär att ett förfarande vid ömsesidig överenskommelse ska inledas.

I sådant fall ska tidsfristen i 1 § räknas från den dag då myndigheten begär att förfarandet ska inledas.

4 kap. Rådgivande kommitté

Allmänna bestämmelser

Begäran om inrättande av en rådgivande kommitté

1 § En sökande som enligt 3 kap. 1 § underrättats om att de behöriga myndigheterna inte träffat en ömsesidig överenskommelse får begära att en rådgivande kommitté inrättas för att lösa tvisten.

En sökande vars ansökan avvisats av en utländsk behörig myndighet, men inte av alla behöriga myndigheter, får begära att en rådgivande kommitté inrättas för att pröva ansökan om tvistlösning. En sådan begäran får inte ges in om en avvisad ansökan om tvistlösning är föremål för överprövning, avvisningsbeslutet kan överklagas eller en domstol har bekräftat att avvisningsbeslutet var riktigt och det inte går att avvika från domstolens bedömning.

Formerna för begäran om inrättande av en rådgivande kommitté

2 § Begäran om att inrätta en rådgivande kommitté ska vara skriftlig och ges in till Skatteverket inom 50 dagar från den dag som är senast av

1. dagen då sökanden tog emot en underrättelse om att de behöriga myndigheterna inte träffat en ömsesidig överenskommelse inom föreskriven tid,

2. dagen då sökanden tog emot det senaste av behöriga myndigheters beslut att avvisa en ansökan om tvistlösning, eller

3. dagen då sökanden tog emot ett beslut om att en tidigare avvisad ansökan om tvistlösning godtagits.

3 § Tillsammans med en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté enligt 1 § andra stycket ska sökanden lämna ett intyg om att det aktuella avvisningsbeslutet inte kan överklagas eller om att ingen överprövning av avvisningsbeslutet pågår och att sökanden avstår från sin rätt att överklaga beslutet.

4 § Skatteverket får avslå en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté, om sökanden avseende den fråga som är föremål för tvisten har

1. dömts till påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69), eller
2. påförts skattetillägg enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

Inrättande av en rådgivande kommitté

5 § Om en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté inte avslås enligt 4 §, och en motsvarande sådan begäran som lämnats in till en utländsk behörig myndighet inte heller av något skäl avslås av den myndigheten, ska Skatteverket i samråd med den utländska behöriga myndigheten inrätta en rådgivande kommitté.

Underrättelse till sökanden

6 § Om en rådgivande kommitté ska inrättas ska Skatteverket, inom 120 dagar från mottagandet av begäran om att inrätta kommittén, underrätta sökanden om

1. att en rådgivande kommitté har inrättats,
2. den dag då den rådgivande kommittén senast ska lämna ett yttrande om hur tvisten ska lösas, och
3. tillämpliga skatteavtal och nationella föreskrifter.

Skatteverket ska även översända arbetsordningen för den rådgivande kommittén till sökanden inom den tidsperiod som anges i första stycket.

Begäran om att utnämna oberoende personer

7 § Sökanden får begära att Skatteverket utnämner oberoende personer till den rådgivande kommittén för Sveriges del om kommittén inte har inrättats inom 120 dagar från det att begäran om inrättande av kommittén gavs in.

Begäran ska ges in till Skatteverket inom 30 dagar från det att 120-dagarsperioden har löpt ut. I begäran ska anges om någon behörig myndighet utöver Skatteverket inte har utnämnt oberoende personer.

8 § Skatteverket ska så snart som möjligt pröva begäran om att utnämna oberoende personer. Om Skatteverket avslår begäran ska det ske i ett beslut.

9 § Om Skatteverket inte har utnämnt minst en oberoende person till den rådgivande kommittén ska Skatteverket, efter begäran enligt 7 §, utnämna en oberoende person och en ersättare.

Om varken Skatteverket eller någon annan behörig myndighet har utnämnt minst varsin oberoende person till kommittén ska Skatteverket utnämna två oberoende personer.

Oberoende personer och ersättare ska utnännas från förteckningen över oberoende personer som anges i artikel 9 i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen.

Begäran om att få del av arbetsordningen

10 § En sökande som inte fått del av den rådgivande kommitténs arbetsordning inom två veckor från inrättandet av kommittén får begära att Skatteverket skickar över standardarbetsordningen enligt artikel 11.3 i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen, till kommittén för tillämpning.

Bevis och närvaro under förfarandet i den rådgivande kommittén

Bevis

11 § Sökanden eller en annan person som är berörd av tvisten får ge in bevis till den rådgivande kommittén om de behöriga myndigheterna samtycker till det, eller om kommittén begär det.

12 § Skatteverket ska ge in bevis till den rådgivande kommittén om kommittén begär det. Skatteverket är dock inte skyldigt att ge in bevis, om

1. inhämtandet av uppgifterna skulle kräva att svensk myndighet vidtar åtgärd som avviker från lagstiftning eller administrativ praxis i Sverige,
2. uppgifterna inte är tillgängliga enligt lagstiftning eller administrativ praxis i Sverige,
3. uppgifterna gäller affärshemlighet, industri- eller yrkeshemlighet eller sådana förfaringssätt eller upplysningar som nyttjats i näringsverksamhet, eller
4. ett utlämnande av uppgifterna strider mot allmänna hänsyn.

Närvaro

13 § Sökanden eller en annan person som är berörd av tvisten får närvara vid överläggning i en rådgivande kommitté om de behöriga myndigheterna samtycker till det, eller om kommittén begär det.

Tystnadsplikt och sekretess

14 § Sökanden, en annan person som är berörd av tvisten eller en företrädare för någon av dessa personer får inte till någon obehörigen röja vad han eller hon har fått reda på under förfarandet i en rådgivande kommitté.

I det allmänna verksamhet tillämpas bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

15 § Skatteverket får komma överens med utländsk behörig myndighet om att inrätta en kommitté för alternativ tvistlösning i stället för en rådgivande kommitté.

16 § Om en kommitté för alternativ tvistlösning har inrättats ska Skatteverket, inom den period som anges i 6 § andra stycket, underrätta sökanden om kommitténs arbetsordning.

17 § En sökande som inte fått del av arbetsordningen för kommittén för alternativ tvistlösning inom två veckor från inrättandet av kommittén får begära att Skatteverket skickar över standardarbetsordningen till kommittén för tillämpning.

18 § Bestämmelserna om bevis och närvaro under förfarandet i en rådgivande kommitté och om tystnadsplikt och sekretess i 11, 13 och 14 §§ och om kostnader för förfarandet i 9 kap. gäller även vid ett förfarande i en kommitté för alternativ tvistlösning, om inte något annat anges i arbetsordningen för kommittén för alternativ tvistlösning.

5 kap. Ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté

1 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas om en rådgivande kommitté har inrättats enligt 4 kap. 1 § första stycket. Vad som sägs om en rådgivande kommitté gäller även för en kommitté för alternativ tvistlösning.

2 § Skatteverket ska, inom sex månader från den dag då Skatteverket tar emot ett yttrande från den rådgivande kommittén, lösa tvisten genom en ömsesidig överenskommelse med utländsk behörig myndighet.

Den ömsesidiga överenskommelsen ska grundas på yttrandet från den rådgivande kommittén om inte Skatteverket kommer överens med utländsk behörig myndighet om att lösa tvisten på annat sätt.

3 § Skatteverket ska så snart som möjligt underrätta sökanden när en ömsesidig överenskommelse träffats och om överenskommelsens innebörd.

Om sökanden inte har fått del av den ömsesidiga överenskommelsens innebörd inom 30 dagar från det att överenskommelsen träffades får sökanden hos Skatteverket begära att få del av den. Skatteverket ska så snart som möjligt underrätta sökanden om innebörden av överenskommelsen.

Följder av en ömsesidig överenskommelse efter yttrande från en kommitté

4 § Sökanden ska inom 60 dagar från det att denne fick del av den ömsesidiga överenskommelsens innebörd meddela Skatteverket om överenskommelsen godtas och om sökanden, såvitt avser frågor som

omfattas av den ömsesidiga överenskommelsen, avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder.

5 § Om Skatteverket har kommit överens med utländsk behörig myndighet om att lösa tvisten på annat sätt än vad som följer av yttrandet från den rådgivande kommittén, ska Skatteverket vidta de åtgärder som krävs för att den ömsesidiga överenskommelsen ska verkställas så snart som möjligt efter det att sökanden, i enlighet med 4 §, har meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder.

6 § Om Skatteverket har kommit överens med utländsk behörig myndighet om att lösa tvisten i enlighet med yttrandet från den rådgivande kommittén, ska Skatteverket vidta de åtgärder som krävs för den ömsesidiga överenskommelsen ska verkställas om

1. sökanden, i enlighet med 4 §, har meddelat att överenskommelsen godtas och att denne avstår från att vidta andra rättsliga åtgärder, och

2. det inte framkommit att det finns brister i opartiskhet hos en oberoende person i en rådgivande kommitté eller en medlem i en kommitté för alternativ tvistlösning.

Skatteverket ska vidta de åtgärder som krävs för att överenskommelsen ska verkställas senast 13 månader efter att yttrandet överlämnats till Skatteverket.

Om Skatteverket inte vidtagit de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen inom 13 månader efter att yttrandet överlämnats till Skatteverket får sökanden begära att Skatteverket vidtar de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen. Skatteverket ska så snart som möjligt vidta de åtgärder som krävs för att verkställa överenskommelsen eller i ett beslut avslå begäran.

6 kap. Förfarandets upphörande

1 § Förfarandet enligt denna lag ska upphöra om

1. Skatteverket meddelar ett beslut som innebär att det inte längre finns någon tvist,

2. Skatteverket tar emot en skriftlig återkallelse av ansökan om tvistlösning från sökanden, eller

3. tvisten av någon annan anledning upphör.

2 § Förfarandet enligt denna lag ska också upphöra om en domstol meddelat beslut i tvistefrågan som det inte är möjligt att avvika från i den medlemsstaten och

1. de behöriga myndigheterna inte har träffat en ömsesidig överenskommelse, eller

2. den rådgivande kommittén eller kommittén för alternativ tvistlösning inte har lämnat ett yttrande till de behöriga myndigheterna.

7 kap. Särskilda bestämmelser för fysiska personer och mindre företag

1 § Om Skatteverket får en underrättelse från utländsk behörig myndighet om att denna myndighet har tagit emot en ansökan om tvistlösning, ett svar på en begäran om kompletterande uppgifter till ansökan, en återkallelse av ansökan om tvistlösning eller en begäran om utnämning av oberoende personer enligt förfarandet i artikel 17 i skattetvistlösningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen, ska sådan handling anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då underrättelsen togs emot. Om underrättelsen avser ett svar på en begäran om kompletterande uppgifter under förfarandet vid ömsesidig överenskommelse ska sådan handling anses ha kommit Skatteverket tillhanda den dag då den överlämnande behöriga myndigheten tog emot handlingen.

8 kap. Förhållandet till andra nationella förfaranden

1 § En sökande ska ha tillgång till förfarandet enligt denna lag även om det finns ett nationellt beslut avseende tvistefrågan som fått laga kraft.

2 § Skatteverket får förklara förfarandet enligt denna lag vilande om ett straffrättsligt eller administrativt förfarande samtidigt pågår i den fråga som gett upphov till tvisten och det kan leda till påföljd enligt skattebrottslagen (1971:69) eller påförande av skattetillägg enligt skatteförfarandelagen (2011:1244). Förfarandet får vilandeförklaras från och med den dag då ansökan om tvistlösning godtogs till dess att ett slutligt beslut har meddelats i det straffrättsliga eller administrativa förfarandet.

3 § Om en ansökan om tvistlösning lämnas in enligt 2 kap. 2 § ska Skatteverket avsluta varje annat förfarande vid ömsesidig överenskommelse om den aktuella tvisten som pågår enligt ett skatteavtal mellan Sverige och en annan stat inom Europeiska unionen.

9 kap. Kostnader för förfarandet

Fördelning av kostnader mellan berörda medlemsstater

1 § Om inte Skatteverket har kommit överens med utländsk behörig myndighet om annat, ska Sverige betala sin andel av följande kostnader:

1. de oberoende personernas kostnader, och
2. de oberoende personernas arvoden i förekommande fall.

Sverige ska inte ersätta kostnader som sökanden eller en annan person som är berörd av tvisten förorsakar.

Kostnader för en sökande

2 § Skatteverket får besluta att sökanden ska stå för kostnaderna som anges i 1 § om Skatteverket har kommit överens med utländsk behörig myndighet om det och

1. sökanden har återkallat ansökan om tvistlösning, eller

2. en rådgivande kommitté har bekräftat att utländsk behörig myndighets beslut att avvisa ansökan om tvistlösning var riktigt.

10 kap. Överklagande

1 § Beslut enligt 2 kap. 6 §, 4 kap. 4 § och 8 § andra meningen, 5 kap. 6 § tredje stycket och 9 kap. 2 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.
2. Lagen tillämpas för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2017.

Efter remiss har yttranden över promemorian Genomförande av direktivet om skattetvistlösningsmekanismer inom EU (Fi2019/00521/S3) lämnats av: Föreningen Svenskt Näringsliv, Företagarna, Förvaltningsrätten i Stockholm, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet (Juridiska institutionen), Insamlingsstiftelsen Rättvis skatteprocess, Kammarrätten i Stockholm, Näringslivets Skattedelegation, Skatteverket, Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut, Svensk Försäkring, Svensk Handel, Svenska Bankföreningen och Sveriges Advokatsamfund,

Business Sweden, Datainspektionen, Domstolsverket, FAR, Handelshögskolan i Stockholm, Institutet för skatter och rättssäkerhet, Justitiekanslern, Konkurrensverket, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Näringslivets regelnämnd, Regelrådet, Riksdagens ombudsmän (JO), Svensk Industriförening och Tillväxtverket har inte yttrat sig, angett att de avstår från att yttra sig eller att de inte har någon erinran eller synpunkter.